Gemeente Albrandswaard

JAARSTUKKEN

2014

Datum: 9 juni 2015

VOORWOORD

Voor u ligt het jaarverslag en de jaarrekening 2014. In dit document legt het College van Burgemeester en Wethouders verantwoording af over het gevoerde beleid in 2014.
De begroting 2014 is het uitgangspunt geweest voor de het opstellen van de jaarstukken.

De hoofdstukken 1 en 2 geven op hoofdlijnen de realisatie weer.

In hoofdstuk 3 is de programmarekening opgenomen. Hierin staan de zes beleidsprogramma's centraal. Per programma zijn achtergrond en politiek taakveld beschreven. Omdat een programma vaak een breed taakveld bestrijkt, zijn de programma's onderverdeeld in programmaonderdelen.

Per programmaonderdeel worden voor de speerpunten de volgende (5 W) vragen beantwoord:

- Wat hebben we bereikt?
- Wat hebben we daar voor gedaan?
- Wat is er klaar?
- Wat is er gerealiseerd?
- Wat heeft het gekost?

In hoofdstuk 4 zijn de paragrafen opgenomen. Ze geven een dwarsdoorsnede van de financiële aspecten van de jaarstukken. Het gaat met name om de beleidslijnen voor beheersmatige aspecten die grote financiële gevolgen kunnen hebben en/of van belang zijn voor het realiseren van de programma's. Het is de bedoeling van de paragrafen dat de raad de juiste en integrale informatie krijgt. Zo kan de raad zijn kader stellende en controlerende rol ook op de beheersmatige aspecten waarmaken. De paragraaf bedrijfsvoering in de jaarstukken is als gevolg van de BAR-samenwerking beknopter dan in voorgaande jaren. We hebben ons nu beperkt tot de hoofdlijnen. Meer informatie over de bedrijfsvoering is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering van de BAR-organisatie.

Hoofdstuk 5 bevat de jaarrekening 2014. Deze jaarrekening bestaat uit de balans met toelichting, de staat van baten en lasten en een aantal bijlagen.

De in de jaarstukken genoemde bedragen zijn afgerond op honderden euro's, tenzij anders aangegeven. Hierdoor kunnen ook (kleine) afrondingsverschillen in tellingen voorkomen.

De besluitvorming over de jaarstukken 2014 is geagendeerd voor de raadsvergadering van 29 juni 2015.

Albrandswaard, 9 juni 2015,
Burgemeester en wethouders van Albrandswaard,

Hans Cats	drs. Hans-Christoph Wagner
Gemeentesecretaris	burgemeester

INHOUDSOPGAVE

1 ALGEMEEN 7

2REKENING IN ÉÉN OOGOPSLAG 17

3 PROGRAMMA'S 21

PROGRAMMA 1 – OPENBARE ORDE & VEILIGHEID 22

PROGRAMMA 2 – BURGER & BESTUUR 26

PROGRAMMA 3 – KENNIS & WELZIJN 34

PROGRAMMA 4 – RUIMTELIJKE ORDENING & WONEN 43

PROGRAMMA 5 – BUURT & BUITENRUIMTE 49

PROGRAMMA 6 – MIDDELEN & ECONOMIE 57

4 PARAGRAFEN 61

PARAGRAAF 1 – LOKALE HEFFINGEN 62

PARAGRAAF 2 – WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING 66

PARAGRAAF 3 – FINANCIERING 71

PARAGRAAF 4 – ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN 75

PARAGRAAF 5 – BEDRIJFSVOERING 80

PARAGRAAF 6 – VERBONDEN PARTIJEN 82

PARAGRAAF 7 – GRONDBELEID 90

5 JAARREKENING 93

1 – GRONDSLAGEN 94

2 – BALANS EN TOELICHTING 98

3 – PROGRAMMAREKENING 106

4 – RECHTMATIGHEID 108

5 – SISA-VERANTWOORDING 110

BIJLAGEN 111

BIJLAGE 1 - STAAT VAN DE GEMEENTE 112

BIJLAGE 2 - GEWAARBORGDE GELDLENINGEN 113

BIJLAGE 3 – GEGARANDEERDE GELDLENINGEN 114

BIJLAGE 4 – OVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN 115

BIJLAGE 5 – STAAT VAN KREDIETEN 117

1 ALGEMEEN

Inleiding

In dit algemene hoofdstuk van de jaarrekening komt eerst de maatschappelijke en economische context van de gemeente Albrandswaard en de invloed daarvan op onze financiële positie aan de orde. Uit het financiële beeld van deze jaarrekening wordt duidelijk dat na alle eerder genomen besluiten tot ombuigingen en samenwerkingsverbanden, nog aanvullende maatregelen nodig blijven om de gemeente Albrandswaard financieel gezond te houden. Daarnaast geven we inzicht in de voortgang van de benoemde highlights 2014 en worden in de diverse programma-onderdelen (hoofdstuk 3) op basis van de zgn. SMART-methodiek de voortgang van onze speerpunten, ontleend aan het collegeprogramma 2014-2018, gerapporteerd. De paragrafen en bijlagen zijn de volgens het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) verplichte onderdelen die enerzijds een totaalbeeld van de financiële ontwikkeling in 2014 geven en anderzijds een meer gespecificeerde toelichting geven op de voortgang en uitvoering van een aantal belangrijke zaken.

Maatschappelijke en economische context

Na jaren van economische krimp, is er in 2014 sprake geweest van een voorzichtig herstel van de Nederlandse economie. Het Centraal Planbureau en analisten van diverse grote banken voorspellen een bescheiden, maar aanhoudende economische groei voor de komende jaren. Ondanks dat de opkomende economieën in Zuid-Amerika en Azië momenteel een groeivertraging laten zien, trekt de economie in de Verenigde Staten weer aan, wat ook effect heeft/gaat krijgen op de economische situatie van Europa. De huizenverkopen zitten weer in de lift omhoog, huizen staan minder lang te koop voordat ze verkocht worden en in enkele regio's van het land is ook het prijsherstel zichtbaar: daar stijgen zowel de vraag- als ook de transactieprijzen.

Voor 2015 verwacht het Centraal Planbureau een economische groei van 1,25%. Net als in de rest van Europa is de inflatie in Nederland laag. De werkgelegenheid reageert vertraagd op het herstel van de economie. Daardoor zal de werkeloosheid in 2015 maar licht dalen van 650.000 richting de 600.000 personen. Bedrijven benutten eerst hun aanwezige productiecapaciteit, voordat ze weer nieuwe mensen gaan aannemen. Het aantal mensen met een bijstandsuitkering zal naar verwachting eerst nog licht stijgen en daarna een dalende tendens laten zien.

Ondanks deze verbeterde economische vooruitzichten is blijven de gemeentelijke financiën blijven onder druk staan. Dat komt mede door aanhoudende rijksbezuinigingen die via de 'trap op, trap af' systematiek doorwerken naar het gemeentefonds. Daarnaast heeft het Rijk de afgelopen jaren extra geld uit het gemeentefonds gehaald (opschalingskorting etc.) en nieuwe wetgeving (VpB, HOF etc) ingevoerd. Hier staan geen wegvallende taken tegenover; we moeten dus steeds meer taken met minder geld gaan uitvoeren.

Highlights 2014, wat heeft de agenda het afgelopen jaar gedomineerd

Albrandswaard als regisserende gemeente en de BAR-organisatie

Albrandswaard als regisserende gemeente en de BAR-organisatie

2014 was het eerste jaar van de formele samenwerking tussen de gemeenten Albrandswaard, Barendrecht en Ridderkerk (BAR). Een jaar waarin veel medewerkers voor drie colleges en raden mochten werken. Een jaar waarin veel systemen veranderden en medewerkers een andere leidinggevende en werkplek kregen. Kortom een jaar met vele veranderingen met daar bovenop nog eens verkiezingen en een collegewisseling.

Het regieteam zorgt in Albrandswaard voor een gemeente bestuur dat zich kan richten op haar kerntaken.
In 2014 is een begin gemaakt met het realiseren van de krachtige verbinding met de BAR-organisatie en deze zal in 2015 verder worden uitgebouwd.

Openbare orde en veiligheid.
In 2014 is door ons specifiek ingezet op het verminderen van inbraken/diefstallen. Samen met inwoners en buurtpreventieteams zijn wij hierin geslaagd. De eerste resultaten zijn hoopgevend. De auto inbraken zijn t.o.v. 2013 met 30 % gedaald. De woninginbraken zijn t.o.v. 2013 met 10% gedaald. Ook in 2015 zullen dit de speerpunten worden voor een verdere daling.
In Rhoon-zuid is in 2014 gestart met een nieuwe Buurt Bestuurt pilot. Bewoners bepalen mede de inzet van de BOA 's en politie. Na een evaluatie is de pilot omgezet in een structurele werkwijze.

Burgerparticipatie: "Burgers verbinden: een ontwikkeling", Wijkgericht werken
In 2014 is in het kader van " burgers verbinden" de pilot in Rhoon-Noord doorgezet. Begin 2015 gaan wij deze pilot evalueren. Samen met de inwoners van Portland hebben wij thema's bepaald voor het wijkontwikkelplan waardoor er een breed gedragen visie is op de eigen wijk. De vervolgstap is dat wij samen met bewoners de door henzelf geformuleerde aandachtspunten gaan omzetten in concrete actiepunten.

Decentralisaties
Jeugdzorg
In 2014 heeft de gemeente Albrandswaard zich voorbereid op de wettelijke taken jeugdhulp waar de gemeente met ingang van 2015 voor verantwoordelijk is. De decentralisatie van de taken jeugdhulp zijn conform wettelijk voorschrift uitgevoerd en belegd in de organisatie. Hiermee is verdere uitregeling van verschillende onderdelen en de feitelijke transitiefase in gang gezet.
Het college heeft een uitvoeringsplan jeugdhulp voor 2015 en beleidsregels vastgesteld. Daarnaast zijn de benodigde mandaten verleend, zijn een incidentenprotocol en privacyreglement vastgesteld. De ambtelijke organisatie en betrokken partners zijn intensief in gesprek met elkaar geweest om per 1-1-2015 uitvoering te kunnen geven aan de nieuwe taken. Daarvoor zijn o.a. contracten met de zorgaanbieders afgesloten en zijn wijkteams opgezet. Vanaf september zijn de wijkteamleden getraind. Met huisartsen zijn principe afspraken gemaakt en voor (vrijgevestigde) zorgaanbieders zijn informatiesessies gehouden.
Voor inwoners en de doelgroep jeugdhulp zijn inloopbijeenkomsten gehouden en is via de gemeentelijke website en lokale media gecommuniceerd over de veranderingen in de zorg voor wat betreft jeugdhulp.

Wmo
Naast de voorbereidingen voor de Jeugdzorg hebben we in 2014 ook de decentralisatie van de voorzieningen uit de AWBZ naar de Wmo conform de nieuwe Wmo uitgevoerd en belegd in de organisatie. Voor zowel de bestaande als de nieuwe taken zijn het beleidsplan en de verordeningen aangepast. Dit proces is op een interactieve manier met het veld en de adviesraden doorlopen.
Het beleid voor de Huishoudelijke Hulp is geëvalueerd. Op basis hiervan is voor 2015 een aangepast beleidskader vastgesteld voor 2015.
Voor de begeleiding (inclusief vervoer naar de dagbesteding), het kortdurend verblijf en begeleiding bij persoonlijke verzorging zijn in het kader van het Bestuurlijk Contracteren met de zorgaanbieders

overeenkomsten gesloten voor de overgangscliënten en maatwerkvoorzieningen voor nieuwe cliënten.

Participatiewet

Het jaar 2014 is gebruikt ter voorbereiding op de invoering van de Participatiewet en de voorbereidingen voor de uitvoering Wet Wwb-maatregelen, per 1 januari 2015. De dienstverlening is vanaf deze datum op grond van de nieuwe wetgeving. Het beleidskader en de voorzieningen zijn vastgesteld. Dit is echter niet het eindpunt. De wijzigingen zullen in 2015 verder vorm krijgen.
Het minimabeleid kent meer maatwerk. De werkwijze ter ondersteuning van klanten met een afstand tot de arbeidsmarkt is verbeterd. De handhaving is ook verder aangescherpt. De actualisatie van het overige minimabeleid is verzet naar 2015.
In 2014 is de schuldhulpverlening met de huidige contractant geëvalueerd en is energie gestoken in het voorkomen van schulden via de activiteiten uit het preventieplan en door de inbreng van coördinatie van het hulpaanbod.

Buytenland van Rhoon

De staatsecretaris en de Tweede Kamer onderschrijven het advies Veerman, het plan van de boeren/VNC acht men deels in strijd met de PKB.
Gemeente en provincie streven naar een breed gedragen perspectief, door inzet op uitwerking conform Veerman van een aan de PKB aangepast boerenplan.
Hierbij wordt een combinatie van recreatie- en natuurfuncties met agrarische bedrijvigheid nagestreefd, zowel op het gebied van inrichting en beheer. Hiertoe moet een gebiedsautoriteit worden ingesteld – bijvoorbeeld een coöperatie - die de verschillende belangen en belanghebbenden – waaronder agrariërs – op de doelstellingen organiseert en coördineert.
Concrete stappen voor het proces van gebiedsontwikkeling wachten nu nog op de behandeling van het burgerinitiatief Red de Polders van Rhoon in de Tweede Kamer (waarschijnlijk april of mei 2015).

Centrumontwikkeling Rhoon

De herinrichting van het centrum van Rhoon is in 2014 een grote stap gezet. De openbare ruimte van het Strawinskiplein en de Dorpsdijk hebben met behulp van de subsidie van de stadsregio Rotterdam een forse kwaliteitsimpuls gekregen. In 2015 volgen de Werkersdijk, de Julianastraat en het tweede deel van het Louwerensplein.

Rond de oplevering van de nieuwbouw Albert Heijn spelen nog diverse zaken, zoals enkele handhavingsverzoeken en planschadeverzoeken van omwonenden. Vanaf het 3e kwartaal is een nieuwe gespreksronde gestart met de eigenaar van de Albert Heijn gestart in een poging om uit de resterende conflictpunten te komen uit samenwerkingsovereenkomst 2008. Dorpsdijk 106 is verworven en gesloopt. Met deze eigenaar zijn gesprekken gevoerd, die moeten leiden tot spoedige duidelijkheid over de herontwikkeling van de locatie. Ter plekke zijn tijdelijke parkeerplaatsen gerealiseerd.

Voor de ‘Bouwmanlocatie’, de ‘Palsgraaflocatie en ‘de Rabobankstrip’ zijn in het 4^{e} kwartaal nieuwe verkennende gesprekken gestart met de eigenaren over herontwikkeling. Merkbaar is dat de kwaliteitsimpuls in de openbare ruimte de bereidheid om tot herontwikkeling over te gaan positief beïnvloed.

Woon- zorgvoorzieningen

In november 2014 heeft de Argos Zorggroep besloten dat de bouw van een nieuw verpleeghuis in Essendael niet doorgaat vanwege de onmogelijkheid om dit te financieren. Ons college vindt het belangrijk dat er voldoende verpleeghuisplaatsen beschikbaar blijven voor de Albrandswaardse inwoners en zijn in 2014 volop in gesprek gebleven met o.a. de Argos Zorggroep over de wijze waarop dat gerealiseerd kan worden. Verder is onder voorzitterschap van de portefeuillehouder maatschappelijke Ontwikkeling een taskforce ingesteld, die als opdracht heeft gekregen om met een realistisch plan te komen om zo spoedig mogelijk een vernieuwend woonzorgconcept te realiseren. Dit concept richt zich op inwoners, die niet langer in het verzorgingshuis kunnen worden opgenomen en daarom met ondersteuning langer thuis moeten blijven wonen.

Duurzaamheid

In 2014 is er "Werk" gemaakt van duurzaamheid. Door concrete acties is er invulling gegeven aan een duurzamere leefomgeving .
Zo is medewerking verleend aan de realisatie van een waterstoftankstation. Heeft de gemeente de school in Portland duurzaam gebouwde. Is er een duurzaam inkoopbeleid vastgesteld en participeren we in allerlei regionale duurzaamheidsprojecten.
Daarnaast wordt ook uitvoering gegeven aan uw raadsmotie " windmolens". Dit door zeer alert te zijn op regionale besluitvorming over dit onderwerp en bij elke gelegenheid het standpunt dat er geen medewerking zal worden verleend aan het plaatsen van windmolens op Albrandswaardse grondgebied.

Lastenverlichting en Afvalverwerking

In uw raadsvergadering van november 2014 heeft u besloten in het vervolg de afvalinzameling niet meer zelf te doen maar uit te besteden aan de NVMAR. Mede door dit besluit is het tarief voor de afvalinzameling vanaf 2015 per gebruiker met € 40 verlaagd. Naast dit mooie resultaat is er door een goede afvalscheiding nog een extra financieel resultaat behaald. De verwachting is dat hierdoor er in de toekomst nogmaals een tariefsverlaging kan plaatsvinden.

Vervoer

Goed openbaar vervoer en optimale fietsroutes zijn belangrijk voor de Albrandswaardse inwoners, bedrijven en instellingen. Ook in 2014 hebben wij hier op ingezet. Samen met de provincie en de Fietserbond hebben wij in BAR-verband gekeken waar de bestaande fietsroutes geoptimaliseerd kunnen worden. Zo is bijvoorbeeld de fietsroute aan de groene Kruisweg verbeterd.

Bij geplande reconstructies is rekening gehouden met de uitgangspunten zoals die zijn geformuleerd in het GVVP. Zo is samen met bewoners de verkeersveiligheid bevorderd bij o.a. de werkzaamheden in de centrumontwikkelingen, Stationsstraat en Molen ‘t Hert.

In 2014 hebben wij ook het initiatief genomen om overleg te voeren met de RET over de optimalisatie van de buslijn Portland. Het doel was een betere bereikbaarheid van Portland en een verkorting van de reistijd. In 2015 is de nieuwe lijndienst ingegaan.

Hoofdlijnen financieel resultaat

Financieel resultaat 2014

Het resultaat voor het jaar 2014 komt uit op € 1.288.800 voordelig. Dit is het resultaat nadat reservemutaties zijn verwerkt.

De opbouw van dit saldo is als volgt:

	rekening 2013	begroting 2014	begroting na wijziging	rekening 2014	saldo	
Totaal lasten	50.799.200	41.037.600	43.202.200	47.404.400	-4.202.200	N
Totaal baten	-48.370.600	-41.914.500	-42.487.500	-48.876.600	6.389.100	V
Saldo van baten en lasten	**2.428.600**	**-876.900**	**714.700**	**-1.472.200**	**2.186.900**	V
Reserve mutaties	-2.293.100	876.900	-714.700	183.400	-898.200	N
Gerealiseerde resultaat	**135.500**	-	-	**-1.288.800**	**1.288.800**	**V**

Het verloop van het begrotingssaldo na diverse tussentijdse rapportages is als volgt:

	2014	
Saldo primitieve begroting	544.600	V
mutaties 1e begrotingswijziging 2014	-41.300	N
structurele doorwerking 2e tussenrapportage 2013	-90.100	N
mutaties 1e tussenrapportage 2014	-231.000	N
structurele doorwerking jaarrekening 2013	-98.000	N
mutaties 2e tussenrapportage 2014	-10.800	N
Begrotingssaldo na de 2e tussenrapportage 2014	73.400	V

Bij de 2e tussenrapportage 2014 was het verwachte exploitatieresultaat voor het jaar 2014 bijgesteld naar € 73.400 voordelig. Per saldo is het jaarresultaat met € 1.215.400 verbeterd ten opzichte van het beeld dat gegeven is in de 2e tussenrapportage 2014.

In onderstaande tabel is een analyse gepresenteerd van de grotere afwijkingen ten opzichte van de begroting na de 2e tussentijdse rapportage 2014. Tevens is aangegeven of dit een structureel gevolg heeft of een incidenteel van aard is.
Ten aanzien van een aantal structurele afwijkingen wordt opgemerkt dat enkele reeds eerder zijn benoemd en reeds zijn verwerkt in de meerjarenbegroting.

Incidentele afwijking	1.693.900	V
Structurele afwijking reeds verwerkt meerjarenbegroting	-77.500	N
Structurele afwijking niet verwerkt in meerjarenbegroting	-327.600	N
SALDO	1.288.800	V

In de volgende tabel is de analyse op hoofdlijnen gepresenteerd. De toelichting op de onderdelen van de analyse is terug te vinden in de onderstaande overzicht genoemde programma's.

	Programma	Omschrijving	bedrag	v/n	incid/struct.	opmerking
1	Burgers en Bestuur	Verkiezingen	36.200	V	incidenteel	
2	Burgers en Bestuur	Secretarieleges	-67.600	N	structureel	
3	Burgers en Bestuur	Juridische zaken	-36.600	N	incidenteel	
4	Burgers en Bestuur	leges en vergunningen APV	-98.600	N	structureel	reeds verwerkt in begroting 2015
5	Burgers en Bestuur	Kosten bestuur	176.200	V	incidenteel	
6	Kennis en Welzijn	Leerlingenvervoer	-161.900	N	incid/struct.	€ 100.000 is structureel
7	Kennis en Welzijn	Educatieve agenda	89.000	V	incidenteel	
8	Kennis en Welzijn	Onderwijshuisvesting	-152.300	N	incidenteel	
9	Kennis en Welzijn	Bibliotheekwerk	-81.400	N	incidenteel	
10	Kennis en Welzijn	Wet Buig/BBZ	585.000	V	structureel	
11	Kennis en Welzijn	Minimabeleid	35.700	V	incidenteel	
12	Kennis en Welzijn	Kwijtscheldingen	-64.000	N	structureel	reeds verwerkt in begroting 2015
13	Kennis en Welzijn	Schuldhulpverlening	41.000	V	structureel	
14	Kennis en Welzijn	Maatschappelijk werk	50.400	V	structureel	reeds verwerkt in begroting 2015
15	Kennis en Welzijn	WMO huishoudelijke verzorging	408.500	V	incidenteel	
16	Kennis en Welzijn	WMO collectief vervoer	49.700	V	structureel	
17	Kennis en Welzijn	Voorziening gehandicapten	36.300	V	incidenteel	
18	Kennis en Welzijn	Volksgezondheid	33.600	V	incidenteel	
19	Kennis en Welzijn	Jeugdgezondheidszorg	48.900	V	incidenteel	
20	Kennis en Welzijn	Vrijval voorziening scholen Portland	231.200	V	incidenteel	
21	RO en Wonen	Wabo vergunningen	-180.300	N	incidenteel	
22	RO en Wonen	Opbrengst snippergroen	42.400	V	incidenteel	
23	RO en Wonen	Groene verbinding	979.200	V	incidenteel	
24	RO en Wonen	Woningsanering Groene Kruisweg	-93.100	N	incidenteel	
25	RO en Wonen	Groene Kruisweg waterstoftankstation	61.000	V	incidenteel	
26	Buurt en Buitenruimte	Onderhoud wegen	175.100	V	incidenteel	
27	Buurt en Buitenruimte	Verkeersplan en -veiligheid	128.400	V	incidenteel	
28	Buurt en Buitenruimte	Waterwegen	47.500	V	incidenteel	
29	Buurt en Buitenruimte	Kabels en leidingen	81.700	V	incidenteel	
30	Buurt en Buitenruimte	Exploitatie zwembad	-34.400	N	incidenteel	
31	Buurt en Buitenruimte	Openbaar groen	37.300	V	incidenteel	
32	Buurt en Buitenruimte	Buiten stedelijke recreatie	75.600	V	incidenteel	
33	Buurt en Buitenruimte	Speelvoorzieningen	34.700	V	structureel	reeds verwerkt in begroting 2015
34	Buurt en Buitenruimte	Reiniging en afval	-326.700	N	incidenteel	
35	Buurt en Buitenruimte	Riolering en gemalen	-84.000	N	incidenteel	
37	Middelen en Economie	Algemene Uitkering	69.800	V	incidenteel	
38	Middelen en Economie	Saldo kostenplaatsen	-362.900	N	structureel	
39	Middelen en Economie	Onvoorzien	45.800	V	incidenteel	
40	Middelen en Economie	Stelpost	-100.000	N	incidenteel	
41	Middelen en Economie	Onroerende zaak belasting	-16.200	N	structureel	
42	Middelen en Economie	Hondenbelasting	32.200	V	incid/struct.	€ 27.000 structureel
43	Middelen en Economie	Diverse kleinere afwijkingen	-483.600	N	structureel	
	TOTAAL		**1.288.800**	V		

Het voordelige saldo is het gerealiseerde resultaat nadat reservemutaties zijn verwerkt.

Dit voordelige saldo wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door een incidenteel ontvangen subsidie van € 979.200. Voorgesteld wordt om dit bedrag voorlopig te reserveren in de Algemene Reserve in afwachting van een nog op te stellen plan voor het toekomstig onderhoud van de Groene Verbinding.
Daarnaast wordt € 444.200 gestort in de reserve Sociaal Deelfonds omdat dit de meevallers zijn op de WMO en minimabeleid. Het nadelige saldo op zwembaden wordt vervolgens onttrokken uit de specifiek daarvoor ingestelde reserve. Tevens wordt voorgesteld om het restantbudget voor re-integratie projecten binnen het participatiebudget van € 103.900 over te hevelen naar 2015. Indien dit niet door een raadsbesluit wordt bekrachtigd zal dit bedrag terug moeten worden betaald aan het Rijk.
Het restantsaldo van het jaarrekeningresultaat wordt toegevoegd aan de Algemene Reserve.

Na het afsluiten van het boekjaar 2014 stellen we voor om een aantal reserves vrij te laten vallen omdat hierop geen toekomstige claim ligt. Het saldo wordt overgeheveld naar de Algemene Reserve.

Dit betreft de volgende reserves:

onderhoudsreserve BBS Julianaschool	52.200
onderhoudsreserve BBS De Wegwijzer	48.400
onderhoudsreserve BBS Don Bosco	46.100
onderhoudsreserve BBS De Parel	51.400
reserve Informatiebeleidsplan (ander overheid)	492.900
reserve jeugdhonk Valckesteijn	365.400
TOTAAL over naar Algemene Reserve	**1.056.400**

Op deze bovenstaande reserves ligt momenteel geen claim.

Ten aanzien van de onderhoudsreserves BBS wordt voorgesteld om € 100.000 te storten in een nieuw te vormen reserve basisonderwijs voor “schrijnende gevallen”.
Met de schoolbesturen is gesproken over het mogelijk bestaan van “schrijnende gevallen”: gevallen die al aan de orde zijn gesteld vóór 2015 en waarvan het onredelijk zou zijn dat de kosten daarvan als gevolg van de stelselwijziging voor rekening van de schoolbestuur zouden komen. Na het maken van een rondje langs alle schoolgebouwen door vertegenwoordigers van gemeente en schoolbesturen, is een inventarisatie gemaakt van zaken die nader bekeken dienden te worden. Vervolgens is voor de zaken waarvoor een ander traject geldt, denk aan herstel van constructiefouten en beheer en onderhoud van speelpleinen, een andere route afgesproken. Van de zaken uit de inventarisatie die overbleven, heeft de gemeente de schoolbesturen aangegeven wat daarbij haar bevindingen waren. Conclusie van de gemeente was dat er van schrijnende gevallen, zoals hierboven beschreven, geen sprake was. Op 19 mei 2015 voerde de wethouder hierover met de schoolbesturen overleg. De schoolbesturen konden zich in de bevindingen van de gemeente vinden, al hadden zij gehoopt op enige coulance van de zijde van de gemeente bij de overdracht van de verantwoordelijkheden voor het buitenonderhoud en aanpassing van hun schoolgebouwen. Niet uit te sluiten is dat in de komende tijd alsnog een “schrijnend geval” zich voordoet.

De bestemming van het jaarrekeningresultaat is als volgt:

Gerealiseerde jaarrekeningresultaat	1.288.800	V
overhevelen participatiebudget	-103.900	
naar reserve Sociaal Deelfonds	-444.200	
Dekking uit reserve zwembad	34.400	
Restant toe te voegen aan Algemene Reserve	**775.100**	**V**

Voor een nadere toelichting op de mutaties verwijzen wij u naar de toelichtingen die zijn opgenomen in de programma's onder de vraag "wat heeft het gekost?".

Ontwerp-raadsbesluit

Het voorstel voor de bestemming van het resultaat is als volgt:

- Het resultaat van de jaarrekening vast te stellen op € 1.288.800;
- € 775.100 van het jaarrekeningresultaat toe te voegen aan de Algemene Reserve;
- Storting van € 444.200 in de bestemmingsreserve Sociaal Deelfonds overeenkomstig amendement E bij de begroting 2015 vanwege het voordelige saldo van € 408.500 op WMO huishoudelijke verzorging en een voordeel van € 35.700 op minimabeleid;
- het saldo van de reserve WWB-inkomensdeel en in het verlengde daarvan ook de reserve Egalisatie WMO over te hevelen naar de reserve Sociaal Deelfonds, in lijn met amendement J bij de begroting 2015;
- Het vrijvallende deel 2014 bij de reïntegratieprojecten van het participatiebudget ad. € 103.900 toe te voegen aan de Algemene Reserve en dit bedrag in 2015 beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de participatietaken;
- Het nadeel op zwembaden van € 34.400 te onttrekken uit de reserve zwembad Albrandswaard;
- De onderhoudsreserves BBS Julianaschool, BBS De Wegwijzer Rhoon, BBS Don Bosco en BBS De Parel Poortugaal op te heffen en het saldo over te hevelen naar de Algemene Reserve;
- € 100.000 uit de voornoemde onderhoudsreserves te storten in een nieuw te vormen reserve Basis Onderwijs;
- De reserve informatiebeleidsplan (andere overheid) vrij te laten vallen en het saldo van € 492.900 over te hevelen naar de Algemene Reserve;
- De reserve jeugdhonk Valckesteijn vrij te laten vallen en het saldo van € 365.400 over te hevelen naar de Algemene Reserve;
- De restantkredieten uit 2014 zoals opgenomen in bijlage 4 ter hoogte van € 8.258.700 beschikbaar te stellen in 2015.

2 REKENING IN ÉÉN OOGOPSLAG

Baten per programma

Baten	rekening 2013	begroting 2014	begroting na wijziging	rekening 2014	saldo	
Programma 1 Openbare Orde en Veiligheid	-56.400	-66.100	-66.100	-59.700	-6.400	N
Programma 2 Burgers en Bestuur	-972.100	-886.300	-886.300	-866.900	-19.400	N
Programma 3 Kennis en Welzijn	-6.486.300	-5.880.100	-6.215.800	-6.785.700	569.900	V
Programma 4 Ruimtelijke Ordening en Wonen	-8.336.100	-3.570.100	-3.571.000	-7.902.900	4.331.900	V
Programma 5 Buurt en Buitenruimte	-6.545.400	-5.938.200	-5.857.500	-6.199.700	342.200	V
Programma 6 Middelen en Economie	-25.974.300	-25.573.700	-25.890.800	-27.061.700	1.170.900	V
TOTAAL	**-48.370.600**	**-41.914.500**	**-42.487.500**	**-48.876.600**	**6.389.100**	**V**

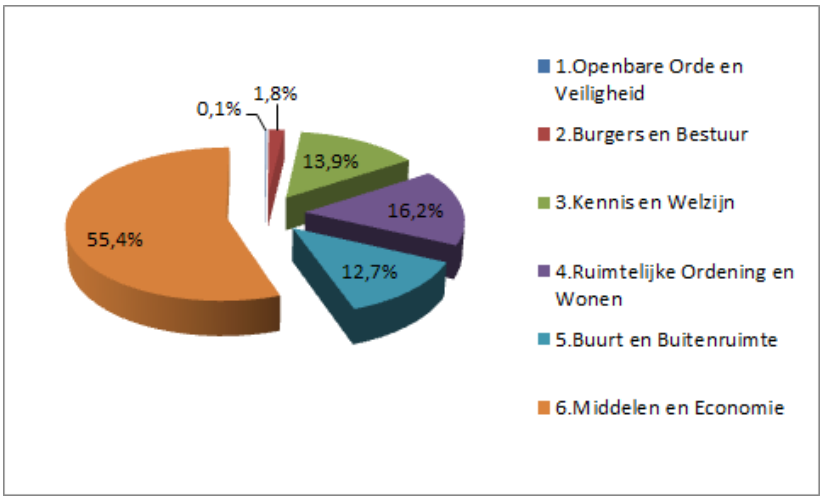

Lasten per programma

Lasten	rekening 2013	begroting 2014	begroting na wijziging	rekening 2014	saldo	
Programma 1 Openbare Orde en Veiligheid	1.448.100	1.446.500	1.236.800	1.192.700	44.100	V
Programma 2 Burgers en Bestuur	6.438.000	4.962.600	2.495.000	2.480.500	14.500	V
Programma 3 Kennis en Welzijn	16.358.900	15.405.800	14.365.700	13.605.400	760.300	V
Programma 4 Ruimtelijke Ordening en Wonen	12.068.600	5.062.900	3.726.800	8.502.800	-4.776.000	N
Programma 5 Buurt en Buitenruimte	13.791.800	12.142.500	9.171.600	8.042.700	1.128.900	V
Programma 6 Middelen en Economie	693.800	2.017.300	12.206.300	13.580.300	-1.374.000	N
TOTAAL	**50.799.200**	**41.037.600**	**43.202.200**	**47.404.400**	**-4.202.200**	**N**

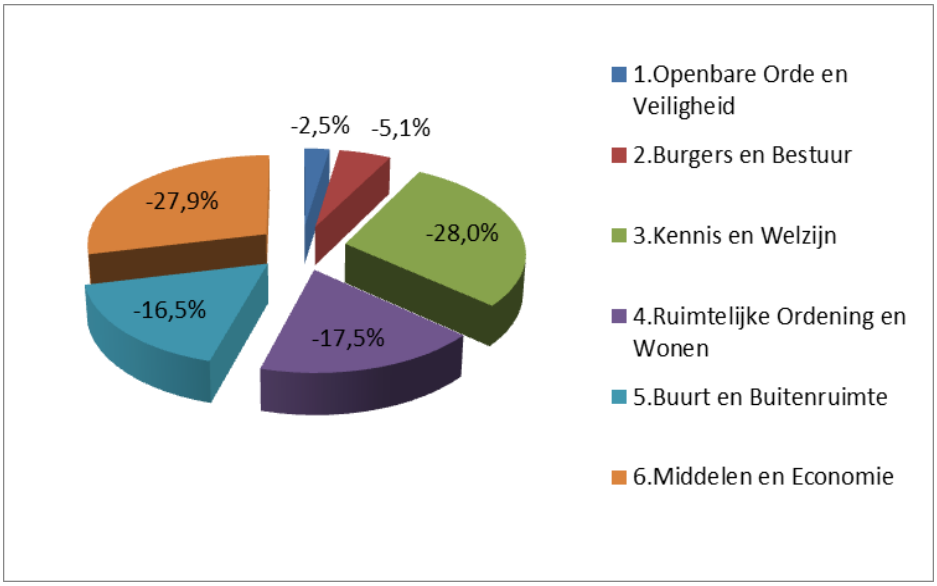

Kerngegevens

Bestuurlijke structuur na verkiezing 19 maart 2014	Raadsleden	Wethouders
Volkspartij voor Vrijheid en Democratie (VVD)	6	1
Echt voor Albrandswaard (EVA)	5	-
Ouderen Politiek Actief (OPA)	3	1
Christen Democratisch Appel (CDA)	2	1
Partij van de Arbeid (PvdA)	2	-
Nieuw Albrandswaardse Partij (NAP)	2	-
Christen Unie / Staatskundig Gereformeerde Partij (CU/SGP)	1	1
Totaal	21	4

Sociale structuur	Rekening 2013	Begroting 2014	Rekening 2014
Aantal inwoners per 1 januari	25.078	25.021	25.159
Aantal inwoners tot 20 jaar	6.258	6.193	6.267
Aantal inwoners 65 jaar en ouder	3.879	3.605	4.025
Aantal bijstandsgerechtigden	310	348	387
Fysieke structuur	**Rekening 2013**	**Begroting 2014**	**Rekening 2014**
Oppervlakte gemeente (ha)	2.374	2.374	2.374
Oppervlakte groen (m^2)	805.533	805.533	805.533
Oppervlakte water (m^2)	369.313	369.313	369.313
Verharde wegen (m^2)	992.000	992.000	1.065.614
Lengte riolering (m)	120.500	120.500	122.500
Aantal woonruimten	10.164	11.042	11.073
Financiële structuur	**Rekening 2013**	**Begroting 2014**	**Rekening 2014**
Omvang totale begroting / exploitatieomzet	€ 50.799.168	€ 41.037.630	€ 47.404.400
(Begrotings)resultaat (na 3^{e} tussenrapportage 2014)	-/- € 135.560	€ 544.588	€ 1.288.800
Omvang algemene uitkering	€ 18.314.976	€ 18.318.967	€ 18.855.600
Investeringen	€ 6.126.431	€18.167.753	€ 3.685.200
Algemene reserve	€ 10.526.546	€ 10.390.611	€ 9.166.300
Beklemde reserves en bestemmingsreserves	€ 13.870.224	€ 13.074.430	€ 14.154.200
Weerstandscapaciteit	€ 12.692.325	€ 13.252.776	€ 9.184.700
Voorzieningen	€ 8.458.031	€ 7.251.590	€ 8.621.100

3 PROGRAMMA'S

PROGRAMMA 1 – OPENBARE ORDE & VEILIGHEID

Dit programma gaat over de veiligheid en openbare orde in Albrandswaard. De burgemeester is wettelijk verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid. In het geval van een calamiteit is hij opperbevelhebber crisisbestrijding en wordt de ambtelijke organisatie de crisisbeheerorganisatie.

Missie

Wij willen een veilige omgeving voor burgers, bedrijven en instellingen. Zij vervullen daarin zelf een belangrijke rol. Wij willen hen daarom betrekken bij het vergroten van het veiligheidsgevoel. Veiligheid is voor een belangrijk deel afhankelijk van de sociale samenhang binnen Rhoon en Poortugaal.

Achtergrond

Veiligheid en criminaliteit- en overlastbestrijding zijn, mede door de voortdurende aandacht in de media, in de afgelopen jaren belangrijke thema's geworden. Dit komt ook naar voren in het coalitiedocument 2010 - 2014. De Leefbaarheidmonitor gemeente Albrandswaard 2009 geeft aan dat burgers van de gemeente verwachten dat zij veiligheid in de wijken waarborgt. Het gaat daarbij vooral om het tegengaan van (jeugd)overlast en vernielingen.

Regie en samenwerking

De gemeente is verantwoordelijk voor de integraliteit van het veiligheidsbeleid. In de Nationale Politiewet is vastgelegd dat eens per vier jaar de gemeenteraad een veiligheidsplan vaststelt. Eind 2012 heeft de gemeenteraad het nieuwe integrale veiligheidsbeleid voor de periode 2013-2016 vastgesteld. Door samenwerking, vastgelegd in heldere werkafspraken, voert de gemeente krachtig regie op het gebied van veiligheid. Deze samenwerking is concreet uitgewerkt in het uitvoeringsprogramma, waarin de verschillende projecten staan beschreven.

Crisisbeheersing

Wij moeten voorbereid zijn op incidenten die zich voor kunnen doen binnen de gemeentegrenzen. De aanwezigheid van steeds meer en grotere risicofactoren in deze regio zorgt voor steeds strengere eisen op het gebied van crisisbeheersing. Een goed opgeleide en getrainde crisisorganisatie is noodzakelijk. In BAR-verband ontwikkelen wij deze crisisorganisatie de komende maanden verder.

Speerpunten

1. Uitvoering Integraal Veiligheidsbeleid

Wat willen we bereiken? **Inwoners, ondernemers en bezoekers moeten zich in Albrandswaard veilig voelen en ook veilig zijn.** Het gaat om veiligheid in en rondom huis, buurt en onderneming. Ook gaat het om veiligheid in breder verband, BAR/regio waarbij preventie en aanpak van incidenten en crisis voortvarend worden opgepakt.				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
1a	Het terugdringen en beheersen van de omvang van vermogenscriminaliteit	2016	Diefstal motorvoertuigen (aangiften per 1000 inwoners) van 1,5 in 2011 naar 0,8 in 2016 Diefstal uit/vanaf motorvoertuigen (aangiften per 1000 inwoners) van 7 in 2011	€ 5.000 (uit budget integraal veiligheidsbeleid 2013-2016)

Wat willen we bereiken?
Inwoners, ondernemers en bezoekers moeten zich in Albrandswaard veilig voelen en ook veilig zijn.
Het gaat om veiligheid in en rondom huis, buurt en onderneming. Ook gaat het om veiligheid in breder verband, BAR/regio waarbij preventie en aanpak van incidenten en crisis voortvarend worden opgepakt.

	Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
			naar 6 in 2016 Woninginbraak (aangiften per 1000 inwoners) van 7 in 2011 naar 6 in 2016 Straatroof of overval (aangiften per 1000 inwoners) van 0,6 in 2011 naar 0,5 in 2016	
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan			
	De aanpak van vermogenscriminaliteit richtte zich in 2014 op bewustwording en de inzet op hotspots. Via (social) media en verschillende uitgevoerde acties zijn inwoners geïnformeerd over inbraken/diefstallen. Samen met de politie is het toezicht verhoogd en is bewoners verzocht alert te zijn. Ook de buurtpreventieteams zijn hierbij betrokken. Verder is het plan 'donkere dagen offensief' uitgevoerd. Tijdens deze periode werken politie, woningbouwverenigingen, ondernemers en gemeente samen om vermogenscriminaliteit tegen te gaan. In 2016 wordt vanuit de veiligheidsrapportage Rotterdam-Rijnmond bekeken of de doelstelling daadwerkelijk gerealiseerd is. De eerste resultaten zijn hoopgevend (bv 30% minder auto-inbraken in 2014). Dit laatste is mede te danken aan de eerder genoemde inzet van particuliere beveiliging in de gemeente. In de laatste maanden van 2014, waarin deze beveiligers vooral zijn ingezet, zien we een sterke daling van de cijfers van diefstal van- en uit voertuigen en woninginbraken.			
1b	Het verminderen van alcohol- en drugsgebruik in Albrandswaard door de inzet van een mix preventieve en repressieve maatregelen	2016	Drank- en drugsoverlast (meldingen per 1000 inwoners) houden op 0,2 in 2016 Acceptatie ouders van alcohol drinken bij kinderen van 7% in 2011 naar 5% in 2016	€ 25.000 (uit budget integraal veiligheidsbeleid 2013-2016)
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan			
	Met ondersteuning van Bouman GGZ zijn in 2014 voorlichtingsbijeenkomsten gehouden, jongeren voorgelicht en hebben trainingen voor professionals plaatsgevonden. Ook zijn horecacontroles uitgevoerd. Deze vinden plaats bij zowel commerciële als paracommerciële instellingen.In 2016 wordt vanuit de veiligheidsrapportage Rotterdam-Rijnmond bekeken of de doelstelling daadwerkelijk gerealiseerd is.			
1c	Burgers in toenemende mate betrekken bij veiligheidsvraagstukken in hun directe omgeving, waarbij zij uitgedaagd worden hier zelf verantwoordelijkheid in te nemen	2016	Veiligheidsgevoel in het Lemon onderzoek van een 7,3 in 2009 naar een 7,4 in 2016 Inwoners die zich weleens onveilig voelen (percentage) van 23,5% in 2011 naar 18% in 2016 Overlast groepen	€ 15.000 (uit budget integraal veiligheidsbeleid 2013-2016)

Wat willen we bereiken? **Inwoners, ondernemers en bezoekers moeten zich in Albrandswaard veilig voelen en ook veilig zijn.** Het gaat om veiligheid in en rondom huis, buurt en onderneming. Ook gaat het om veiligheid in breder verband, BAR/regio waarbij preventie en aanpak van incidenten en crisis voortvarend worden opgepakt.				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
			jongeren (% bewoners dat aangeeft dat dit vaak/soms voorkomt) van 10,9% in 2011 naar 9% in 2016	
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan			
	April 2014 is gestart met een nieuwe Buurt Bestuurt pilot in Rhoon-Zuid. Tijdens de pilot is een comité met bewoners gevormd om de inzet van de BOA's en politie te bepalen. De pilot is afgerond en is besloten de werkwijze voort te zetten. Ook zijn de buurtpreventieteams in toenemende mate betrokken bij de uitvoering van veiligheidstaken.In 2015 wordt vanuit het LEMON onderzoek bekeken of de doelstelling gerealiseerd is. De eerste resultaten zijn hoopgevend. Het percentage bewoners dat zich weleens onveilig voelt is inmiddels gedaald van 23,5% in 2011 naar 15,1% in 2013. Het veiligheidsgevoel is gestegen naar een 7,6 in 2014.			
1d	Een sluitende aanpak realiseren waarbij jeugd niet tussen wal en schip raakt.	2016	Aantal HALT-verwijzingen van 36 in 2011 naar 18 in 2016 Aantal BEKE-groepen van 2 in 2011 naar 0 in 2016	0,2 FTE uit regulier budget
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan			
	In 2014 zijn Jeugd en Gezinsteams gevormd. Vanaf 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de Jeugdhulp. Het huidige lokaal zorgnetwerk werkt wijkgericht via de Jeugd- & Gezinsteams. Deze teams staan in verbinding met veiligheidspartners zoals de politie. Het jongerenwerk gaat deel uitmaken van het team. In 2014 is het aantal BEKE-groepen teruggebracht van 2 naar 0. In 2014 waren er slechts 2 HALT- verwijzingen.			

2. Crisisbeheersing

Wat willen we bereiken? **Voorbereid zijn op incidenten, rampen en crises.**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
2a	Opleiden en trainen van de gemeentelijke crisisorganisatie: - 3 afzonderlijke Gemeentelijke Veiligheids Staven (GVS, wettelijk verplicht); - Opleiden, Trainen en Oefenen (OTO), zodat 220 medewerkers voldoende opgeleid zijn; - Per deelproces draaiboeken (incl. alarmerings-procedure) actualiseren;	Continu	Voldoen aan de uitgangspunten van het OTO-beleidsplan en de eisen van de Wet op de Veiligheidsregio's t.a.v. crisisbeheersing.	€ 20.000 (uit budget integraal veiligheidsbeleid 2013-2016)

Wat willen we bereiken? **Voorbereid zijn op incidenten, rampen en crises.**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
	- Instandhouden piket Officier van Dienst Bevolkingszorg (OvDB-piket).			
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	We voldoen aan de uitgangspunten van het OTO-beleidsplan en Wet op de veiligheidsregio. In 2014 zijn de (ondersteunende) teams samengesteld uit personeel van de BAR-organisatie. Op basis van wetgeving blijft de gemeentelijke veiligheidsstaf per gemeente bestaan. In 2014 is de crisisorganisatie verder opgeleid.			
2b	Voorbereiden actualiseren beleidsvisie Externe Veiligheid	2015	Een door de gemeenteraad vastgesteld geactualiseerd beleidsplan Externe Veiligheid.	0,2 FTE uit regulier budget
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	In 2014 is gestart met de vorming van een werkgroep om het beleidsplan externe veiligheid te evalueren en te actualiseren. In 2015 zal volgens planning een geactualiseerd plan aan de gemeenteraad worden aangeboden.			

Wat heeft het gekost?

Programma 1 Openbare Orde en Veiligheid	rekening 2013	begroting 2014	begroting na wijziging	rekening 2014	saldo	
Lasten	1.448.100	1.446.500	1.236.800	1.192.700	44.100	V
Baten	-56.400	-66.100	-66.100	-59.700	-6.400	N
Saldo van baten en lasten	**1.391.700**	**1.380.400**	**1.170.700**	**1.133.000**	**37.700**	**V**
toevoeging reserve	-	-	-	-	-	N
onttrekking reserve	-	-	-	-	-	N
Gerealiseerde resultaat	**1.391.700**	**1.380.400**	**1.170.700**	**1.133.000**	**37.700**	**V**

Analyse financiële afwijkingen

Er zijn geen relevante afwijkingen te constateren.

PROGRAMMA 2 – BURGER & BESTUUR

De gemeente ziet de burger vooral als haar partner. Samen bouwen wij aan een vitaal Albrandswaard. De raad draagt als direct gekozen volksvertegenwoordiging zorg voor de kaderstelling en controle. Het college is verantwoordelijk voor het dagelijks bestuur. Het college vormt samen met de colleges van Barendrecht en Ridderkerk het Algemeen Bestuur van de BAR-organisatie. De gemeentesecretaris is lid van de directieraad van de BAR-organisatie en in die hoedanigheid verantwoordelijk voor de dagelijkse aansturing van de ambtelijke organisatie.

Missie

Iedere Albrandswaarder telt mee. Het versterken van de sociale en economische samenhang binnen onze vitale leefgemeenschap steunt op twee belangrijke pijlers: de inzet van burgers en van lokale en regionale organisaties. Bij die herkenbaarheid past een persoonlijke dienstverlening door de gemeente.

Achtergrond

De gemeenten in Nederland ontwikkelen zich tot ‘eerste overheid’. Voor alle overheidsdiensten kunnen burgers zich wenden tot hun gemeente. Deze doelstelling vraagt om een efficiënt dienstverleningsconcept waarbij de herkenbare gemeente langs diverse kanalen bereikbaar is: via telefoon, brief, email, e-loket en balie. Belangrijk is een naar buiten gerichte houding van de gemeentelijke organisatie. Medewerkers zoeken burgers en bedrijven daadwerkelijk op.

Visie
Een gemeente die zelfstandigheid nastreeft beschikt over een visie op de lokale samenleving. Wat leeft er in de gemeenschap? Welke behoeften hebben burgers en ondernemers?

Burgers hebben naast rechten ook plichten of - anders gezegd – zij dragen maatschappelijke verantwoordelijkheid. Maar welke verantwoordelijkheden hebben burgers en welke heeft de gemeente? Daarover zijn wij in gesprek met de samenleving. Albrandswaard ontwikkeld zich tot een regiegemeente. In 2012 heeft uw raad de kaders van deze ontwikkeling vastgesteld. In de vastgestelde Toekomstvisie Albrandswaard 2025 komt dit verder tot uitdrukking. In de omslag van “meer naar beter”, gericht op de vier o’s van ondernemen, ontspannen, ontmoeten en ontplooien hoort een gemeente die ontketent. Een gemeente die dicht bij de bewoners en partners staat: kleinschalig en menselijk, herkenbaar en benaderbaar.

Bestuur en organisatie moeten op strategisch en tactisch niveau daadkrachtig opereren en voortdurend de samenwerking met burgers opzoeken. Voor de uitvoering schakelt de gemeente geschikte partners in. Zij voert heldere regie, waarbij zij kwaliteit, continuïteit en doelmatigheid in de gaten houdt.

Burgerparticipatie
Wij willen burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties betrekken bij het tot stand komen en bij het uitvoeren van beleid. Hiermee willen wij de kwaliteit van beleid en uitvoering verhogen, draagvlak voor beleid en uitvoering vergroten en de relatie burger – gemeente verbeteren.

Speerpunten

1. Arbeidsmarktbeleid

Wat willen we bereiken? **Het aantal werkzoekenden in Albrandswaard verlagen.**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
1a	Regie voeren op de match tussen vraag en aanbod (in relatie tot het gezamenlijke BAR arbeidsmarktbeleid)	2015	Halvering cliëntenbestand WWB Albrandswaard van 300 naar 150 eind 2015	0,1 FTE regie, rest in BAR organisatie

Wat willen we bereiken? **Het aantal werkzoekenden in Albrandswaard verlagen.**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	In 2014 is het door de economische crisis niet gelukt om een vermindering van het aantal cliënten WWB te realiseren. Maar Albrandswaard heeft het in vergelijking tot het landelijk gemiddelde goed gedaan. Per 1 januari 2015 is de Participatiewet ingegaan. Met de inzet van het leerwerknetwerk en het werkgeverservicepunt wordt gericht gewerkt om de kans op betaald werk te vergroten.			

2. Toekomstvisie Albrandswaard 2025

Wat willen we bereiken? **Met inwoners, ondernemers en instellingen de doelstellingen uit de Toekomstvisie op het gebied van ondernemen, ontspannen, ontmoeten, ontplooien en ontketenen realiseren**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
2a	Buurtondernemingen/ buurtnetwerken: In 2014 wordt ingezet op de pilots zoals genoemd in de notitie Burgers verbinden. De pilot Rhoon Noord is hierin het meest vergaande experiment.	In 4e kwartaal 2014 wordt een evaluatie gehouden van de pilot Rhoon Noord en wordt gekeken of deze organisatievorm in andere wijken/buurten een vervolg kan krijgen.	In de buurten waar bewoners, ondernemers en instellingen voldoende nut en noodzaak zien zijn buurtondernemingen/ buurtnetwerken opgericht.	Binnen bestaande beheerbudgetten
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	Het buurtnetwerk Rhoon-Noord is al in 2013 opgericht en is in 2014 verder uitgebouwd. In de andere wijken van Albrandswaard zijn nog geen buurtnetwerken opgericht. De ervaringen in Rhoon-Noord moesten eerst worden geëvalueerd, voordat uitbreiding naar andere wijken aan de orde is. De evaluatie van de pilot in Rhoon-Noord vindt in het eerste kwartaal van 2015 plaats.			
2b	Stimuleren ondernemersnetwerk en kennisuitwisseling: Informatie op nieuwe gemeentelijke website overzichtelijk en actueel maken	1e kwartaal 2014	De verschillende (digitale) ondernemers-netwerken zijn gekoppeld aan elkaar en de gemeentelijke website. Albrandswaard in Actie functioneert als een (digitaal) platform voor kennisuitwisseling	€ 5.000 0,1 FTE
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	De website Albrandswaard in Actie functioneert als platform voor (burger)initiatieven. De ondernemersnetwerken in Albrandswaard zijn gekoppeld aan de website.			
2c	Huisvesting kleinschalige bedrijvigheid: Stimuleren initiatieven om ruimtes in te vullen door middel van vouchers.	Voor bestaande bouw in 4e kwartaal 2014 en nieuwbouw in 2016.	De vraag naar ruimte voor kleinschalige bedrijvigheid in Albrandswaard (met een reële vierkante meterprijs) is volledig ingevuld.	€ 10.000 0,1 FTE
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	Een tijdelijke voorziening voorziet in de behoefte: Villa van Alles aan de Dorpsdijk. Van hieruit wordt			

Wat willen we bereiken? **Met inwoners, ondernemers en instellingen de doelstellingen uit de Toekomstvisie op het gebied van ondernemen, ontspannen, ontmoeten, ontplooien en ontketenen realiseren**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
	naar alternatieve (tijdelijke) locaties gezocht. Dit speerpunt gaat over naar programmabegroting 2015 2.3 1c.			

Wat willen we bereiken? **Met inwoners, ondernemers en instellingen de doelstellingen uit de Toekomstvisie op het gebied van ondernemen, ontspannen, ontmoeten, ontplooien en ontketenen realiseren**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
2d	"Proef Albrandswaard"/ Appellation Albrandswaard: • Oprichting samenwerking (coöperatie) lokale partijen. • Opening verkooppunt ten behoeve van regionale markt ('agrarische koopgoot').	3e kwartaal 2014 2015	De producten uit de Albrandswaardse polders vinden voor het grootste deel als streekproduct de weg naar de consument. Er is een lokale distributieketen die de lokale, regionale en eventueel landelijke distributie van deze producten verzorgt.	0,1 FTE € 5.000
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	De interesse voor streekproducten en de Poldermarkt groeit gestaag. Ondernemers hebben oriënterende gesprekken gevoerd om een distributieketen en een regionaal verkooppunt voor streekproducten te realiseren. De eerste gedachten gaan uit naar een locatie in de zone 'Groene entree Rhoon'.			
2e	Strategisch verbinden: • Realisatie van een TOP Johannapolder • Recreatienetwerk Albrandswaard voorzien van bewegwijzering en routeinformatie	2e kwartaal 2014 2015	Lokale en regionale recreatienetwerken zijn op elkaar aangesloten en voorzien van routeinformatie. Ontbrekende schakels in het netwerk zijn gerealiseerd, knelpunten in de beleving zijn opgelost en routes bieden voldoende afwisseling en aantrekkelijke activiteiten. Gebiedspromotie Albrandswaard als onderdeel van Deltapoort/ gebied rond de Oude Maas.	0,1 FTE € 5.000
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	De TOP Johannapolder, de bestaande en nieuwe wandel- en fietspaden en de blauwe verbinding zijn opgenomen in de routenetwerkenkaart IJsselmonde, die in het kader van het project Deltapoort zijn opgesteld. Dit is de opmaat naar verdere gebiedspromotie IJsselmonde in 2015.Dit speerpunt komt terug in de programmabegroting 2015 2.1 3 a t/m c			
2f	Voorzieningenclusters sport, ontspanning en onderwijs: • Voorwaarden scheppen	Opening zomer	De voorzieningen-clusters op de locaties Delta, Brinkhoeve,	€ 200.000 (restant van € 270.000 uit 2013)

Wat willen we bereiken? **Met inwoners, ondernemers en instellingen de doelstellingen uit de Toekomstvisie op het gebied van ondernemen, ontspannen, ontmoeten, ontplooien en ontketenen realiseren**				
	Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
	voor het realiseren van voorzieningenclusters op de locaties Delta, Brinkhoeve, Julianadriehoek / Klepperwei • Cluster Johannapolder en eventueel de Omloop volgen daarna.	2016 Na 2016	Julianadriehoek / Klepperwei, Johannapolder en eventueel Omloopseweg zijn gerealiseerd.	0,5 FTE
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	Delta/Sportpark Uit onderzoek blijkt de Delta-locatie niet voor een marktconforme prijs te verwerven. De raad heeft daarom besloten tot een nieuwe sporthal en korfbalvelden op de locatie 'sportpark polder Albrandswaard'. Dit speerpunt gaat over naar de Programmabegroting 2015 4.3 1h. **Julianadriehoek/Klepperwei/Sporthal Rhoon/Wegwijzer** Het college onderzocht mogelijkheden voor sport (gym), welzijn en onderwijs. Ondertussen veranderde in 2014 de situatie rondom de Klepperwei. De financiering van een nieuw verzorgingshuis in Rhoon bleek onhaalbaar, de eigenaar van Twee- en Vierspan voelt niet voor herontwikkeling en de raad stemde niet in met groot onderhoud aan de gymzaal bij de Wegwijzer. Zie ook Speerpunt Klepperwei. Inmiddels is de situatie (voorjaar 2015) al weer veranderd, en zal de locatie Klepperwei op termijn vermoedelijk wel vrij gaan komen; nieuwe ontwikkelingen zullen in de toekomstige overwegingen natuurlijk meewegen. Dit speerpunt gaat over naar de Programmabegroting 2015 4.3 1g. **Brinkhoeve** Het college bezag de investeringsmogelijkheden voor sport (gym) en welzijn in Poortugaal. Voor de Brinkhoeve lijkt versterking met een gymzaalfunctie mogelijk. Een voorstel daartoe wees de raad evenwel af vanwege te veel onzekerheid over de behoefte aan sport- en welzijnsactiviteiten, de kosten van de verbouwing en het exploitatie van de Brinkhoeve. Dit speerpunt gaat over naar de Programmabegroting 2015 4.3 1f. **Omloopseweg** Voor Sportpark De Omloop wordt aan een toekomstvisie gewerkt, inclusief een ruimtelijke reservering voor de eventuele ontwikkeling van een sporthal. Dit speerpunt gaat over naar de Programmabegroting 2015 4.3 1e.			
2g	Lerend netwerk & Volksuniversiteit/gildes: Bij de ontwikkeling van de nieuwe servicepunten van de bibliotheek onderzoeken we de mogelijkheden voor verdergaande samenwerking tussen scholen, peuterspeelzalen, buitenschoolse opvang, ondernemers, deskundige burgers en instellingen gericht	4e kwartaal 2014	Scholen werken met diverse vormen van voor- en naschoolse educatie, ondernemers, deskundige burgers en instellingen gericht op het delen van informatie, kennis en vaardigheden samen in een lerend netwerk.	0,1 FTE

Wat willen we bereiken? **Met inwoners, ondernemers en instellingen de doelstellingen uit de Toekomstvisie op het gebied van ondernemen, ontspannen, ontmoeten, ontplooien en ontketenen realiseren**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
	op het delen van informatie.			
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	Begin 2014 is wijkcentra De Boekenstal en Portland geopend. In de wijkcentra nemen nu al verschillende partijen deel: Stichting Vluchtelingenwerk, Delta, het Dorpsbedrijf, Aafje en Stichting Bibliotheeknetwerk AanZet. Ook worden er, door verschillende partijen, allerlei workshops georganiseerd. Inwoners lopen makkelijk naar binnen voor een kop koffie en een praatje. Zowel de ruilbibliotheek als het bibliotheekservicepunt wordt veelvuldig gebruikt. De wijkcentra ontwikkelen zich als een plek voor én door de inwoners van Albrandswaard. Stichting Welzijn Albrandswaard (SWA) is verantwoordelijk voor het beheer en exploitatie van de wijkcentra. SWA is continue op zoek naar samenwerkingspartners om vorm te geven aan het gebruik van het wijkcentrum en om synergie te realiseren tussen de gebruikers en bezoekers.			
2h	Sociaal-Maatschappelijk ondernemen stimuleren. Bijv. Ondernemers stimuleren een pool met coaches in te richten.	4e kwartaal 2014	Er is een netwerk van ondernemers en instellingen actief, die mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt werkervaring of werk kunnen bieden.	0,1 FTE
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	In 2014 is een nieuw inkoopbeleid vastgesteld waarin social return on investment is vastgelegd. Ook dorpsbedrijf en buurtnetwerk zijn hier mee bezig. Dit speerpunt wordt voorgezet in het nieuwe collegeprogramma 2015 onder de nummers 4.1.1.a en 4.1.1.d.			
2i	Begeleid wonen en werken: Na besluitvorming over de decentralisatie AWBZ onderzoeken we de mogelijkheden voor verdergaande samenwerking tussen zorginstellingen voor begeleid wonen en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.	4e kwartaal 2014	In zorginstellingen voor begeleid wonen worden mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt ingezet onder begeleiding.	0,1 FTE
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	2014 stond in het teken van de voorbereiding van de invoering van de Participatiewet. Dit speerpunt wordt voorgezet in het nieuwe collegeprogramma 2015 onder de nummers 4.1.1.a en 4.1.1.d.			
2j	De wijkcoach: Evalueren van de pilot die in 2013 is gestart. Op basis van deze evaluatie wordt gekeken naar mogelijkheden voor andere wijken/buurten.	4e kwartaal 2014	In de buurten waar bewoners, ondernemers en instellingen voldoende nut en noodzaak zien zijn wijkcoachen actief.	0,1 FTE
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	In 2014 wisten inwoners en professionele hulpverleners de wijkcoach steeds beter te vinden. Het initiatief is erg afhankelijk van de inzet van één persoon. Daarom is uitbreiding naar andere wijken nog niet aan de orde. In de programmabegroting 2015 krijgt dit speerpunt een vervolg in programma 5.1 Zorg en Welzijn onder speerpunt 2f (toerusten van vrijwilligers op wijkniveau in co-creatie met zorgaanbieders en andere maatschappelijke partijen).			
2k	Zorgen en Wonen: Nadat in 2013 de gevolgen van	2016	Mensen met een lichte zorgindicatie ontvangen	0,3 FTE

Wat willen we bereiken? **Met inwoners, ondernemers en instellingen de doelstellingen uit de Toekomstvisie op het gebied van ondernemen, ontspannen, ontmoeten, ontplooien en ontketenen realiseren**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
	de scheiding van wonen en zorg inzichtelijk zijn gemaakt (waar ontstaat behoefte aan zorg, waar ontstaat behoefte aan aangepaste woningen en welke plekken zijn geschikt voor het realiseren van voorzieningen en woningen), start in 2014 de planontwikkeling voor de realisatie van de voorzieningen en woningen, zodat voorzieningen en woningen vanaf 2016 opgeleverd kunnen worden.		in hun woonomgeving zorg en hebben toegang tot welzijnsactiviteiten.	
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	In 2014 is een workshop gehouden over de thema's langer thuis wonen, zorg rondom het gezin en bereikbaarheid van voorzieningen. De opbrengsten van de workshop varieerden van de toepassing van domotica tot gemengd bouwen voor jong en oud. Uit onderzoek van SWA en andere partijen bleek dat er behoefte is aan kleinschalige huiskamerprojecten om langer thuis wonen mogelijk te maken en vereenzaming te voorkomen. In de programmabegroting 2015 krijgt dit speerpunt een vervolg in programma 3.1 maatschappelijke ondersteuning onder de speerpunten 1c (onderzoek met SWA en zorgpartners of er locaties voor ontmoeten en maatschappelijke ondersteuning nodig zijn) en 1h (met partners ontwikkelen van innovatieve combinaties van welzijn en geïndiceerde zorg).			

3. Toezicht en handhaving

Wat willen we bereiken? **Het veiligheidsgevoel van de burgers vergroten en de openbare orde handhaven.**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
3a	Uitvoering geven aan de nieuwe Drank- en Horecawet	Lopend	Drank- en drugsoverlast (meldingen per 1000 inwoners) naar 0,2 Acceptatie ouders van alcohol drinken bij kinderen naar 5%	0,2 FTE uit regulier budget
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	De Drank- & Horecawet verplicht gemeenten via de APV regels te stellen ten aanzien van alcoholgebruik in para commerciële instellingen. In samenspraak met de Sportstichting zijn deze regels in 2014 ontwikkeld. De regels zijn inmiddels door de gemeenteraad vastgesteld. In 2014 zijn op basis van deze regels (horeca) controles uitgevoerd. Op dit moment is niet bekend welk effect de aanpak heeft gehad op het aantal meldingen van drank- & drugsoverlast en de acceptatiegrens van ouders. Bij de eerstvolgende GGD-monitor, die medio 2e kwartaal 2015 zal uitkomen, worden de resultaten gemonitord.			
3b	Extra toezicht op parkeerexcessen Distripark en Blauwe zone Portland	4e kwartaal 2014	Maximaal 2 meldingen over parkeerexcessen in Distripark	0,2 FTE uit regulier budget
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	BOA's hebben deze locaties in 2014 continu meegenomen tijdens hun surveillances. Er zijn tot op heden geen meldingen van parkeerexcessen binnengekomen.			
3c	Extra toezicht in Rhoon Noord en	4e kwartaal 2014	Terugdringen van het	1,2 FTE

Wat willen we bereiken? **Het veiligheidsgevoel van de burgers vergroten en de openbare orde handhaven.**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
	centrumgebieden		aantal meldingen van overlast met 50%	uit regulier budget
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	BOA's nemen deze locaties continu mee tijdens hun surveillances. In 2014 is ook nadrukkelijk op het parkeren in de blauwe zone gecontroleerd.			

Wat heeft het gekost?

Programma 2 Burgers en Bestuur	rekening 2013	begroting 2014	begroting na wijziging	rekening 2014	saldo	
Lasten	6.438.000	4.962.600	2.495.000	2.480.500	14.500	V
Baten	-972.100	-886.300	-886.300	-866.900	-19.400	N
Saldo van baten en lasten	**5.465.900**	**4.076.300**	**1.608.700**	**1.613.600**	**-4.900**	**N**
toevoeging reserve	262.200	323.100	323.100	342.500	-19.400	N
onttrekking reserve	-28.600	-38.300	-97.800	-94.800	-3.000	N
Gerealiseerde resultaat	**5.699.500**	**4.361.100**	**1.834.000**	**1.861.300**	**-27.300**	**N**

Analyse financiële afwijkingen

Verkiezingen
In 2014 zijn de ramingen voor de verkiezingen bijgesteld, omdat in de oorspronkelijke begroting er kosten voor één verkiezing waren opgenomen terwijl dit er in werkelijk twee zijn geweest. Bij deze bijstelling is abusievelijk een te hoog bedrag bijgeraamd. Hierdoor is er sprake van een overschot van € 36.200.

Secretarieleges
Per saldo zorgen de secretarieleges burgerzaken voor een tekort van € 67.600. In de rekening 2013 was er ook al sprake van een tekort bij de leges Burgerzaken. Geconcludeerd kan worden dat het tekort structureel is en dat de ramingen naar beneden toe moeten worden bijgesteld. Dit zal in de 1e tussenrapportage 2015 gebeuren op basis van de werkelijke cijfers van de afgelopen jaren en een nieuwe inschatting voor de komende jaren.

Bestuursondersteuning
Vooral de inhuur voor begeleiding van het project Buurtnetwerk Rhoon Noord en de aanvulling van het regieteam door o.a. trainees is voordeliger uitgevallen. Daarnaast is minder uitgegeven aan representatie zodat een incidenteel voordeel is ontstaan van € 35.700.

Juridische zaken
In de begroting 2014 is geen budget voor juridisch advies opgenomen. Echter zijn er wel advieskosten van € 36.600 gemaakt. Dit betreft advieskosten in de zaken Wozoco en de Eerstelijnsvoorziening Portland. Deze uitgaven hebben een incidenteel karakter.

Leges en vergunningen APV

In de begroting is het ombuigingsvoorstel “verruiming reclame-uitingen” opgenomen. De verwachte opbrengst wordt dit jaar niet behaald. Hierdoor zal € 98.600 aan geraamde inkomsten niet worden gerealiseerd. In de begroting 2015 is dat al structureel naar beneden bijgesteld tot een bedrag van € 25.000. In de derde tussenrapportage is hiervan melding gemaakt.

Kosten bestuur

Onlangs is een jaarafrekening ontvangen inzake de betaling van uitkeringen aan voormalig bestuurders. Uit dit overzicht blijkt dat over 2013 en 2014 teveel voorschotten zijn betaald. Deze eenmalige afrekening van € 176.200 is ten gunste van 2014 gebracht.
In het najaar zijn de (voorschot) nota’s met betrekking tot de wachtgeld verplichtingen van de gewezen wethouders betaald van ca. € 91.700.

PROGRAMMA 3 – KENNIS & WELZIJN

Sociale samenhang, meedoen aan de samenleving en leefbaarheid zijn belangrijk voor iedereen. Alle burgers van jong tot oud, van rijk tot minder bedeeld, mobiel of minder mobiel, allemaal kunnen zij samen met de gemeente bijdragen aan het versterken van de Albrandswaardse gemeenschap.

Missie

Het dorpse karakter van Albrandswaard is herkenbaar in de manier waarop de Albrandswaardse samenleving is georganiseerd en vormgegeven. Inwoners die elkaar kennen en voor elkaar klaar staan. Een vitale leefgemeenschap!

Achtergrond

Wat vinden de mensen in Albrandswaard belangrijk op het gebied van Kennis en Welzijn? De beschikbaarheid van goed, eigentijds onderwijs en sociaal-maatschappelijke voorzieningen. Samenwerking tussen onderwijs, sport, kinderopvang en jeugdzorg. Maar ook zorgonderwerpen zoals hulp in de huishouding, begeleiding, bevordering van de zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid houden hen bezig. Natuurlijk mogen we ontmoetingsplekken voor jongeren of mogelijkheden voor maatschappelijke deelname door mensen met een beperking of een uitkering niet vergeten.

Speerpunten

1. Bibliotheekaanbod anders organiseren

Wat willen we bereiken? **Bibliotheekwerk voor alle inwoners bereikbaar houden**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
1a	Vormgeven van de Bibliotheekservicepunten in Poortugaal en Portland met lokale instellingen, commerciële partijen, burgers en andere geïnteresseerden.	2e kwartaal 2014	In Poortugaal en Portland een Bibliotheekservicepunt vormgeven dat past bij de wensen en mogelijkheden van de buurtbewoners, bezoekers en gebruikers van de Bibliotheek.	0,1 FTE
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	De bibliotheekservicepunten zijn onderdeel van de wijkcentra. Beide wijkcentra zijn ondertussen geopend. Een positief voortgangsgesprek heeft plaatsgevonden. Begin 2015 wordt besloten of de samenwerking met SWA, al dan niet, continueren.			
1b	Met Stichting Welzijn Albrandswaard (SWA) resultaatgerichte afspraken maken over de coördinatie en het beheer van de Bibliotheekservicepunten.	1e kwartaal 2014	Coördinatie en beheer van de Bibliotheekservicepunten extern beleggen.	0,05 FTE
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	Coördinatie en beheer is belegd bij SWA.			

Wat willen we bereiken? **Bibliotheekwerk voor alle inwoners bereikbaar houden**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
1c	Inventariseren van en vervolgens voorzien in de behoefte van inwoners voor extra ondersteuning op gebied van leesbevordering en educatie.	2e kwartaal 2014	Inkoop van extra ondersteuningsproducten die aansluiten bij onze doelstellingen	0,05 FTE
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	Met De Bibliotheek AanZet wordt jaarlijks afgestemd welke extra producten en diensten wij inzetten.			
1d	Het bibliotheeknetwerk ZHZo de opdracht geven de verdergaande digitalisering vorm te geven en daarmee de service voor leden in Albrandswaard uit te breiden.	4e kwartaal 2014	Aansluiten bij en inhoud geven aan de nieuwe bibliotheekwet	0,05 FTE
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	Met De Bibliotheek AanZet (voorheen Bibliotheeknetwerk ZHZo) is afgestemd wat de kansen en mogelijkheden zijn van de nieuwe Bibliotheekwet (ingangsdatum 1 januari 2015) en wat dit voor ons betekend. Zo investeert de bibliotheek in het ontwikkelen en aanbieden van digitale content en apps.			

2. Breed Welzijnsbeleid

Wat willen we bereiken? **Burgerkracht losmaken. Maatschappelijke instellingen faciliteren de energie en de gemeenschapszin, die burgers met elkaar opbrengen, in te zetten om sociaal werk te verrichten. Implementatie van de Brede Welzijnsvisie.**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
2a	Resultaatgerichte afspraken met betrekking tot budgetsubsidies evalueren	2015	Subsidiëren op basis van resultaatgerichte afspraken.	0,3 fte € 10.000 € 20.000
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	Met ingang van 2014 wordt gewerkt met resultaatgerichte afspraken met alle organisaties, met uitzondering van de Sportstichting, die van Albrandswaard budgetsubsidie ontvangen. In 2015 vindt een evaluatie van deze afspraken plaats. In de programmabegroting 2015 komt dit speerpunt terug in programma 3.1 maatschappelijke ondersteuning onder punt 1g (samenwerken met SWA).			
2b	Evalueren van de pilot Bureau Sociaal Raadslieden en beoordelen of de pilot in definitief beleid wordt omgezet	1e kwartaal 2014	We voeren regie op het vergroten van de zelfredzaamheid van onze inwoners. Een sociaal vangnet creëren voor die inwoners die individuele ondersteuning nodig hebben.	
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	De pilot met betrekking tot Bureau Sociaal Raadslieden liep op 31 maart 2014 af. Uit de evaluatie is gebleken, dat BSR in Albrandswaard een toegevoegde waarde heeft. De pilot is omgezet in een definitieve voorziening.			
2c	Zorg na huiselijk geweld aan laten sluiten op het lokaal zorgnetwerk	2e kwartaal 2014	Vangnet 'lokaal zorgnetwerk' completeren.	

Wat willen we bereiken? **Burgerkracht losmaken. Maatschappelijke instellingen faciliteren de energie en de gemeenschapszin, die burgers met elkaar opbrengen, in te zetten om sociaal werk te verrichten. Implementatie van de Brede Welzijnsvisie.**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	De GOSA-regisseur heeft nauw contact met het Advies- & Steunpunt Huiselijk Geweld (ASHG) en voorziet in de gewenste aansluiting op het lokaal zorgnetwerk.			
2d	SWA transformeren in een maatschappelijke onderneming, die de gemeente op strategisch niveau adviseert en welzijnsarrangementen ontwikkelt en uitvoert.	2015	Regie voeren op ontwikkeling van SWA naar strategische kernpartner van de gemeente op het gebied van welzijn.	
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	In 2014 heeft SWA een start gemaakt om zich te ontwikkelen tot een brede welzijnsinstelling, die maatschappelijk onderneemt. Met SWA zijn onder andere de volgende resultaten overeengekomen: • Oplevering definitief ontwerp Breed Loket Zorg en Welzijn; • Start pilot sociale teams; • Uitbouwen informele zorg (vrijwilligers/mantelzorgers); • Onderzoek naar de organisatievorm van SWA. Op basis van deze afspraken moet SWA zich verder ontwikkelen tot strategisch kernpartner van de gemeente. In de programmabegroting 2015 komt dit speerpunt terug in het programma 3.1 Maatschappelijke Ondersteuning onder speerpunt 1g (samenwerken met SWA).			

3. WMO, inclusief decentralisatie AWBZ-functie begeleiding

Wat willen we bereiken? **Voorzieningen uit de Wet maatschappelijke ondersteuning dragen ertoe bij dat alle burgers blijven meedoen aan de samenleving en de mogelijkheid behouden tot regie over het eigen leven en zelfredzaamheid. De decentralisatie AWBZ, functie begeleiding en persoonlijke verzorging, wordt als BAR-project opgepakt.**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
3a	Contracteren / inregelen begeleiding en persoonlijke verzorging.	4e kwartaal 2014	Contracten met zorgaanbieders afgesloten.	0,2 FTE
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	De definitieve contracten zijn half oktober 2014 getekend. De resterende maanden van 2014 hebben wij besteed aan het goed uitwerken van de contracten en het overdragen van klanten naar de gemeente. Dit speerpunt komt in de programmabegroting 2015 terug in programma 3.1 maatschappelijke ondersteuning onder speerpunt 1j (een verbinding leggen tussen de afdeling Toegang (BAR) en de sociale wijkteams van Albrandswaard).			
3b	Inrichten van de voorzieningenstructuur Wmo op het gebied van Hulp bij het Huishouden en begeleiding/persoonlijke verzorging.	4e kwartaal 2014	Een sterk nulde- en eerstelijns-voorzieningen-structuur, uitgaand van de eigen kracht van de burger.	0,3 FTE
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	Het jaar 2014 heeft in het teken gestaan van experimenten. Medio februari 2014 is een herindicatietraject gestart voor alle cliënten huishoudelijke hulp. De urenindicatie is omgezet in een te behalen resultaat, te weten een schoon huis en/of een schone gestreken was. Na herindicatie is de aanbieder in gesprek gegaan met de klant om samen te bepalen in hoeveel tijd het resultaat behaald wordt. De Uitvoeringsnota huishoudelijke hulp 2015 is			

Wat willen we bereiken? **Voorzieningen uit de Wet maatschappelijke ondersteuning dragen ertoe bij dat alle burgers blijven meedoen aan de samenleving en de mogelijkheid behouden tot regie over het eigen leven en zelfredzaamheid. De decentralisatie AWBZ, functie begeleiding en persoonlijke verzorging, wordt als BAR-project opgepakt.**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
	in het laatste kwartaal van 2014 door u vastgesteld. Met deze nota heeft u de tarieven voor 2015 vastgesteld en heeft u een algemene voorziening ingevoerd voor nieuwe gevallen in 2015. Alleen inwoners die het echt nodig hebben en die het niet kunnen betalen komen nog in aanmerking voor een maatwerkvoorziening. Dit speerpunt komt in de programmabegroting 2015 terug in programma 3.1 maatschappelijke ondersteuning onder de speerpunten 1 e (platform BAR-dichtbij uitbouwen en evalueren) en 1i (huishoudelijke hulp bereikbaar houden voor inwoners met een minimum inkomen.			
3c	Ontwikkelen nieuwe zorgarrangementen en systeem van toeleiding naar zorg	4e kwartaal 2014	Waar mogelijk zorgdiensten omvormen tot welzijnsdiensten dichtbij de burger georganiseerd	0,3 FTE
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	In 2014 heeft SWA een Breed Loket Zorg en Welzijn, inclusief sociale teams, ontwikkeld. Het streven is om 80% van alle hulpvragen vanaf 2015 in de 0e en 1e lijnszorg af te handelen (welzijnsdiensten). Dit speerpunt komt in de programmabegroting 2015 terug in programma 3.1. maatschappelijke ondersteuning onder speerpunt 1d (pilot van sociale wijkteams door ontwikkelen en sturen op financiering).			
3d	Beleidsplan WMO en verordening WMO	1e resp. 3e kwartaal 2014	Samenhangend WMO-beleid vormgeven in afwachting van de nieuwe wet	0,2 FTE
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	In 2014 is de nieuwe WMO vertaald in een nieuw beleidsplan en een nieuwe verordening. Daarbij is aandacht besteed aan persoonlijke begeleiding en aan de kanteling.			

4. Decentralisatie Jeugdzorg

Wat willen we bereiken? **Gezinnen en jeugdigen ervaren geen nadelige effecten van de decentralisatieoperatie. De behoefte aan curatieve zorg van gezinnen en jeugdigen neemt door nieuwe probleemaanpak af.**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
4a	Voortzetting van deelname aan pilots op het terrein van jeugdzorg, in stadsregionaal, BAR- en lokaal verband.	Continu	5 % minder curatieve zorg eind 2015 t.o.v. eind 2014	€ 10.000 coördinatie pilot (BAR-verband) 1,3 FTE (waarvan 0,8 FTE inhuur BAR-verband) voor het overige
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	De proeftuin met de wijkteams is in april 2014 formeel afgerond.De werkwijze uit de proeftuin gaat de basis vormen voor het werken in de Jeugd- & Gezinsteams. De teams zijn in 2014 gevormd en zijn sinds 1 januari 2015 actief.			
4b	Ontwikkelen en vaststellen integraal en ontschot jeugdbeleid	4e kwartaal 2014		
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	In februari 2014 is het meerjarenbeleidskader Jeugdhulp 2015-2019 vastgesteld. Ook zijn het uitvoeringsplan 2015, de verordening en de geactualiseerde versie van het meerjarenbeleidskader ontwikkeld en in november 2014 door de gemeenteraad vastgesteld. Om als gemeente voorbereid te zijn op de nieuwe taken op het terrein van de jeugdzorg per 1 januari 2015, is op BAR-niveau een			

Wat willen we bereiken? **Gezinnen en jeugdigen ervaren geen nadelige effecten van de decentralisatieoperatie. De behoefte aan curatieve zorg van gezinnen en jeugdigen neemt door nieuwe probleemaanpak af.**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
	projectorganisatie opgericht en wordt een deel van de vraagstukken met de samenwerkende gemeenten binnen de regio Rotterdam uitgewerkt.			
4c	Doorontwikkeling Centrum voor Jeugd en gezin als toegangspoort geïndiceerde zware zorg. Zorgen voor een vraaggerichte benadering met een efficiënte en effectieve samenwerking tussen de 0e, 1e en 2e lijn	2e kwartaal 2014		
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	Onderdeel van de nieuwe gemeentelijke verantwoordelijkheid vormt de toegang tot en toeleiding naar de (nu) geïndiceerde zware jeugdzorg. De huidige wettelijke taak van Bureau Jeugdzorg vervalt met de nieuwe Jeugdwet. Door de samenwerkende gemeenten binnen de stadsregio en de BAR zijn hiervoor voorstellen nader uitgewerkt. Deze voorstellen hebben in 2014 hun beslag gekregen in het meerjarenbeleidskader Jeugdhulp 2014-2018, dat in november 2014 door de raad is vastgesteld. In dit kader vormt het CJG de spil van het nieuwe jeugdhulpstelsel.			
4d	Een financierings- en verantwoordingssysteem ontwikkelen voor de jeugdzorg. De inkoop- en regiefunctie borgen vanwege het grote financiële risico.	2e kwartaal 2014	Een inzichtelijk en werkend financierings- en verantwoordings-systeem.	
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	Gemeenten staan voor een grote uitdaging de zorg en ondersteuning aan jeugdigen en hun ouders beter én goedkoper te organiseren. Voorstellen op dit terrein zijn opgenomen in het meerjarenbeleidskader Jeugdhulp 2014-2018, dat in november 2014 door de gemeenteraad is vastgesteld.			
4e	Start inkoopproces jeugdhulp	4e kwartaal 2014	Alle zorgsoorten van jeugdhulp zijn ingekocht	
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	De inkoop van de jeugdhulp is nagenoeg afgerond. Door de uitvoeringsorganisatie van de GR is alle bovenlokaal in te kopen zorg ingekocht (incl. landelijk in te kopen zorg) en lokaal hebben we de inkoop ook nagenoeg voltooid (extramurale AWBZ en jeugd- en opvoedhulp). December ’14 kwam het Rijk erachter dat men vergeten was het vervoer voor jeugdigen naar GGZ-aanbod (bv dagbehandeling) over te hevelen naar gemeenten… Wij hebben dit voor een aantal overgangscliënten nu incidenteel opgelost en op dit moment wordt gewerkt aan de inkoop hiervan.			

5. Harmonisering kinderopvang/peuterspeelzaalwerk

Wat willen we bereiken? **Peuterspeelzaalwerk geïntegreerd in de kinderopvang**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
5a	Uitvoering geven aan de bezuinigingsopgave: 2014: € 205.000 2015: € 285.000 (bedragen zijn inclusief de eerder besloten bezuiniging van € 85.000 voor 2012)	2015	Realiseren van de bezuinigingsopgave op peuterspeelzaalwerk	0,2 FTE

Wat willen we bereiken? **Peuterspeelzaalwerk geïntegreerd in de kinderopvang**			
Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
De bezuiniging is op het inhoudelijk peuterwerk en op 'huisvesting kinderopvang' voor 2014 is behaald. In 2014 is door het saneren van een aantal accommodaties een extra bedrag aan bezuiniging gerealiseerd. Het extra bezuinigde bedrag van 2014 is gereserveerd om daarmee de nog te realiseren taakstelling voor 2015, 2016 en verder te dekken. Gelijktijdig wordt onderzocht op welke manieren nog verder op dit onderwerp kan worden bezuinigd of dat dit niet mogelijk is.			

6. Lokaal Educatieve Agenda

Wat willen we bereiken? **In nauwe samenwerking met onze partners op het gebied van onderwijs en jeugd(zorg) er voor zorgen dat elk kind passende ondersteuning en zorg krijgt, zodat het zich optimaal kan ontwikkelen.**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
6a	Een visie, SMART doelstellingen en uitwerkingsprogramma opstellen	4e kwartaal 2014	Consensus over de visie, doelen en de uitvoeringsactiviteiten met alle partners van het LEA	€ 75.000 LEA activiteiten € 36.000 brede schoolcoördinator (bijdrage via Impuls brede scholen) € 20.000 brede school activiteiten.
Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?				
De LEA-visie is vastgesteld door de stuurgroep LEA. Ook de visie op de Brede School is in de stuurgroep Brede School vastgesteld. Met de verantwoordelijk wethouder is gekeken naar de bestuurlijke route van deze twee in elkaar passende thema's en hoe de uitvoering tot stand kan komen. Zie Programma 5 Educatie, Zorg & Welzijn, speerpunt 5.2.1a.				

Wat heeft het gekost?

Programma 3 Kennis en Welzijn	rekening 2013	begroting 2014	begroting na wijziging	rekening 2014	saldo	
Lasten	16.358.900	15.405.800	14.365.700	13.605.400	760.300	V
Baten	-6.486.300	-5.880.100	-6.215.800	-6.785.700	569.900	V
Saldo van baten en lasten	**9.872.600**	**9.525.700**	**8.149.900**	**6.819.700**	**1.330.200**	**V**
toevoeging reserve	341.500	20.900	65.200	65.200	-	N
onttrekking reserve	-476.700	-162.300	-290.100	-170.500	-119.600	N
Gerealiseerde resultaat	**9.737.400**	**9.384.300**	**7.925.000**	**6.714.400**	**1.210.600**	**V**

Analyse financiële afwijkingen

Leerlingenvervoer

Het tekort van € 161.900 is voor een belangrijk deel ontstaan na de nieuwe aanbesteding van het vervoer in BAR-verband. Het aantal gebruikers is niet toe- of afgenomen.

De afrekensystematiek is binnen het bestek op basis van beladen kilometers ingezet. In de praktijk blijkt hierdoor dat de gebruikers onevenredig lang in het vervoer zitten nu de routes over de drie gemeenten heen zijn ingericht en dat dit meer kosten met zich mee brengt dan voorzien.

Het te verwachte voordeel van de aanbesteding van het vervoer is per saldo zichtbaar bij het WMO/collectief vervoer. Rekening houdend met het structurele overschot bij het WMO/collectief vervoer van ongeveer € 50.000 is van dit tekort ongeveer € 100.000 structureel. Bij de eerste tussenrapportage 2015 wordt de overheveling van WMO/collectief vervoer en bijraming van het budget voor het leerlingenvervoer voorgesteld.

Educatieve agenda
Het beleid rondom de Lokaal Educatieve Agenda is nog in ontwikkeling. Het budget is de afgelopen jaren niet volledig gebruikt aan activiteiten. Daarom is het budget in de begroting 2015 inmiddels deels structureel afgeraamd. In 2014 is nog een eenmalig voordeel van € 49.000 ontstaan.
Daarnaast kon in 2014 een bedrag van afgerond € 40.000 vrijvallen dat onterecht nog op de balans stond als korte termijn schuld in het kader van Onderwijsachterstandenbeleid. De gemeente Albrandswaard heeft geen financiële verplichtingen meer in het kader van een Sisa-regeling Onderwijsachterstandenbeleid.

Onderwijshuisvesting
In de begroting is rekening gehouden met huuropbrengsten van het Noodgebouw J. van Almondestraat , Poortugaal. Dit gebouw is echter gesloopt. De algemene kosten van dit gebouw vallen hoger uit omdat de sloopkosten hieronder zijn geboekt. Daarnaast zijn de begrote huurvergoedingen in verband met de sloop niet geïnd. Per saldo een nadeel van € 39.000.

In de begroting is een bedrag opgenomen om daarmee gedeeltelijk de extra kosten voor de huur van de semipermanente school aan De Beurs in Portland en de kapitaal- en andere lasten van de semipermanente school aan De Knip te dekken. De 6 tijdelijke lokalen zijn echter al in 2013 verwijderd en brengen in 2014 geen kosten met zich mede. Per saldo is er door hogere kapitaallasten een nadeel van € 113.300. Bij de eerste tussenrapportage 2015 wordt voorgesteld deze in één keer af te schrijven.

Bibliotheekwerk
De kapitaallasten voor de inrichting van de bibliotheek Portland zijn hoger uitgekomen dan oorspronkelijk verwacht. Dit verklaart de overschrijding van afgerond € 81.400.

Wet Buig/BBZ
In de loop van het jaar is bij de tussenrapportages de Rijksbijdrage Wet Buig/BBZ al naar boven bijgesteld. Het klantenaantal is toegenomen, waardoor ook de uitgeven zijn toegenomen. Bij de tussenrapportages hebben we ons vooral gericht op het verkrijgen van inzicht in de verhouding tussen de ontvangen Rijksbijdrage en de hoogte van de uitkeringen. Per saldo is gebleken dat we een klein overschot hebben van € 75.000 op het door het Rijk beschikbaar gestelde budget
Op begrotingsbasis was rekening gehouden met een tekort op de BUIG van € 510.000. Voor de jaarrekening levert dit dus een voordeel op van € 585.000.
De financieringssytematiek van BUIG zorgt er voor dat we aan het begin van het jaar werken met een voorlopig toegekend budget van het Rijk. Dit budget wordt aan het eind van elk jaar bijgesteld. Er is dus altijd sprake van incidentele voor- of nadelen. In 2014 zijn minder mensen toegelaten in de BBZ. Hierdoor is tevens een overschot ontstaan ten opzichte van de begroting.
Bij de tussenrapportages zal dit opnieuw in beeld worden gebracht. Wanneer er opnieuw een afwijking ten opzichte van het geraamde tekort wordt verwacht zal dit direct in de tussenrapportage als voordeel worden meegenomen.

Minimabeleid
Er is extra geld gereserveerd voor preventieactiviteiten en een preventiemedewerker voor de schuldhulpverlening. Dit is niet gerealiseerd in 2014, dit gaat waarschijnlijk ingezet worden in 2015 met gelden uit de schuldhulpverlening. In 2014 hebben we € 49.700 extra middelen van het Rijk ontvangen voor Koopkrachttegemoetkoming. Hiervan is nog € 14.000 over. We verzoeken u € 35.700 over te hevelen naar 2015 zodat deze middelen ook dan ten gunste kunnen komen van de doelgroep.

Kwijtscheldingen
De economische gevolgen van de crisis waren in 2014 volop merkbaar in de samenleving. Hoewel Albrandswaard het minder slecht doet het landelijk gemiddelde zijn de toegekende kwijtscheldingen toegenomen waardoor een overschrijding is ontstaan van € 64.000. Aangezien de afgelopen jaren ook al een tekort is geconstateerd kan dit tekort als structureel worden aangemerkt.

Schuldhulpverlening
Het voordeel van € 41.000 op schuldhulpverlening is het gevolg van enerzijds minder aanmeldingen van burgers zelf en anderzijds minder aanmeldingen van partners zoals woningbouwverenigingen.

Maatschappelijk Werk
Het overschot van € 50.400 is vooral ontstaan omdat bij de raming abusievelijk dubbel is geraamd voor een pilot van Bureau Sociaal Raadslieden. Er is sprake van een structureel voordeel. Daarnaast staat er een bedrag van € 10.000 waarvoor in 2014 nog geen sprake was van beleid.

Wmo Huishoudelijke verzorging
Er is sprake van een onderschrijding van € 408.500. Vanuit de meicirculaire 2014 is een integratie-uitkering van € 298.300 toegevoegd aan de Wmo huishoudelijke verzorging. Er was op dit punt nog geen sprake van beleid, zodat dit bedrag niet is gebruikt. Verder zien wij tegen de vergrijzingscijfers in een afname van het aantal klanten. Deze trend heeft zich al ingezet *voor* 2014. Er lijkt een verband tussen de daling van het aantal Wmo klanten en de invoering van de vermogensbijtelling bij de eigen bijdrage van het CAK. Daarnaast zijn de tarieven HH medio 2014 verlaagd. De combinatie afname klanten en verlaging van de tarieven geeft een groter overschot dan was voorzien.
Wij adviseren het bedrag van € 408.500 conform amendement E bij de Programmabegroting 2015 terug te laten vallen binnen de bestemmingsreserve 'Sociaal Deelfonds'.
Het betreft hier een incidenteel voordeel. De wetgeving en de financieringsstromen voor de WMO huishoudelijke hulp zijn met ingang van 2015 volledig gewijzigd. Op basis hiervan zijn de nieuwe begrotingscijfers voor 2015 e.v. vastgesteld.

WMO/Collectief Vervoer
Er is sprake van een onderschrijding van € 49.700. De uitgaven ten aanzien van collectief vervoer zijn lastig te voorspellen. Tevens geldt dat nu zichtbaar wordt wat de effecten zijn van het nieuwe contract met Munckhof voor een heel jaar. Verder is er sprake van een verband met het leerlingenvervoer door een gezamenlijke aanbesteding. Dit voordeel is volledig in mindering gebracht op het leerlingenvervoer, waardoor op het collectief vervoer een kleine onderschrijding is ontstaan. Aangezien de werkelijke kosten lastig zijn in te schatten en het niet duidelijk is of het hier om een structurele verlaging van de kosten gat stellen we u voor om dit als een incidenteel voordeel te beschouwen. Bij de tussenrapportages in 2015 zullen we hier op terugkomen en wanneer blijkt dat er ook in 2015 sprake is van lagere kosten kan dit worden omgezet in een structurele verlaging.

Reintegratieprojecten
Vanuit 2014 is er binnen het participatiebudget een meeneemregeling van toepassing waarbij de gemeente maximaal 25% van het toegekende budget kan overhevelen naar het volgende boekjaar. Voor 2014 is dit een bedrag van € 103.900. We stellen voor om deze middelen over te hevelen naar 2015 om participatieactiviteiten aan te kunnen blijven bieden aan de bestaande en nieuwe doelgroep met als doel doorstroom op de participatieladder en uiteindelijk uitstroom naar de reguliere arbeidsmarkt.

Voorziening gehandicapten
Het aantal en de aard van de ondersteuningsvragen bepaalt wat en tegen welk bedrag noodzakelijk is om de klant adequaat te ondersteunen. Met name bij de aanvragen voor woonvoorzieningen zijn zowel het aantal klanten als de omvang van de bedragen achter gebleven bij onze schatting.
Het gaat hier om een budget met een open einde regeling, waardoor het voordeel niet als structureel kan worden aangemerkt. Bij de tussenrapportages zullen wij hier kritisch naar blijven kijken en indien nodig de raming aanpassen

Volksgezondheid
Het overschot van € 33.600 is ontstaan doordat de pluskosten voor de inspecties kinderopvang ruim begroot waren en uiteindelijk lager uitkwamen. Geen reden om structureel af te ramen, een zekere marge is noodzakelijk om groei en extra inspecties i.v.m. kwaliteitsproblemen financieel te kunnen opvangen.

Jeugdgezondheidszorg
Er is in 2014 een incidenteel voordeel opgetreden van € 48.900. Oorzaak is dat wij alsnog € 25.000 zogenoemde RAS middelen vanuit de Stadsregio konden inzetten ten behoeve van opvoedondersteuning en gezinscoaching. Hierdoor waren onze kosten lager dan begroot. Daarnaast lagen de kosten voor het signaleringssysteem van de landelijke verwijsindex (SISA) lager dan verwacht. Tot slot hielden we rekening met eenmalige kosten voor informatie- en registratiesysteem die niet gemaakt hoefden te worden.

Vrijval voorziening scholen Portland
Met ingang van 1 januari 2015 is de verantwoordelijkheid voor het buitenonderhoud en de aanpassing van de schoolgebouwen voor het basisonderwijs overgegaan van de gemeente naar de schoolbesturen. In lijn hiermee is de vergoeding hiervoor aan de gemeente vanuit het gemeentefonds vervallen en ontvangen de schoolbesturen rechtstreeks van het rijk een vergoeding voor dit onderhoud en aanpassingen.
De wet die de overgang van de genoemde verantwoordelijkheid regelt, gaat uit van een “koude” overdracht: de middelen die de gemeente voor de onderhavige voorzieningen heeft gereserveerd behoeven niet aan de schoolbesturen te worden overgedragen. De wetgever oordeelt dat de schoolbesturen voldoende in staat zijn om deze nieuwe verantwoordelijkheid financieel te dragen. Voor kleinere schoolbesturen met gemiddeld een hoog percentage oude gebouwen is een tijdelijke regeling voor aanvullende bekostiging getroffen.
Hierdoor is de voorziening scholen Portland van € 231.200 per 31 december vrijgevallen ten gunste van de algemene reserve.

PROGRAMMA 4 – RUIMTELIJKE ORDENING & WONEN

De gemeente is verantwoordelijk voor het verdelen van de schaarse ruimte over de vele functies, zoals wonen, natuur, economische activiteiten, verkeer, maatschappelijke voorzieningen, etc. Om een eerlijke en evenwichtige verdeling aan te brengen tussen de 'ruimtevragers' maakt de gemeente de structuurvisie 2025 en bestemmingsplannen. Doel is het in stand houden van een hoogwaardig woon- en leefklimaat in Albrandswaard.

Missie

Het leven in Albrandswaard ontleent een grote waarde aan de groene, dorpse leefomgeving. Dit is manifest geworden in de toekomstvisie Albrandswaard. Wonen, recreëren en genieten van de leefomgeving vervullen in het leven van onze inwoners een belangrijke rol. Voor het 'dorps' wonen zijn de mogelijkheden om te genieten van de groene omgeving, de rust en de beleving van 'de smaak van Albrandswaard', maar ook van de grootstedelijke voorzieningen in de nabijheid van grote waarde.
De gemeente schept in antwoord op deze maatschappelijke waardering en behoefte de randvoorwaarden voor veilig wonen, werken en ontspannen in een groene leefomgeving. De woning biedt onderdak, veiligheid, mogelijkheden tot creativiteit (in- en exterieur) en vormt zo de basis voor het sociale leven. De gemeente zet bij ontwikkelingen in op behoud en versterking van het groene karakter van onze gemeente en ons karakteristieke landschap. In economisch opzicht zetten we in op revitalisering van de dorpscentra en het bieden van ruimte aan met name startende en kleinschalige ambachtelijk en kennisintensieve bedrijven. Bij de ruimtelijke ontwerpen wordt uitgegaan van de menselijke maat en de historie van Albrandswaard, met name in de dorpscentra. Dit met behoud van de eigen karakteristiek van de drie centra. Deze doelstellingen worden bereikt met de inzet van lokale en regionale partners.

Achtergrond

Na de grootschalige ontwikkelingen die in Portland en Essendael zijn vormgegeven, zijn er geen grootschalige uitbreidingsopgaves meer. Wij zetten nu in op de versterking en herstructurering van bestaande bebouwing en op inbreidingslocaties. Hierbij wordt met name gefocust op relatief oud bezit van de woningbouwverenigingen. Voor de leefomgeving zijn de belangrijkste uitgangspunten het behoud en versterking van ons karakteristieke landschap. Hierin is er, naast recreatie en natuurontwikkeling, ruimte voor (nieuwe vormen van) agrarische bedrijvigheid (zoals stadslandbouw).

Speerpunten

1. Centrumontwikkeling Rhoon

Wat willen we bereiken? **Een aantrekkelijk en goed functionerend centrumgebied in Rhoon, dat koopkracht aan zich weet te binden.**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
1a	*Herontwikkeling deelgebied B (AH/Mahu)* (winkel- en parkeervoorzieningen, appartementen en herinrichting Louwerensplein)	4e kwartaal 2014. De 2e fase van het Louwerensplein start in het 3e kwartaal 2014 na sloop en herbouw Dorpsdijk 106 (zie ook 1f)	In de Lemonmonitor waarderen inwoners het centrumgebied met minimaal 7. Realisatie tweepolenstructuur met supermarkten. Aantal m2 voor detailhandel, horeca en dienstverlening te vergroten met	Gedekt door vastgestelde grondexploitatie

Wat willen we bereiken? **Een aantrekkelijk en goed functionerend centrumgebied in Rhoon, dat koopkracht aan zich weet te binden.**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
			respectievelijk 2450, 700 en 750 m2. Het aantal parkeerplaatsen voldoet aan de CROW norm. Comfortabele parkeerzoekroute. Materiaalgebruik in openbare ruimte voldoet aan referentiebeeld Visie COR 2006	
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	In 2014 is met de diverse partijen overleg gevoerd om de ontwikkeling mogelijk te maken. Dit heeft nog niet geleid tot het gewenste resultaat. Dit speerpunt gaat over in de Programmabegroting 2015 2.1 1b en 1d.			
1b	*Revitalisering deelgebied C (Strawinskiplein/SPF)* (winkel- en parkeer-voorzieningen, appartementen en omliggend openbaar gebied	1e kwartaal 2014		Voorbereidings-krediet centrum Restgebied.
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	De herinrichting van de openbare ruimte is afgerond.			
1c	*Herontwikkeling deelgebied D (Rabobank/Bouwfonds)* (nog geen programma bekend)	Nog geen termijn bekend.		Voorbereidings-krediet centrum Restgebied.
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	Openbare ruimte Dit speerpunt is afgerond behoudens het planten van de bomen. **Vastgoed** Met de partijen in dit gebied is overeenstemming bereikt om gezamenlijk de haalbaarheid van herontwikkeling te onderzoeken. Alle eigenaren hebben verklaard bereid te zijn tot verkoop tegen een marktconforme prijs (verdeelsleutel tussen de residuele grondwaarde na ontwikkeling en de getaxeerde waarde in de huidige staat). Dit speerpunt gaat over naar de programmabegroting 2.1 1d.			
1d	*Herontwikkeling deelgebied E (Palsgraaf)*	Nog geen termijn bekend.		Voorbereidings-krediet centrum Restgebied.
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	Openbare ruimte De Dorpsdijk tussen AH en Rijsdijk is opgeleverd. De Werkersdijk en Julianastraat volgen in 2015 (programma 2.1 1c). **Vastgoed** In 2014 is met de betrokken partijen overleg gevoerd om de haalbaarheid van herontwikkeling te onderzoeken. Onderdeel daarvan is, dat alle eigenaren verklaren bereid te zijn tot verkoop tegen een marktconforme prijs (verdeelsleutel tussen de residuele grondwaarde na ontwikkeling en de getaxeerde waarde in de huidige staat). Partijen zijn nog in overleg. Dit wordt in 2015 voortgezet.			

Wat willen we bereiken? **Een aantrekkelijk en goed functionerend centrumgebied in Rhoon, dat koopkracht aan zich weet te binden.**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
	Dit speerpunt gaat over naar programma 2.1 1d.			
1f	*Herontwikkeling deelgebied F (Bouman/Greveling)* Fase I: sloop pand Dorpsdijk 106, ontwikkeling winkel-voorzieningen langs Louwerens-plein.	2e kwartaal 2014		Fase I gedekt door vastgestelde grondexploitatie
	Fase II: eigendom Bouman (nog geen programma bekend)	2014-2015		Voorbereidings-krediet centrum Restgebied
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	Openbare ruimte De werkzaamheden zijn voorbereid in overleg met bewoners en ondernemers. De Julianastraat, de Werkersdijk en het J. Louwerensplein worden in 2015 opnieuw ingericht. Dit speerpunt gaat over naar programma 2.1 1b **Vastgoed** Met investering in de openbare ruimte wordt beoogd investeringen in het vastgoed te stimuleren, vanwege bestaande en dreigende leegstand. Versnipperd eigendom maakt dit tot een lastige herontwikkelingslocatie. In 2014 zijn gesprekken gevoerd met de betrokken partijen. Dit wordt vervolgd in 2015. Dit speerpunt gaat naar programma 2.1 1d.			
1g	*Herontwikkeling deelgebied G (gemeente/Mahu)* (nog geen programma bekend)	Nog geen termijn bekend.		Voorbereidings-krediet centrum Restgebied
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	Julianastraat 35 is eerst aan de heer Mahu aangeboden, die daar niet op in is gegaan. Het perceel nu in vrije verkoop. Dit project wordt afgesloten.			

2. Buijtenland van Rhoon

Wat willen we bereiken? **Een hoogwaardig recreatie- en natuurgebied met een grote rol voor agrarische ondernemers. (uitvoering PKB/Project Mainport Rotterdam)**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
2a	In samenwerking met provincie, landschapsorganisaties en toekomstige beheerders vorm geven aan initiatieven voor recreatie en economische ontwikkelingen, waaronder stadslandbouw.	Inrichtingsplan 4e kwartaal 2014, realisatie en in gebruikname 2021	Inrichtings- en beheerconcept dat past binnen bestemmingsplan en uitwerkingsplan.	0,5 FTE (kosten worden in overleg met de provincie verrekend)
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	De staatsecretaris en de Tweede Kamer onderschrijven het advies Veerman. Volgens nieuwe inzichten en het advies Veerman kan een inrichtings- en beheerplan worden opgesteld, met behoud van agrarische bedrijfsvoering. In 2014 is met partijen overleg gevoerd om te komen tot een zo'n plan. Het plan dat de boeren door VNC hebben laten opstellen is deels in strijd met de PKB. Gemeente en provincie streven naar een breed gedragen perspectief, door inzet op uitwerking conform Veerman van een aan de PKB aangepast boerenplan.			

Wat willen we bereiken? **Een hoogwaardig recreatie- en natuurgebied met een grote rol voor agrarische ondernemers. (uitvoering PKB/Project Mainport Rotterdam)**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
	Hierbij wordt een combinatie van recreatie- en natuurfuncties met agrarische bedrijvigheid nagestreefd, zowel op het gebied van inrichting en beheer. Hiertoe moet een gebiedsautoriteit worden ingesteld – bijvoorbeeld een coöperatie - die de verschillende belangen en belanghebbenden – waaronder agrariërs – op de doelstellingen organiseert en coördineert. Concrete stappen voor het proces van gebiedsontwikkeling wachten nu nog op de behandeling van het burgerinitiatief Red de Polders van Rhoon in de Tweede Kamer (waarschijnlijk april of mei 2015). Afhankelijk van de uitkomst van de komende verkenningen zullen de provincie en de gemeente Albrandswaard in de loop van 2015 tot nieuwe inzet op de gebiedsontwikkeling moeten komen. Dit is als speerpunt opgenomen in het nieuwe collegeprogramma 2015-2018 onder nummer 2.1.3.a.			

3. Centrumplan Poortugaal

Wat willen we bereiken? **Een aantrekkelijk en goed functionerend centrumgebied in Poortugaal, dat koopkracht aan zich weet te binden.**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
3a	Herontwikkeling van locatie Rabobank/Wegwijzer (winkels met appartementen)	2015	Realisatie van winkelruimte op de begane grond met daarboven appartementen, conform door de raad vastgestelde Nota van Uitgangspunten.	Opgenomen in grondexploitatie
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	Door het uitzetten van een marktconsultatie wordt nu een inschatting gemaakt naar de mogelijkheid een en ander verder te ontwikkelen. Ook is een aantal gesprekken gevoerd met investeerders in winkelruimte. Deze gesprekken hebben nog niet tot een resultaat geleid.			
3b	Herontwikkeling van locatie Emmastraat 44 (vrijstaande woningen en 2-onder1-kap woningen)	2015	Realisatie van woningen langs de Emmastraat conform door de raad vastgestelde Nota van Uitgangspunten.	Opgenomen in grondexploitatie
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	Door het uitzetten van een marktconsultatie wordt nu een inschatting gemaakt naar de mogelijkheid een en ander verder te ontwikkelen. Dit heeft nog niet tot een resultaat geleid.			

4. Klepperwei

Wat willen we bereiken? **Nieuwe huisvesting van zorgcentrum Klepperwei**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
4a	Realisatie nieuwe Klepperwei	2015	Oplevering van een nieuw zorgcentrum door Argos	Opgenomen in grondexploitatie
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	Argos Zorggroep heeft eind 2014 besloten geen nieuwbouw in Essendael te realiseren vanwege ontbrekende financieringsmogelijkheden. Inmiddels is een projectgroep van start gegaan om met het maatschappelijk middenveld te bouwen aan een vernieuwend woonzorgconcept.			

Wat willen we bereiken? **Nieuwe huisvesting van zorgcentrum Klepperwei**			
Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014

5. Polder Albrandswaard

Wat willen we bereiken? **Verhogen van de landschappelijke kwaliteit van de polder Albrandswaard en benutten van mogelijkheden voor medegebruik van dit gebied door sport- en recreatievoorzieningen.**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
5a	Opstellen van een bestemmingsplan en beeldkwaliteitsplan.	2e kwartaal 2014	Het landschaps-ontwikkelingsplan vertalen in een bestemmingsplan en uitvoeringsagenda, die uitgaan van het versterken van de landschappelijke kwaliteit, brede steun heeft bij de bevolking, richting geeft aan investeringen en een afwegingskader biedt voor de beoordeling van (particuliere) initiatieven.	Opgenomen in grond-exploitatie
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	De provincie heeft ontheffing verleend voor de bouw voor de benodigde woningen voor het financieren en realiseren van het landschapsontwikkelingsplan. Het ontwerp bestemmingsplan dat in september ter inzage is gelegd is teruggetrokken en zal in aangepaste vorm opnieuw ter inzage worden gelegd. Dit speerpunt gaat over naar het programma 2.1 3b.			
5b	Uitwerking Uitvoeringsagenda met daarop 17 projecten die de landschappelijke kwaliteit in de polder vergroten.	Het tempo wordt ingegeven door de beschikbare middelen.		Middelen komen voort uit subsidie, fondsvorming vanuit de vereniging Polder Albrandswaard en uit een afdracht vanuit ontwikkelings-projecten in de polder.
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	In 2014 is geen uitwerking gegeven aan uitvoeringsprogramma Dit in verband de bestemmingsplan procedure (zie 5.a). Dit speerpunt gaat over naar de Programmabegroting 2015 2.1 3b.			

Wat heeft het gekost?

Programma 4 Ruimtelijke Ordening en Wonen	rekening 2013	begroting 2014	begroting na wijziging	rekening 2014	saldo	
Lasten	12.068.600	5.062.900	3.726.800	8.502.800	-4.776.000	N
Baten	-8.336.100	-3.570.100	-3.571.000	-7.902.900	4.331.900	V
Saldo van baten en lasten	**3.732.500**	**1.492.800**	**155.800**	**599.900**	**-444.100**	**N**
toevoeging reserve	871.700	-	-	1.178.700	-1.178.700	N
onttrekking reserve	-2.583.700	-	-	-2.362.300	2.362.300	V
Gerealiseerde resultaat	**2.020.500**	**1.492.800**	**155.800**	**-583.700**	**739.500**	**V**

Analyse financiële afwijkingen

WABO-vergunningen

Er is sprake van tegenvallende bouwontwikkelingen. Grootschalige bouwprojecten vinden in 2014 geen doorgang. Gedacht kan worden aan ontwikkeling op Rijsdijk/Achterdijk te Rhoon, Overhoeken, Essendael, bedrijfspark Portland, ontwikkeling centrumgebieden. Gevolg minder extern advies benodigd zoals bijvoorbeeld Welstandsadvies, brandveiligheidsadvies en EPC-advies. Dit is een voordeel van € 27.800.
Daarnaast zijn er minder particuliere aanvragen dan op basis van historische gegevens mocht worden verwacht. Gevolg een achterblijvende opbrengst van de (bouw)leges van ca. € 208.100.
In de derde tussenrapportage is hiervan melding gemaakt.

Snippergroen

De opbrengst snippergroen van € 42.400 is hier verantwoord. In het programma Middelen en Economie is hiervoor een taakstelling opgenomen.

Groene verbinding

De Groene Verbinding had per 31 december 2013 nog een boekwaarde van € 122.000.
Ten onrechte is dit niet geactiveerd, maar ten gunste van de exploitatie gebracht.
De uitgaven van 2014 van € 15.300 dienen nog ten laste te komen van deze boekwaarde, zodat uiteindelijk het project in 2014 afgesloten kan worden met een positief saldo van € 106.700
De inkomst in 2014 betreft de afkoopsom van het toekomstig onderhoud van de Groene Verbinding, paden, brug , verlichting e.d., een bedrag van € 979.200.
In afwachting van een onderbouwd plan dat opgesteld gaat worden stellen we voor om dit bedrag toe te voegen aan de algemene reserve.

Woningsanering Groene Kruisweg

Er is meer werk verricht welke niet door de Rijksbijdrage wordt gedekt daarnaast is onterecht BTW geclaimd bij het BTW compensatiefonds. Deze BTW is al vergoedt in de subsidie. Hierdoor is deze post met € 93.100 overschreden.

Aanleg waterstoftankstation

Op 19 september 2013 is besloten om een waterstoftankstation aan te leggen aan de Groene Kruisweg. Hiermee hing de kap van 2.500m2 bomen samen. De Dienst Landelijk Gebied heeft hiervoor in 2014 een compensatievergoeding verstrekt van € 77.400 mits er een compensatievoorstel toegevoegd zou worden.
Met verrekening van kosten bedraagt het voordelige saldo in 2014 € 61.000.
De compensatievergoeding is toegevoegd aan de reserve Fonds Ondernemend Albrandswaard. Dit is overeenkomstig het MPO.

PROGRAMMA 5 – BUURT & BUITENRUIMTE

Ons landschap met polders, dijken en watergangen is onderscheidend in de regio. De buitenruimte is daardoor een extra kostbaar bezit. Albrandswaarders en het bestuur zijn hier trots op. Ons gebied is van ons allemaal. Inwoners, forenzen, recreanten en bezoekers vinden er een plezierige ontmoetingsplek en dat moet zo blijven!

Missie

Albrandswaard is herkenbaar als groene gemeente en versterkt de groene identiteit van de dorpen en het landschap op een duurzame en attractieve manier. Wij zorgen voor een zo optimaal mogelijke groenstructuur. De opgave is: een duurzame balans te vinden tussen ontwikkeling en kwaliteit. Albrandswaard maakt met haar bedrijven en bewoners duurzame keuzes op het gebied van ruimtegebruik, woonkwaliteit, leefmilieu, landschap en bodem.

Achtergrond

Waar denken wij aan bij ‘de groene gemeente Albrandswaard’?

- Een groenstructuur in de dorpen die aansluit op het ons omringende polderlandschap. De dijken met hun karakteristieke bomen vormen daarin een sterk beeld. Dit betekent een verschuiving van onderhoudsintensieve perkjes en plantsoenen naar een herkenbare, sterke bomen- en plantenstructuur. De dijken zijn veelal geasfalteerd. Dit mag wat ons betreft ook op de toeleidende wegen en straten in de dorpen, maar dan alleen in combinatie met de nieuwe groenstructuur. Deze cultuurontwikkeling inzetten in onze dorpen, vraagt lef van de gemeente. Met intensieve communicatie en sprekende voorbeelden met impressies kunnen we draagvlak bij de burgers winnen;
- Onze budgetten voor groenonderhoud worden kleiner. Inzet van inwoners (bij kleinschalige plantsoenen) en goedkopere menskracht op ruimere schaal kan tot kostenreductie leiden;
- Bij (her-)inrichtingsplannen houden wij rekening met duurzaamheid, de oorsprong en de kwaliteit van groen en materialen;
- De gemeente stelt zich actief op als het gaat om initiatieven en inbreng van inwoners, instellingen en bedrijven, bij alles wat speelt op het gebied van Buurt en Buitenruimte.

Speerpunten

1. Groot onderhoud & reconstructies in de openbare ruimte

Wat willen we bereiken? **Kwaliteitsniveau van openbare ruimte op peil houden door periodiek groot onderhoud te verrichten**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
1a	Door middel van onderhoudswerkzaamheden het op peil houden van het onderhoudsniveau, zoals is vastgelegd in het beeldkwaliteitsplan van 2012. Er geldt voor de verhardingen kwaliteitsniveau ‘Basis’. In het buitengebied en de bedrijventerreinen geldt voor de verharding een kwaliteit ‘Sober’. Op het gebied van de verhardingen wordt er in principe	4e kwartaal 2014	In overeenstemming met de normeringen van het CROW het gedifferentieerd op wijkniveau onderhouden van de buitenruimte op het niveau ‘Basis’. Verder wordt door het uitvoeren van diverse reconstructies een aantal wegen weer op peil gebracht van de maximale levensduur	Middelen voor het beheer en onderhoud zijn beschikbaar vanuit de reguliere begroting en voor reconstructies in 2014 is € 1.600.000 vanuit het investeringsplan 2014-2017 beschikbaar.

Wat willen we bereiken? **Kwaliteitsniveau van openbare ruimte op peil houden door periodiek groot onderhoud te verrichten**				
	Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
	ieder jaar een inspectie gedaan. N.a.v. deze inspectie worden onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. Voor het begrotingsjaar 2014 staan ook diverse reconstructies aan wegen gepland, zoals Waalstraat/Maasstraat (Rhoon).		en wordt geanticipeerd op een gewenste inrichting op basis van het principe “duurzaam veilig”.	
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	Groot onderhoud openbare ruimte In 2014 is een aantal omvangrijke onderhoudsprojecten opgeleverd: • Rijsdijk / Viaductweg; • Beatrixstraat / Breebaartlaan; • Rhoon Zuid fase 1; • ’t Wiel / Watering; • Schroder van der Kolklaan. Daarnaast is in het najaar van 2014 een aantal projecten in uitvoering gegaan. Deze worden vogens planning in 2015 afgerond. Het gaat om: • Overhoeken 1 en 2; • Rhoon Zuid fase 2; • Schutskooiwijk. Ons streven is om de planning van de projecten zoveel mogelijk te laten aansluiten op de planning in de begroting. In 2014 is dat niet in alle gevallen gelukt omdat wij extra inzet hebben gepleegd op de communicatie met inwoners. In verband met de aanleg van het glasvezelnet hebben wij de jaarlijkse wegeninspectie (schouw) later in 2014 uitgevoerd. Immers een inspectie gedurende de CAI werkzaamheden zou geen goede weergave hebben gegeven. In de tweede helft van 2014 hebben de wegeninspecties plaatsgevonden en zijn de maatregelen aanbesteed en uitgevoerd.			

2. Organisatie van de inzameling huishoudelijk afval

Wat willen we bereiken? **Effectieve en efficiënte inzameling van huishoudelijk afval met behoud van kwaliteit van dienstverlening**				
	Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
2a	Binnen BAR-verband streven we ernaar om tot een gezamenlijke manier van afvalinzameling te komen, maar een eenduidige aanpak is nog niet geformuleerd. Daarom wordt in 2014 de huidige aanpak voorgezet en werd eerder al een onderzoek gestart naar de mogelijkheden om afvalinzameling toch aan de markt over te laten. Hiervoor wordt nu een marktverkenning gedaan. In 2014 wordt een afweging gemaakt over de uitkomsten van dit onderzoek.	4e kwartaal 2014	Het streven blijft om de operationele processen te optimaliseren met als doel te komen tot een gezamenlijke aanpak van de afvalinzameling in BAR-verband.	0,1 FTE
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			

Wat willen we bereiken? **Effectieve en efficiënte inzameling van huishoudelijk afval met behoud van kwaliteit van dienstverlening**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
	Op basis van de in 2013 beschreven varianten is besloten om in 2014 de huidige wijze van inzameling van huishoudelijk afval te continueren om een nadere analyse en afweging te doen. Eind 2014 is deze samen met Barendrecht en Ridderkerk gemaakt en heeft ertoe geleid dat per 1 januari 2015 de huishoudelijke afvalinzameling in BAR-verband is ondergebracht bij de NV MAR. Dit speerpunt komt terug in de programmabegroting 2015 onder speerpunt 3.2.1d.			

3. Eenvoudiger groenopbouw in de wijken en bewoners inschakelen bij onderhoud

Wat willen we bereiken? **Groenvakken die minder onderhoud vergen**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
3a	Ontwikkelen zelfbeheer	4e kwartaal 2014 (vooral ook een doorlopend proces)	De burgers meer laten participeren in het groenonderhoud c.a. Jaarlijks worden er verschillende groenprojecten in verschillende wijken uitgevoerd. Hierbij staat voorop dat groen wordt omgevormd van onderhouds-intensief naar onderhouds-extensief groen. Om dit in de toekomst meer te kunnen gaan structureren met vooral ook meer draagvlak bij de bewoners is het noodzakelijk dat we ons focussen op duurzame betrokkenheid van onze burgers.	0,4 FTE
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	Uit de ervaringen rond zelfbeheer bleek dat er behoefte is aan duidelijke kaders rond zelfbeheer van het openbare groen. Om hierin duidelijkheid te verschaffen is een keuzenota opgesteld. Als voorbereiding op deze keuzenota zelfbeheer hebben wij in 2014 voor de gemeenteraad een ontmoeting- en dialoogavond georganiseerd. Aan deze avond hebben ongeveer 40 mensen deelgenomen. Opbrengst van deze avond zijn verwerkt in de keuzenota die in 2015 aan de gemeenteraad wordt aangeboden. Door het ontbreken van duidelijke kaders is zelfbeheer in 2014 niet verder gepromoot. Hierdoor was de verwachte inzet van 0,4 FTE niet nodig. Wel zijn er in het kader van zelfbeheer over de volgende locaties overeenkomsten gesloten: **Poortugaal** Kerkstraat 37 Warnaar 10 **Rhoon** Julianadriehoek Huisnummers 1, 2,3,4 **Portland** Mosselbank 4 plantsoenen Daarnaast zijn er rotondes in zelfbeheer genomen door hoveniersbedrijven. Het gaat hierbij om de volgende rotondes: **Uitgegeven rotondes** Rotonde Rivierweg- Binnenbaan -Rhoonse baan Rotonde Albrandswaardseweg – Schroeder van der Kolklaan Rotonde Havendam – Albrandswaardse dijk/weg Rotonde Biezenlaan – Portlandsebaan			

4. (Binnen)sportaccommodatie Poortugaal

Wat willen we bereiken? **Een (binnen-) sportaccommodatie in Poortugaal die voorziet in de behoefte aan gymnastiekruimte**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
4a	Realiseren van een multifunctionele accommodatie	Voorkeurs-scenario 2015 of minimum-scenario 2016	Een multifunctionele accommodatie die aan het Programma van Eisen voldoet	0,3 FTE
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	Samenloop met speerpunt sportacc. Dit speerpunt gaat over in het programma 4.3 1f en 1g.			

5. Duurzaam Albrandswaard

Wat willen we bereiken? **Duurzame leefstijl bij gemeente, bedrijven, corporaties en burgers**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
5a	Deelname aan de regionale Duurzaamheidsagenda 2013-2016 van de Stadsregio	Doorlopend proces	▪ Duurzaam gebouwde omgeving; ▪ Duurzaam energie-verbruik; ▪ Duurzaam ondernemen; ▪ Duurzame mobiliteit; ▪ Verduurzaming gemeentelijke organisatie.	Er zijn geen middelen beschikbaar. De beperkte inzet zal gedekt worden uit de huidige exploitatie
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	In 2014 is actief deelgenomen aan de regionale duurzaamheidsagenda op o.a. de volgende items: Elektrisch vervoer en E-oplaadpalen. Energieloket. Energiegebruik gemeentelijke gebouwen Bewustwording Energiegebruik Bij VVE van Particuliere gebouwen (VNG-subsidie) Dit speerpunt wordt in 2015 e.v. in het collegeprogramma voortgezet onder 3.2.1.a t/m g			
5b	Duurzaam bouwen: inbrei-locaties	Doorlopend proces	Voor elk (vrije sector) woningbouwplan dat wordt ingediend, wordt ook vastgesteld welke duurzaamheids-ambitie gehaald dient te worden.	Er zijn geen middelen beschikbaar. De beperkte inzet zal gedekt worden uit de huidige exploitatie
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	Bij de voorbereiding van bouwplannen is gezamenlijk met eigenaren aandacht besteed aan duurzaamheid. Voorbeelden zijn: Realisatie School Portland. Omnia Buytenland. Realisatie waterstoftankstation.			
5c	Cultuurhistorie: Slot Valckesteyn promoten	Doorlopend proces	Ondersteunen van het proces en de stichting “Landmark Valckesteyn” om Slot Valckesteyn gereed te maken voor de blootlegging/ presentatie van de fundamenten.	Er zijn geen middelen beschikbaar. De beperkte inzet zal gedekt worden uit de huidige exploitatie
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	In 2014 is slechts een geringe gemeentelijke inzet gepleegd als verbinder tussen de verschillende			

Wat willen we bereiken? **Duurzame leefstijl bij gemeente, bedrijven, corporaties en burgers**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
	organisaties.			
5d	Organisatie	4e kwartaal 2014	Organisatie en processen gereed om de duurzaamheids-ambities te bewerkstelligen. In 2014 zal dit in BAR-verband worden gestart.	Er zijn geen middelen beschikbaar. De beperkte inzet zal gedekt worden uit de huidige exploitatie
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	In 2014 zijn o.a. de volgende acties ondernomen: Bij advisering over RO-plannen is paragraaf “duurzaamheid” opgenomen. Minicongres “duurzaamheid”. Duurzaam Inkopen Subsidieaanvraag stimulering duurzame energie (reeds voor 1 gebouw ontvangen) Voorbereiding duurzaam Wagenpark Onderzoek naar de vervanging van OV-verlichting in LED-verlichting waarbij de bestaande armaturen gehandhaafd kunnen blijven Dit speerpunt gaat over naar programma 3.2 1a t/m 1g			

6. Rioolprojecten in het kader van het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)

Wat willen we bereiken? **Uitvoering geven aan vastgestelde doelstellingen van het GRP. Het riool in brede zin naar behoren te laten functioneren.**				
		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
6a	Binnen het kader van het GRP staat een aantal werkzaamheden gepland in 2014 aan de vrijvervalriolering en pompgemalen.	4e kwartaal 2014	Kwaliteit en functionaliteit van het riool op peil houden.	€ 1.628.000 (waarvan € 144.000 uit spaar-voorziening)
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	Voorbeelden van groot onderhoud en vervangingen van wegen en rioleringen in 2014 zijn: • Viaductweg / Rijsdijk; • 't Wiel / Watering en Rhoon Zuid 1; • Voorbereiding van Rhoon Zuid 2, Overhoeken, Molen 't Hert en Stationsstraat; Ook is in 2014 een grote kwaliteitsslag(verdere professionalisering) gemaakt bij de telemetrie en de aansturing van de gemalen.			

7. Verkeer

Wat willen we bereiken? **Onze verkeersvoorzieningen onderhouden op basis van de wettelijke bepalingen van de Wegenverkeerswet**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
7a	Om een inhaalslag te kunnen maken aan de kwaliteit van het straatmeubilair (verkeersborden, bewegwijzering etc.) is voor de komende jaren (2014 tot en met 2017) extra geld uitgetrokken om straatmeubilair te vervangen en daarmee in overeenstemming te brengen met de wettelijke bepalingen in de	4e kwartaal 2014	Het bevorderen van de verkeersveiligheid door goed zichtbare verkeersborden en bewegwijzering die voldoen aan de wettelijke bepalingen.	€ 20.000

Wat willen we bereiken? **Onze verkeersvoorzieningen onderhouden op basis van de wettelijke bepalingen van de Wegenverkeerswet**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
	Wegenverkeerswet 1994.			
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	Bevorderen van de verkeersveiligheid door goedzichtbare verkeersborden en bewegwijzering Om de verkeersveiligheid te bevorderen zijn diverse maatregelen in 2014 uitgevoerd. Zo zijn bij reconstructies in de openbare ruimte de verkeerssituatie indien nodig geoptimaliseerd door verkeersborden en bewegwijzering meer/beter zichtbaar te plaatsen. Voorbeelden hiervan zijn de reconstructie Schutskooiwijk, Rhoon Zuid fase 1 en het groot onderhoudsproject Schroder van der Kolklaan. Ook hebben wij in het kader van de verkeersveiligheid fors ingezet op onderhoud op het gebied van belijningen en markeringen.			

8. Binnenzwembad Albrandswaard

Wat willen we bereiken? **Het (laten) realiseren van een nieuw binnenzwembad in een van de clusterlocaties van de "Voorzieningenclusters sport, ontspanning en onderwijs"**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
8a	Onderzoek naar de haalbaarheid van een binnenzwembadvoorziening in één van de voorzieningenclusters Sport, ontspanning en onderwijs	2e kwartaal 2014 (voor de behandeling van de Voorjaarsnota 2015)	Een getekende intentieovereenkomst met een externe partij voor realisatie, beheer en exploitatie van een binnenzwembad in een van de voorzieningen-clusters sport, ontspanning, onderwijs. Realisatie gereed voor 30 juni 2018.	Is meegenomen in de besluiten over de voorzieningen-clusters sport, ontspanning en onderwijs. Extra: 0,1 FTE regie
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	In 2014 zijn financiële middelen beschikbaar gesteld die de exploitatie van het zwembad tot juni 2018 mogelijk maken. Dit biedt de mogelijkheid om het onderzoek naar de haalbaarheid van een binnen zwembad in Albrandswaard af te ronden. Dit speerpunt gaat over naar programma 2015 4.3 1.i.			

Wat heeft het gekost?

Programma 5 Buurt en Buitenruimte	rekening 2013	begroting 2014	begroting na wijziging	rekening 2014	saldo	
Lasten	13.791.800	12.142.500	9.171.600	8.042.700	1.128.900	V
Baten	-6.545.400	-5.938.200	-5.857.500	-6.199.700	342.200	V
Saldo van baten en lasten	**7.246.400**	**6.204.300**	**3.314.100**	**1.843.000**	**1.471.100**	**V**
toevoeging reserve	2.069.500	856.800	856.800	1.608.200	-751.400	N
onttrekking reserve	-1.648.500	-617.800	-822.800	-349.500	-473.300	N
Gerealiseerde resultaat	**7.667.400**	**6.443.300**	**3.348.100**	**3.101.700**	**246.400**	**V**

Analyse financiële afwijkingen

Onderhoud wegen

In 2014 is incidenteel ruim € 30.000 meer aan inkomsten ontvangen dan werd begroot.

Dit betreft de verkoop van hekwerken en verhardingsplaten na de ontmanteling van een opslag/depot en een ontvangen subsidie van de stadsregio voor de aanpassing van een bushalte en civieltechnische aanpassingen vanwege een nieuwe dienstregeling aan de Portlandse Baan.
Daarnaast zijn de kapitaallasten € 145.100 lager dan geraamd. Met name gaat het dan over de investeringen 2013/2014 voor ondergrondse containers (vooral in Essendael). Voor 2013 was daar nog een restantkrediet over van bijna € 200.000, waarvan in 2014 € 30.000 is uitgegeven.
In 2014 kwam hier nog een krediet van eveneens bijna € 200.000 bij dat in zijn geheel doorgeschoven is.

Verkeersplan en - veiligheid
Het voordeel van € 40.000 is ontstaan door efficiënt werken, maar ook door zaken die zijn blijven liggen door de transitie BAR. Dit voordeel is voor een deel structureel. Hiermee is in de begroting 2015 al rekening gehouden. Tevens zijn de kapitaallasten € 88.400 lager dan geraamd.

Waterwegen
Hier is sprake van een incidenteel overschot van € 47.500. Een deel van het budget bij Waterwegen is bestemd voor baggerwerkzaamheden die worden uitgevoerd door het waterschap. In 2014 zijn er door het waterschap betrekkelijk weinig baggerwerkzaamheden uitgevoerd waardoor er een overschot resteert.

Kabels en leidingen
Er is een voordeel van € 81.700 omdat er meer inkomsten zijn ontvangen van de degeneratie inkomsten. De inkomsten waren onverwacht hoog door het vervangingsproject gas en elektra in de kern Poortugaal. Dit project loopt ook door in 2015. Hierdoor zal de degeneratie van 2015 ook hoger zijn dan verwacht. De inkomsten zullen in 2015 naar verwachting hoger zijn dan regulier. Er zal omdat er veel aanleg is geweest van gas en elektra meer herstel werk zijn voor de wegbeheerder.

Exploitatie zwembad
In 2013 is besloten het zwembad in principe tot medio 2018 te exploiteren waarbij als uitgangspunt is genomen een (maximale) bijdrage over 5 jaar van € 400.000. Gemiddeld € 80.000 per jaar.
Aangegeven is daarbij dat de uitgaven in het begin van die periode van 5 jaar wat hoger zouden zijn omdat en in het begin wat grotere onderhouds-/investeringsuitgaven worden gedaan dan aan het einde.
In 2014 zijn er daadwerkelijk extra uitgaven gedaan voor onderhoud. Wel is er extra bezuinigd op personeelskosten. In totaal is de gemeentelijke bijdrage voor 2014 € 129.000 ten opzichte van een geraamd bedrag van € 90.000. Het totale tekort van afgerond € 34.400 kan gedekt worden uit de bestemmingsreserve zwembad Albrandswaard.
De verwachting is nog steeds dat de totale gemeentelijke bijdrage over 5 jaar binnen de € 400.000 blijft.

Openbaar groen
De raming voor planmatig en dagelijks onderhoud groen is licht onderschreden. Dit levert een voordeel op van € 37.300.

Buiten stedelijke recreatie
Bij de jaarrekening van 2013 bleek het Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde (NRIJ) een grote reserve te hebben. In 2014 is door het NRIJ besloten een gedeelte hiervan terug te betalen aan de deelnemers. Per saldo levert dit een voordeel op van € 75.600.

Speelvoorzieningen
Hier is een voordeel ontstaan van € 34.700. Door afname van vandalisme zijn er minder toestellen vervangen en zijn er minder reparaties nodig geweest dan in voorgaande jaren. Verder zijn toestellen die in 2014 in principe (volgens de technische levensduur) afgeschreven waren blijven staan omdat ze toch nog in goede staat verkeerden. Dit voordeel lijkt structureel en in de begroting 2015 is het budget verlaagd.

Reiniging & afval
Hier is een overschot op het uitgavenbudget van € 261.600. Door een betere scheiding op de milieustraat is er minder grof afval afgevoerd naar de verwerker. Voorts was de hoeveelheid restafval en groente-, fruit- en tuinafval (gft) iets te hoog begroot en is er minder restafval ingezameld. De raming voor de afvalverwerking van het grove vuil is in de begroting 2015 al naar beneden toe bijgesteld. Het restant van het voordeel is veroorzaakt door een onderuitputting op de kapitaallasten omdat investeringen later zullen worden uitgevoerd.
Tegenover dit voordeel staat een hogere storting (nadeel) in de egalisatiereserve tarieven reinigingsheffingen van € 588.300. Er was geraamd om in de reserve € 202.900 te storten. De werkelijke storting is uitgekomen op € 791.300.

Riolering en gemalen
In 2014 hebben zich geen grote calamiteiten voor gedaan en is er voorts voor gekozen om in 2014 terughoudend onderhoud uit te voeren. Voor het variabel groot onderhoud in het kader van de evaluatie van het Gemeentelijk RioleringsPlan zal bekeken worden in hoeverre dit, naast de andere investeringsbudgetten, nodig is. Het voordeel op onderhoudskosten bedraagt € 455.800.
Bij de kapitaallasten is een voordeel van € 74.800 wat voornamelijk wordt veroorzaakt door onderuitputting bij de investeringen.
In 2014 is er voor gekozen om terughoudend onderhoud uit te voeren aan de gemalen. Dit heeft een incidenteel voordeel opgeleverd van € 39.700.
De voor- en nadelen op riolering inclusief gemalen worden verrekend met de egalisatiereserve riolering. De voordelen op de uitgaven vallen voor een groot deel weg tegen de hogere storting in de reserve van € 654.300. Het saldo van de voor- en nadelen bedraagt € 84.000.

PROGRAMMA 6 – MIDDELEN & ECONOMIE

In dit programma staan de economische ontwikkelingen en de financiële positie van Albrandswaard centraal. De begroting brengt de politieke speerpunten in beeld. Ook verschaft de begroting inzicht in inkomsten- en uitgavenstromen. Elk programma beschrijft een missie en een bestuurlijke achtergrond.

Missie

Wij voeren een gezond financieel beleid. Dat betekent een meerjarenbegroting die duurzaam in evenwicht is. Incidentele inkomsten worden niet gebruikt voor dekking van structurele uitgaven. Wij stimuleren het particulier ondernemerschap in de gemeente.

Achtergrond

In Albrandswaard zijn ongeveer 1.800 bedrijven, winkels, horecavestigingen, zelfstandige ondernemers en thuiswerkers. Deze ondernemers zijn werkzaam in verschillende sectoren. Met elkaar bieden zij 6.000 arbeidsplaatsen. Consumenten, klanten, werknemers en werkzoekenden hebben belang bij een florerend bedrijfsleven. Als gemeente dragen we hier aan bij door het bieden van een goed ondernemingsklimaat. Ondernemers mogen rekenen op een adequate dienstverlening door onze organisatie.

Financieel gezond

De economische ontwikkeling dwingt ons tot ingrijpende maatregelen in het gemeentelijk inkomsten- en uitgavenpatroon. De gemeenteraad heeft in de Voorjaarsnota 2012 kaders gesteld om tot een sluitende meerjarenbegroting 2012-2015 te komen. Daarvoor was een aanzienlijk ombuigingspakket nodig dat in de 1e begrotingswijziging 2012 is opgenomen. Het gaat om het meest ingrijpende ombuigingspakket sinds 7 jaar. Van burgers, maatschappelijke organisatie en de eigen organisatie vragen wij inspanningen om het financieel perspectief van de gemeente gezond te houden. Naast BAR-samenwerking op het gebied van uitvoering en ondersteuning slaan de BAR-gemeenten ook op het gebied van beleid de handen in elkaar (zie ook programma's 2 en 3).

Speerpunten

1. Organisatieontwikkeling en samenwerking

Wat willen we bereiken? **Een efficiënte en effectieve gemeentelijke organisatie.** **De budgettaire taakstellingen op personeels- en huisvestingsbudgetten realiseren.**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
1a	Invoeren van de principes van "Het Nieuwe Werken"	4e kwartaal 2014	Medewerkers aangestuurd op resultaten; Reductie huisvesting werkplekken met 20%; Kenniswerkers werken tijd- en plaats ongebonden en zijn (mobiel) bereikbaar.	Reductie huisvestings-kosten met € 172.000 in 2015 (VJN 2014)
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			

Wat willen we bereiken? **Een efficiënte en effectieve gemeentelijke organisatie.** **De budgettaire taakstellingen op personeels- en huisvestingsbudgetten realiseren.**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
	Dit speerpunt is gerealiseerd door het vaststellen van de BAR-code. Voor het terugdringen van de huisvestingskosten is in 2014 nog een gedeelte van het gemeente kantoor (onder)verhuurd tegen een marktconforme huurprijs. Het restant van de ombuiging is belegd in de BAR-organisatie.			

2. Financiële positie verbeteren

Wat willen we bereiken? **Verbeteren van de financiële positie van de gemeente**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
2a	Benodigde weerstandvermogen verbeteren	Continu	Categorie “uitstekend” met een bijbehorende minimale ratio 2,0 in 2014 en verdere jaren.	0,1 FTE
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	De ratio benodigd weerstandsvermogen/beschikbare weerstandvermogen is in 2014 net boven de normdoelstelling van 2,0 gebleven. De resultaten van het grondbedrijf staan nog steeds onder druk en zullen van grote invloed zijn op ons weerstandsvermogen. Dit speerpunt is in het nieuwe collegeprogramma wederom opgenomen onder nummer 4.2.1.d en wordt dus voortgezet in 2015-2018.			
2b	Lange termijnschuld afbouwen	4e kwartaal 2014	Lange termijnschuld mag niet hoger worden dan 40 miljoen.	0,1 FTE
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	Per 31-12-2014 is de totale schuldpositie van de gemeente ongeveer € 38 miljoen. De begroting 2015-2018 laat wel een stijging zien tot net boven de doelstelling. Het afronden van grondexploitaties heeft hierop de komende tijd de grootste invloed. Dit speerpunt is opgenomen in het nieuwe collegeprogramma 2015-2018 onder nummer 4.2.1.e			
2c	Afstoten gemeentelijke gebouwen / activa	2015	Meerjarenbegroting sluitend houden + versterking Algemene Reserve. Totale besparing in beheerkosten in 2014 € 100.000 en in 2015 € 150.000. Eenmalige boekwinsten komen ten gunste van de Algemene Reserve.	0,2 FTE
	Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
	In 2014 is hier gelet op het slechte economische klimaat geen aandacht aan besteed. Nu de economie weer aantrekt lijken er mogelijkheden te komen om gronden en panden te gaan afstoten. Dit speerpunt is opgenomen in de Programmabegroting 2015 onder nummers 4.2.1a en b.			

3. Huisvesting organisatie

Wat willen we bereiken? **Een nieuwe huisvestingssituatie die voorziet in de vraag van het nieuwe organisatieconcept en past binnen de budgettaire mogelijkheden van onze gemeente**				
Wat gaan we doen		Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
3a	- Opstellen criteria, Programmatische en	1e kwartaal 2014	Inzicht geven in de voor en nadelen van meerdere	Geen extra kosten

Wat willen we bereiken? **Een nieuwe huisvestingssituatie die voorziet in de vraag van het nieuwe organisatieconcept en past binnen de budgettaire mogelijkheden van onze gemeente**			
Wat gaan we doen	Wanneer is het klaar	Wat is het streven	Kosten + FTE in 2014
locatieverkenning, maatschappelijke meerwaarde in beeld brengen. - Financiële verkenning van de opties	2e kwartaal 2014	opties Inzicht geven in de financiële gevolgen van de gekozen opties	
Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?			
Conform het collegeprogramma 2014 - 2018 is eind 2014 een procesplan aan de gemeenteraad aangeboden. Belangrijkste onderdelen hierin zijn: • Inventarisatie van wensen en behoeften van gebruikers en • Vertaling van kaders naar scenario's. De omvang van de beschikbare financiële middelen zijn in de begroting opgenomen en hangen nauw samen met de afspraak met de BAR-organisatie om een ombuiging te realiseren.			

Wat heeft het gekost?

Programma 6 Middelen en Economie	rekening 2013	begroting 2014	begroting na wijziging	rekening 2014	saldo	
Lasten	693.800	2.017.300	12.206.300	13.580.300	-1.374.000	N
Baten	-25.974.300	-25.573.700	-25.890.800	-27.061.700	1.170.900	V
Saldo van baten en lasten	**-25.280.500**	**-23.556.400**	**-13.684.500**	**-13.481.400**	**-203.100**	**N**
toevoeging reserve	1.651.300	704.400	160.800	160.800	-	N
onttrekking reserve	-2.751.700	-210.000	-910.000	-195.000	-715.000	N
Gerealiseerde resultaat	**-26.380.900**	**-23.062.000**	**-14.433.700**	**-13.515.600**	**-918.100**	**N**

Analyse financiële afwijkingen

Algemene Uitkering

De laatste begrotingswijziging die wij ten aanzien van onze algemene uitkering hebben doorgevoerd was naar aanleiding van de afgelopen septembercirculaire 2014. Echter, hierna hebben wij in november en december nog nagekomen opbrengsten ontvangen met betrekking tot onze algemene uitkering van het jaar 2012 en 2013. Deze opbrengsten zijn veroorzaakt door actualisaties van de maatstaven en de uitkeringsfactor vanuit het ministerie van BZK en zijn de oorzaak van een incidenteel voordelige afwijking van € 69.800.

Onvoorzien

De oorspronkelijke raming voor onvoorzien is € 75.000. De post onvoorzien is in 2014 niet ingezet. In 2014 zijn op dit product ook de ramingen van o.a. geraamde taakstellingen, welke niet rechtstreeks aan de diverse producten toegeschreven konden worden, en kapitaallasten van het investeringsplan 2014 begroot. Omdat inzet de post onvoorzien niet nodig is geweest is een incidenteel voordeel gerealiseerd.

Stelpost

In de voorjaarsnota 2012 is bezuinigingstaakstelling "Verkoopopbrengst vaste activa" opgenomen van € 100.000.

Door verkoop van snippergroen is hiervan € 42.400 gerealiseerd. Deze opbrengst is echter verantwoord in het programma Ruimtelijke Ordening en Wonen. In het 1e kwartaal 2015 wordt de lijst van verkoopbare activa geactualiseerd en wordt een plan van aanpak hoe we omgaan met (on)verkoopbare activa voorbereid.

Afwikkelverschillen
Bij het opstellen van de 2e Tussenrapportage 2014 is er nog vanuit gegaan dat in 2014 nog een vaststellingsovereenkomst met de belastingdienst gesloten zou worden die de BTW controle over 2004-2013 zou afsluiten. Met uitzondering van de naheffing op de begraafplaatsen omdat een vergelijkbare zaak bij de Hoge Raad in behandeling is. Op basis van de concept vaststellingsovereenkomst is een raming opgenomen van € 700.000. De overeenkomst is echter nog niet afgerond waardoor de kosten niet gemaakt zijn. De bijdrage uit de Algemene reserve wordt doorgeschoven tot het moment dat de kosten gemaakt zijn. Deze nog te betalen kosten zijn reeds in mindering gebracht op de beschikbare weerstandscapaciteit. Zie hiervoor de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Saldo kostenplaatsen
Het saldo van de kostenplaatsen is € 362.900 nadelig. Dit saldo is opgebouwd uit de voordelen vanwege lage rentekosten op kortlopende geldleningen van € 90.700 en ontvangen rente van de geldlening die verstrekt is aan de BAR-organisatie van € 73.500. De nadelen zijn veroorzaakt door de ophoging van de dubieuze debiteuren (€ 86.900), afwikkelingskosten oude jaren (€ 78.300) en een lagere doorbelastingen dan geraamd naar grondexploitaties en hulpkostenplaatsen.

Onroerende Zaak Belasting
Met betrekking tot het *OZB -gebruikers* deel is in de loop van het jaar is gebleken dat de WOZ-waarde, die bij de berekening van de begroting is gebruikt, € 23 mln. te hoog is ingeschat. Dit heeft geleidt tot een lagere opbrengst OZB gebruikers van € 70.000.
Daarnaast is voor ruim € 120.000 in mindering gebracht naar aanleiding van ingediende bezwaarschriften.
Bij de berekening van de opbrengst van de *OZB- eigenaren* is ten aanzien van de waardestijging van de woningen terughoudend omgegaan. Daarentegen hebben wij de waardedaling van de niet-woningen te rooskleurig ingeschat. Gevolg voor de opbrengst van OZB- eigenaren is een voordeel van € 164.000.
Per saldo is op de Onroerende Zaak belasting een incidenteel nadeel gerealiseerd van € 16.200.

Hondenbelasting
Ten opzichte van de primitieve ramingen is het aantal aanslagen van hondenbelasting toegenomen met 73. Dit betreffen aanslagen voor 1 en 2 honden en kennels. Uiteindelijk is de opbrengst hierdoor € 32.200 hoger geworden.
Het bestaande beleid is de opbrengst van de hondenbelasting te ramen op basis van de gegevens die wij in juli van het jaar voorafgaande aan het begrotingsjaar ontvangen van het SVHW.
In juli 2014 is een bijgestelde raming van het aantal honden en kennels ontvangen. Bij de raming is er van uitgegaan dat het aantal aanslagen is opgegeven door het SVHW. De opgegeven aantallen blijken nu het aantal honden waarover belasting betaald moet worden te zijn.
Er is ten opzichte van de begroting een structureel voordeel van € 27.000. Het overige voordeel wordt veroorzaakt de afwikkeling van de jaren 2012 en 2013.

4 PARAGRAFEN

PARAGRAAF 1 – LOKALE HEFFINGEN

Deze paragraaf gaat in op het beleid betreffende de lokale heffingen. In deze paragraaf geven wij per belastingsoort een toelichting over het gevoerde beleid in 2014.

Beleidskaders

De hoogte van de lokale heffingen zijn gebaseerd op de kaders programmabegroting 2014 en uit de Voorjaarsnota 2014.

Belastingsoorten

- Onroerende zaakbelastingen
- Afvalstoffenheffing
- Rioolheffing
- Hondenbelasting
- Lijkbezorgingrechten
- Overige gemeentelijke heffingen

Onroerende zaakbelastingen

In de Voorjaarsnota 2014 is als uitgangspunt voor de stijging van de opbrengsten *Onroerende zaak-belastingen* een percentage van 3%, exclusief de stijging als gevolg van nieuwbouw vastgesteld. Dit voorstel is in gelijk aan he beleid van de afgelopen jaren.

Vaststaand beleid:
Ons uitgangspunt is dat de opbrengst voor de onroerende-zaakbelasting niet wordt beïnvloed door een waardedaling of waardestijging van het onroerende goed. Dit beleid wordt al geruime tijd consequent toegepast. De **opbrengst** onroerende zaakbelastingen, waarmee wij rekening houden in de begroting 2014, exclusief de stijging veroorzaakt door woningbouw, is 3% hoger dan de opbrengst begroting 2013. Met deze opbrengst is rekening gehouden in de meerjarenbegroting 2014-2017. De uiteindelijke procentuele wijziging van het tarief wordt dus bepaald door de gewenste opbrengst.

De feitelijke tariefstijgingen voor de OZB bedragen meerjarig 3%. Op 1 januari 2014 is een nieuw WOZ-tijdvak met waardepeildatum 1 januari 2013 gestart. Het SVHW heeft aangegeven dat de marktontwikkeling tussen 1 januari 2012 en 1 januari 2013 bij woningen -7% is. Voor niet-woningen is deze marktontwikkeling -3%. Om te voorkomen dat de waardedalingen een ongewenst budgettair nadeel voor de gemeente veroorzaakt, hebben wij hiervoor de tarieven 2014 gecorrigeerd.

Macronorm
De limitering van OZB-tarieven is per 1 januari 2008 afgeschaft (Stb. 2007, 570). Het kabinet heeft wel het voorbehoud gemaakt dat de opbrengststijging voor de OZB landelijk beperkt moet blijven.
Daartoe is een macronorm ingesteld die de maximale opbrengststijging voor een bepaald jaar vastlegt.
Overschrijding van de norm leidt tot een lagere norm het volgende jaar.
De macronorm voor het begrotingsjaar 2014 is 3,5%, exclusief de correctie over 2012 en 2013 omdat die jaren landelijk de norm is overschreden.
Na correctie komt de macronorm op 2,45%, welke wij met 0,65% hebben overschreden.

In de afgelopen periode heeft een evaluatie plaatsgevonden. Uit de evaluatie blijkt dat de macronorm OZB geen effectief beheersingsinstrument is gebleken. De werkgroep die deze evaluatie heeft uitgevoerd stelt het Kabinet voor deze dan ook af te schaffen. Maar aangezien er nog voldoende uitgewerkt alternatief is houd het Kabinet voorlopig vast aan de bestaande macronorm als sturingsinstrument.
Vooral met het oog op de omvangrijke decentralisaties per 201 heeft het kabinet besloten de overschrijding van de macronorm van 2014 niet in mindering te brengen op het gemeentefonds. Voor 2016 is het voornemen om samen met de VNG te komen tot een woonlasten norm welke naar verwachting in het voorjaar van 2015 zal vastgesteld.

Hieronder presenteren wij een overzicht van de opbouw van de procentuele aanpassing en een overzicht van het daarbij behorende tarief.

Aanpassing tarieven

Omschrijving	2013	2014
Opbrengststijging begroting 2013-2016 (excl. groei gemeente)	3%	3%

OZB tarief

Het tarief van de onroerende-zaakbelastingen wordt berekend naar een percentage van de waarde van de onroerende zaak. Ingaande 2008 is bij de bepaling van het tarief rekening gehouden met de waardeontwikkeling van het onroerend goed.

Soort	Tarief 2013	Waarde-ontwikkeling	Correctie tarief 2013 ivm waardedaling	Gewenste verhoging opbrengst	Voorgestelde tarief 2014	Totale tariefmutatie in % tov 2013
Eigenaren woningen	0,1182%	- 7,0%	+ 0,00827%	3%	0,1303%	+ 10,24%
Eigenaren niet woningen	0,3048%	- 3,0%	+ 0,00914%	3%	0,3234%	+ 6,10%
Gebruikers niet-woningen	0,2441%	- 3,0%	+ 0,00732%	3%	0,2590%	+ 6,10%

In onderstaande tabel staan de begrote OZB-inkomsten.

Omschrijving	Werkelijk 2013	Begroot 2014	Werkelijk 2014
Opbrengst OZB	€ 5.56.000	€ 5.634.300	€ 5.618.000

Afvalstoffenheffing

Voor het jaar 2014 en de meerjarenramingen gaan wij uit van kostendekkende tarieven, waarbij het gebruikmaken van een egalisatiereserve is toegestaan.

Om toekomstige prijsstijging van de verwerkingstarieven na afloop van het contract, uiterlijk 1 januari 2019, niet direct te laten leiden tot een extra verhoging van de tarieven, worden de resultaten binnen de producten, die tot de afvalstoffen gerekend worden, verrekend met de reserve egalisatie tarieven reinigingsheffingen. Gezien de mate waarin de reserve egalisatie reinigingsheffingen zich positief ontwikkelt is een verhoging van het tarief niet nodig gebleken en zijn de tarieven voor 2015 verlaagd. Verondersteld wordt dat de in 2014 in gang gezette overdracht van de afvalinzameling naar de NV MAR een extra bezuiniging oplevert welke gebruikt wordt voor een verdere optimalisatie van de afvalscheiding en verbetering van de dienstverlening

Aanpassing tarieven afvalstoffenheffing

Omschrijving	2013	2014
Tariefstijging begroting 2013-2017	0%	0%

Tarieven afvalstoffenheffing

Omschrijving	2013	2014
Gezinnen	€ 278,07	€ 278,07
Eenpersoonshuishoudens	€ 208,55	€ 208,55

Het tarief voor alleenstaanden is 75% van het tarief voor gezinnen.

In onderstaande tabel staan de begrote opbrengsten voor de afvalstoffenheffing.

Omschrijving	Werkelijk 2013	Begroot 2014 (na wijziging)	Werkelijk 2014
Opbrengst afvalstoffenheffing	€ 2.602.000	€ 2.634.800	€ 2.633.300

Rioolheffing

De kosten die via de rioolheffing kunnen worden doorberekend zijn uitgebreid na de inwerkingtreding van de Wet verankering en bekostiging gemeentelijke watertaken. Omdat de gemeente extra zorgplichten heeft gekregen ten aanzien van hemel- en grondwater, kunnen ook de kosten hiervoor worden doorberekend. De rioolheffing mag op begrotingsbasis maximaal kostendekkend zijn. In navolging van deze wijzigingen is op 26 november 2012 een nieuw verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) vastgesteld. Aan de hand hiervan is voor 2013 en volgende jaren een nieuw, kostendekkend, tarief bepaald.

Met het vaststellen van het vGRP is gekozen voor een kostendekkingsvariant op basis van een ideaalcomplex op lange termijn. Dit is voor de lange termijn de voordeligste variant, omdat geen rentelasten over boekwaarden van rioleringsinvesteringen worden berekend. De vervangings-investeringen worden gedekt uit een spaarvoorziening welke in de loop der jaren is gevormd uit opbrengsten rioolheffing. Wanneer de spaarvoorziening ontoereikend is worden boekwaarden later versneld afgeschreven. Het jaarresultaat riolering wordt gestort in de bestemmingsreserve “Reserve riolering”. Met de hieronder voorgestelde tariefstijging is de rioolheffing de eerste jaren nog nodig voor dekking van de exploitatielasten en is er geen financiële ruimte voor sparen in de spaarvoorziening. Vanaf 2016 ontstaat wel ruimte om de spaarvoorziening te gaan voeden met de opbrengsten rioolheffing om deze later in te gaan zetten als dekking voor vervangingsinvesteringen.

Uitgangspunt voor 2014 is 7.955 meerpersoonshuishoudens en 2.250 eenpersoonshuishoudens. In 2014 zijn deze aantallen bijgesteld tot 7.900 meer- en 2.280 eenpersoonshuishoudens.

Aanpassing tarieven rioolrechten

Omschrijving	2013	2014
Tariefstijging begroting 2013-2017	7,7%	5,37%

Omschrijving	2013	2014
Gezinnen	€ 250,29	€ 263,73
Eenpersoonshuishoudens	€ 187,72	€ 197,80

In onderstaande tabel staan de begrote inkomsten voor het rioolrecht:

Omschrijving	Werkelijk 2013	Begroot 2014	Werkelijk 2014
Opbrengst rioolrecht	€ 2.603.200	€ 2.751.500	€ 2.771.400

Hondenbelasting

Voor het houden van honden betalen onze inwoners belasting. Volgens de gemeentewet behorende de opbrengsten tot de algemene inkomsten. Wij hebben deze inkomsten gebruikt om het hondenbeleid vorm te geven. In de onderstaande tabellen geven wij de mutaties 2014 ten opzichte van 2013 weer.

Aanpassing tarieven hondenbelasting

Omschrijving	2013	2014
1e hond	3%	3%
twee of meer honden, tarief per hond	3%	3%
Kennel	3%	3%

Tarieven hondenbelasting

Omschrijving	2013	2014
1e hond	€ 113	€ 116
twee of meer honden, tarief per hond	€ 165	€ 170
Kennel	€ 423	€ 436

Omschrijving	Begrote aantallen 2014	Bijgestelde aantallen 2014
Aantal honden 1	1.110	1.175
Aantal honden 2	85	90
Aantal honden 3	5	5
Aantal honden 4	2	2
Kennel	3	5

In onderstaande tabel staan de begrote inkomsten voor de hondenbelasting:

Omschrijving	Werkelijke2013	Begroot 2014	Werkelijk 2014
Opbrengst hondenbelasting	€ 165.300	€ 145.700	€ 177.900

Lijkbezorgingsrechten

Ook voor de gemeentelijke heffingen is het uitgangspunt is dat deze kostendekkend zijn. Dit uitgangspunt is tot en met 2013 wat betreft de lijkbezorging- en begraafplaatsrechten niet gehanteerd.

In september 2013 is de notitie Kostenonderbouwing Lijkbezorging Albrandswaard vastgesteld. In de notitie zijn activiteiten die worden uitgevoerd voor de lijkbezorging transparant gemaakt zodat de mogelijkheid is ontstaan om kostendekkende tarieven te kunnen bepalen. Op basis van de notitie is besloten de tarieven voor de lijkbezorgingsrechten in de periode 2013-2017 kostendekkend te maken door in deze periode de tarieven jaarlijks met 6% te verhogen.
Dit is een aanpassing van het beleid ten opzichte van de begroting geweest. In de begroting is nog uitgegaan van een stijging van 3%.

Aanpassing tarieven lijkbezorging

Omschrijving	2013	Primitieve begroting 2014	Na vaststelling notitie
Dubbel graf in Rhoon voor 25 jaar	0%	3%	6%
Enkel graf in Poortugaal voor 25 jaar	0%	3%	6%
Urnengraf voor 25 jaar	0%	3%	6%
Begraven	0%	3%	6%

Tarieven lijkbezorging

Omschrijving	2013	Primitieve begroting 2014	Na vaststelling notitie
Dubbel graf in Rhoon voor 25 jaar	€ 2.798	€ 2.882	€ 2.966
Enkel graf in Poortugaal voor 25 jaar	€ 1.707	€ 1.758	€ 1.809
Urnengraf voor 25 jaar	€ 1.186	€ 1.222	€ 1.257
Begraven	€ 1.059	€ 1.091	€ 1.123

In onderstaande tabel staan de begrote inkomsten voor de lijkbezorging:

Omschrijving	Werkelijk 2013	Begroot 2014	Werkelijk 2014
Opbrengst lijkbezorging	€ 199.100	€ 198.900	€ 212.400

Tarieven overige gemeentelijke heffingen

De algemene verhoging als gevolg van prijsindexering van de overige gemeentelijke heffingen bedraagt 3%.

Gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid

Het gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid is gebaseerd op de vastgestelde notitie Verruiming kwijtschelding van belastingen. Op basis hiervan wordt kwijtschelding verleend van de afvalstoffenheffing, de rioolrechten en de hondenbelasting voor de eerste hond. Burgers die voldoen aan de ABW-normen krijgen een volledige kwijtschelding. De overige gemeentelijke bijstandsregelingen kennen afwijkende normen of een afwijkende vergoedingssystematiek.

In de begroting 2014 zijn de volgende bedragen voor kwijtschelding opgenomen.

Kwijtschelding	Werkelijk 2013	Begroot 2014	Werkelijk 2014
OZB	€ 757	€ 0	€ 3.570
Afvalstoffenheffing	€ 98.046	€ 78.264	€ 109.720
Rioolrechten	€ 87.785	€ 76.345	€ 103.228
Hondenbelasting	€ 5.295	€ 4.371	€ 6.875
Totaal	**€ 191.883**	**€ 158.980**	**€ 223.393**

Waar wij bij het opstellen verwachtte het hoogte punt van de crisis achter ons gelaten te hebben en daarmee het aantal kwijtscheldingen zou afnemen is het tegenovergestelde gebeurt waardoor een fors tekort is ontstaan.

PARAGRAAF 2 – WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING

Inleiding

De Gemeente Albrandswaard voert actief beleid op de beheersing van de risico's die de gemeente loopt. Door een scherp inzicht in de actuele risico's wordt de organisatie in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat de risico's nu en de risico's gerelateerd aan toekomstige externe invloeden in verhouding staan tot de vermogenspositie van de organisatie. In deze paragraaf wordt verslag gedaan van de resultaten van de meest recente herijking/inventarisatie van risico's. Op basis van de geïnventariseerde risico's en de beschikbare financiële middelen (weerstandscapaciteit) is het weerstandvermogen berekend.

Risicoprofiel

Alle risico's worden tenminste 2 maal per jaar geactualiseerd en er wordt continu geanticipeerd op nieuwe risico's. Alle onzekerheden en risico's die niet in de begroting (kunnen) worden opgenomen worden vanaf het moment dat zij kwantificeerbaar zijn opgenomen in het risicoprofiel van de gemeente. Dit risicoprofiel komt tot stand met behulp van het risicomanagementsoftwareprogramma NARIS, van het Nederlands Adviesbureau Risicomanagement (NAR). Met behulp van dit programma worden de risico's systematisch in kaart gebracht en beoordeeld. Het getoonde risicoprofiel is bepaald vanuit de herijking/ inventarisatie zoals uitgevoerd t/m tenminste 31 december 2014.

In het overzicht op de volgende pagina worden de 10 belangrijkste (geconsolideerde) risico's gepresenteerd die de grootste invloed hebben op de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. Bij ieder risico worden kort de (beoogde/geplande) maatregelen weergegeven. Aan het eind van deze paragraaf worden de belangrijkste ontwikkelingen nader toegelicht.

Tabel 1: Belangrijkste financiële risico's

Nr.	Risico	Maatregelen	Kans	Financieel gevolg	Invloed
1	Aangesproken worden voor garantstellingen.	Monitoring van de gemaakte afspraken/voorwaarden.	75%	max.€ 2.500.000	27.75%
2	3D risico Albrandswaard in GRBAR	GRBAR organisatie, procesmanagement, monitoring/benchmarking, business intelligence, competentieontwikkeling	90%	max.€ 1.978.740	26.21%
3	Risico's taakuitvoering BAR	GRBAR organisatie, procesmanagement, monitoring, business intelligence, competentieontwikkeling	99%	max.€ 460.000	13.62%
4	Reserve grondbedrijf is niet toereikend	Ontvlechten Grondbedrijf van Algemene dienst, vorming en monitoring eigen reserve grondbedrijf	90%	max.€ 500.000	6.65%
5	Winstneming resultaat OMMIJ valt lager uit	Sturing op resultaten in DB.	50%	max.€ 500.000	3.71%
6	Algemene Uitkering gemeentefonds wordt lager i.c.m. koppeling rijksuitgaven en verwerkte aanvullende kortingen.	Geen.	50%	max.€ 500.000	3.70%
7	Als gevolg van economische situatie lagere dividenduitkeringen en afboeken boekwaarde.	Deelnemen aan aandeelhoudersoverleggen winstbepaling.	50%	max.€ 250.000	1.85%
8	Over-/onderschrijding van budget(ten) WMO/WWB	Constante monitoring voorgang budgetten en effecten van het vigerende beleid.	50%	max.€ 225.000	1.66%
9	Financiële/ en imagorisico's van door de gemeente gesubsidieerde instellingen	Resultaatgericht subsidiëren en monitoren afspraken.	40%	max.€ 250.000	1.46%
10	Begrotingstekorten in gemeenschappelijke regelingen waardoor de gemeente financieel moet bijspringen.	Monitoring en bijsturing waar mogelijk.	30%	max.€ 250.000	1.13%

Totaal grote risico's: **€ 8.763.740**
Overige risico's: **€ 2.165.000**
Totaal alle risico's: **€ 10.928.740**

Het overzicht toont risico's die incidenteel schade op kunnen leveren met daarbij het maximale financiële gevolg. De onderstaande klasse tabel geeft aan hoe groot de kans is in lengte van tijd.

Klasse	Referentiebeelden	Kwantiteit
1	< 0 of 1 keer per 10 jaar	10%
2	1 keer per 5-10 jaar	30%
3	1 keer per 2-5 jaar	50%
4	1 keer per 1-2 jaar	70%
5	1 keer per jaar of >	90%

Toelichting kansklasse:
Klasse 1: Deze klasse wordt gehanteerd voor risico's waarvan het onwaarschijnlijk is dat deze zich in de komende jaren voordoen.
Klasse 2: Deze klasse hanteren we voor risico's waarvan het niet waarschijnlijk is dat ze zich in het komende jaar voordoen.
Klasse 3: Deze klasse hanteren we voor risico's die zich in het komende jaar wel maar ook niet kunnen voordoen.
Klasse 4: Deze klasse wordt gehanteerd voor risico's waarvan het waarschijnlijk is dat ze zich in het komende jaar zullen voordoen.
Klasse 5: Deze klasse wordt gehanteerd voor risico's waarvan het zeer waarschijnlijk is dat ze zich in het komende jaar gaan voordoen.

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag van alle risico's bij elkaar ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. Figuur 1 en de bijhorende tabel tonen de resultaten van de risicosimulatie.

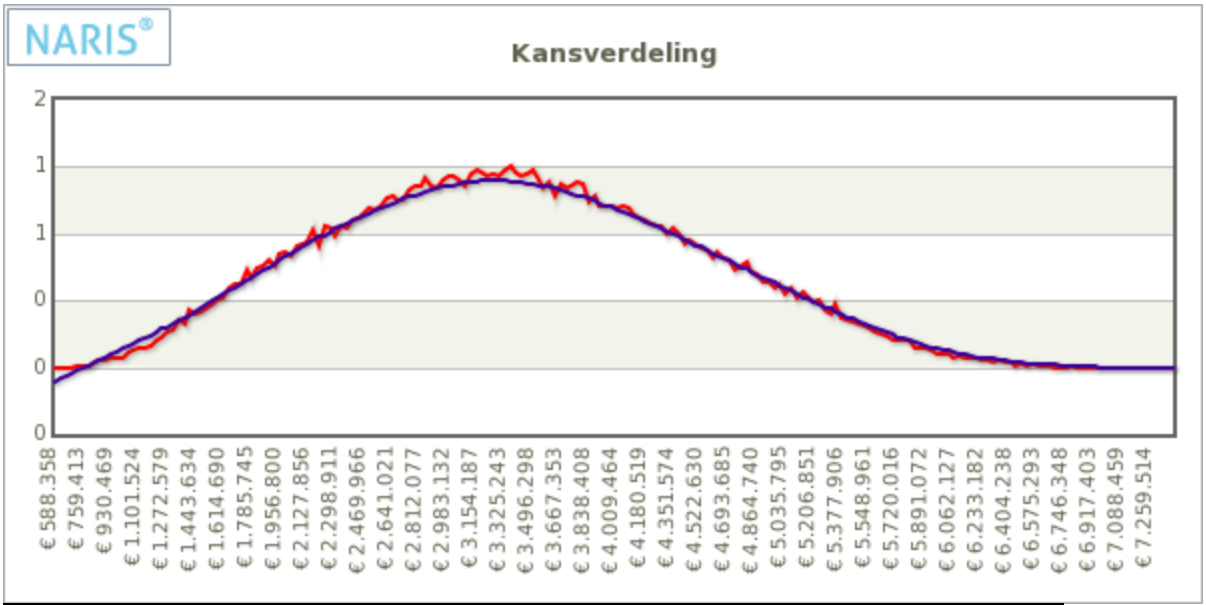

Tabel 2: Benodigde weerstandscapaciteit bij verschillende zekerheidspercentages

Percentage	**Bedrag**
5%	€ 1.632.492
25%	€ 2.562.663
50%	€ 3.337.053
75%	€ 4.154.959
90%	**€ 4.873.344**
95%	€ 5.253.447

Uit de grafiek en de bijbehorende tabel volgt dat 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van **€ 4.873.300** (benodigde weerstandscapaciteit).

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van Gemeente Albrandswaard bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken.

Tabel 3: Beschikbare weerstandscapaciteit	
Weerstand	**Capaciteit**
Algemene reserve	€ 9.166.300
Reserve sociaal Deelfonds	**€ 718.400**
Nog te betalen afrekening belastingdienst	**-/- € 700.000**
Totale weerstandscapaciteit	**€ 9.184.700**

Bij het inventariseren van de risico's is ook rekening gehouden met de risico's in het sociaal domein. Voor dit risico is nu een aparte reserve gevormd ter grootte van € 718.400 per 31-12-2014. Deze reserve mag daarom ook tot het weerstandsvermogen worden gerekend.
De beschikbare weerstandscapaciteit dient dus gevonden te worden in het vrij beschikbare deel van het eigen vermogen. De beschikbare weerstandscapaciteit van de gemeente Albrandswaard zoeken wij niet binnen de exploitatie, de onbenutte belastingcapaciteit en de bestemmingsreserves en voorzieningen.

Hiervoor is de volgende argumentatie:

Exploitatie
De begroting van de gemeente Albrandswaard staat onder druk. Ruimte binnen de exploitatie om risico's op te kunnen vangen is alleen aanwezig binnen de post onvoorziene uitgaven.

Onbenutte belastingcapaciteit
De onbenutte belastingcapaciteit richt zich op de gemeentelijke heffingen: de OZB, de afvalstoffenheffing, het reinigingsrecht en het rioolrecht. Afgezien van de OZB is het uitgangspunt bij de overige heffingen kostendekkendheid van de tarieven. Aangezien er bij de opstelling van deze begroting terdege rekening is gehouden met kostendekkendheid van de tarieven, zijn er geen extra inkomsten hierbij te genereren. Dit betekent dat de onbenutte belastingcapaciteit feitelijk op nul gesteld moet worden.

Stille reserves
Stille reserves zijn reserves die gevormd kunnen worden door de verkoop van activa tegen een marktprijs die hoger is dan de boekwaarde. Het gaat hierbij om activa die op korte termijn verhandelbaar zijn en kunnen helpen om een acuut financieel probleem op te lossen. Gezien de beperkte verhandelbaarheid van de meeste gemeentelijke objecten en het feit dat de marktwaarde veelal niet bekend is, beschouwen wij deze stille reserves niet tot het weerstandsvermogen van de gemeente. De gemeente Albrandswaard heeft een aantal deelnemingen. De aandelen van deze bedrijven zijn vooralsnog niet vrij verhandelbaar, waardoor de marktwaarde van deze aandelen niet bekend is. Gezien de vereiste compensatie voor het vervallen van de jaarlijkse dividenduitkeringen, betrekken wij mogelijke toekomstige verkoopwinsten van aandelen niet bij de bepaling van het weerstandsvermogen.

Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

De relatie tussen beide componenten wordt in onderstaande figuur weergegeven.

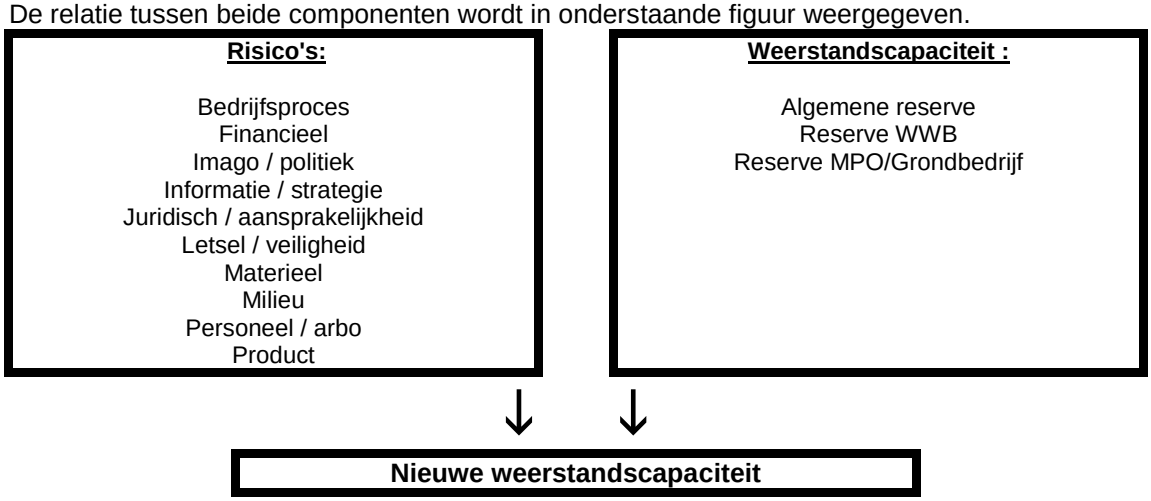

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandcapaciteit}} = \frac{€\ 9.184.700}{€\ 4.873.300} = 1,88$$

De normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Het biedt een landelijk geaccepteerde waardering van het berekende ratio.

Tabel 4: Weerstandsnorm

Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2.0	Uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	Voldoende
D	0.8-1.0	Matig
E	0.6-0.8	onvoldoende
F	<0.6	ruim onvoldoende

De ratio van de gemeente Albrandswaard valt in het einde van klasse **B**. Dit duidt op een ruim voldoende weerstandsvermogen.

Indien rekening wordt gehouden met de bestemming van het voordelige rekeningresultaat 2014 en het overhevelen van het saldo van een aantal reserves naar de Algemene Reserve groeit de beschikbare weerstandscapaciteit naar € 11.360.400. De weerstandsratio komt dan uit op 2,3.

Risicospreiding BAR gemeenten en Decentralisaties

BAR

In de aanloop naar de BAR organisatie als uitvoeringsorganisatie is gekeken naar de best mogelijke benadering van het risicomanagement passend bij de vrij unieke organisatorische constructie, waarbij ook rekening is gehouden met een softwareprogramma als werkzame toepassing. Een toepassing die past bij één uitvoeringsorganisatie ten dienste van 3 zelfstandige gemeenten met ieder eigen specifieke eigenschappen. Dit houdt in dat alle risico's, die na de transitie onderdeel uitmaken van de uitgevoerde processen van de GR-BAR organisatie, dekking vinden in weerstandscapaciteit van de deelnemende gemeenten.

NB. Gemeente specifieke risico's zoals bijvoorbeeld de OMMIJ, grondexploitaties of specifieke garantstellingen per gemeente zijn dus niet verdeeld via de verdeelsleutel maar alleen van invloed op de weerstandscapaciteit van desbetreffende gemeente.

Transitie 3 decentralisaties

In 2015 is direct de invloed van de drie decentralisaties sterk van invloed op de benodigde weerstandscapaciteit. Het huidige beeld laat zien dat er met name in 2015 en 2016 sprake is van een sterk verhoogd risico op de uitvoering en uiteraard ten tijde van de implementatie van de nieuwe taken

binnen de lokale overheid. In de navolgende jaren zal dit risico afnemen in lijn met het doorlopen van de transitie en het toenemen/ontwikkelen van de competenties. Een heel belangrijke maatregel om de risico's te beperken is de GR BAR als uitvoeringsorganisatie. De vereende uitvoeringskracht, eenduidige procesinrichting en de beschikbare kennis en kunde bieden meer en meer de solide basis om zo'n aanzienlijke uitdaging in het sociale domein, als samenwerkende gemeenten, het hoofd te bieden. De uitgevoerde risicoanalyse op de 3 D's over 2014 geeft een goed beeld van de startsituatie per 1 januari 2015. De navolgende illustratie visualiseert bovengenoemde verwachtingen. De illustratie is eigenlijk een universeel voorbeeld van risico-ontwikkeling in soortgelijke trajecten/projecten. Het zwaartepunt ligt in de cruciale startfase. Dezelfde ontwikkeling van de risico's in relatie met de organisatorische inbedding zien we ook terug in de realisatie van de GR BAR organisatie. De eerste fase (2015/2016) vraagt hierbij wel om de nodige bewustwording omtrent deze onzekerheid die met name nu aanwezig is. De groene stippellijn in onderstaand model toont de dip in 2015/2016 die parallel loopt met de ontwikkeling van de uitvoering 3 D's en het risico dat hiermee gepaard gaat.

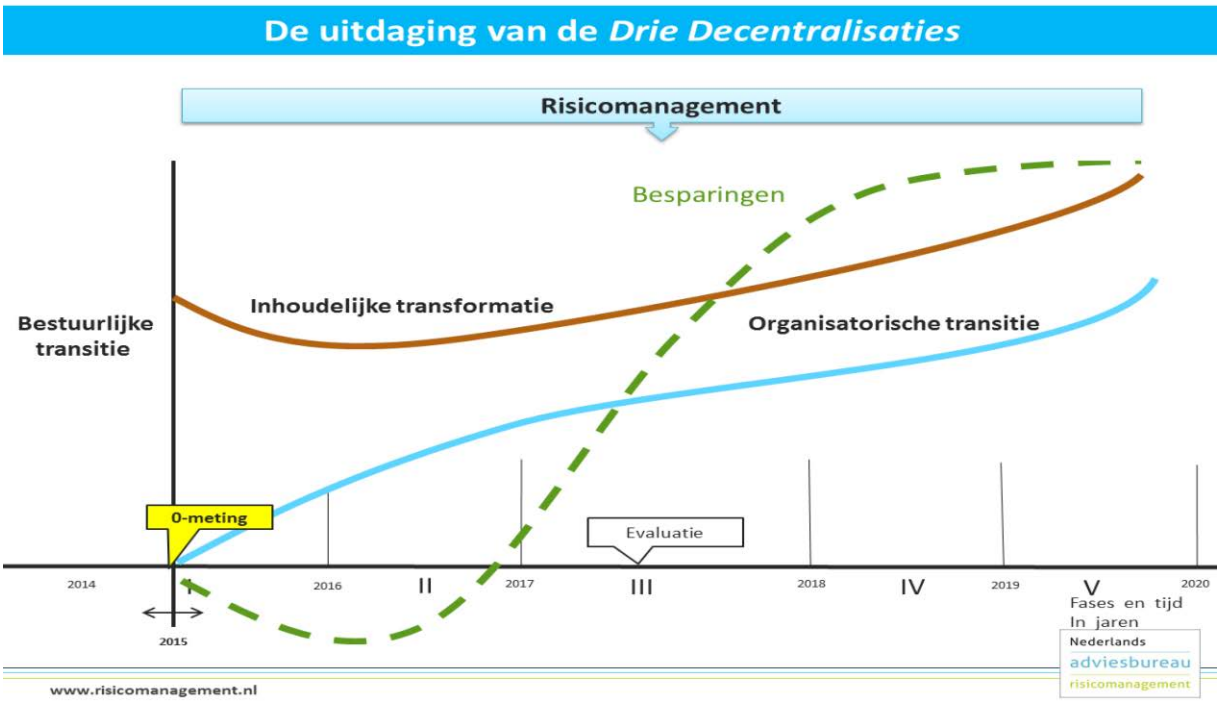

Conclusie

In de voorgaande onderdelen is een relatie gelegd tussen het risicoprofiel van de gemeente en het benodigde weerstandsvermogen. Onze organisatie valt in klasse B (waarderingscijfer); een ruim voldoende weerstandsvermogen. We kunnen derhalve concluderen dat de organisatie er financieel redelijk goed voor staat.
Gezien de verwachte verdere kortingen op de algemene uitkering vanaf 2014, de mogelijk verlaagde dividendopbrengsten, de verwachte druk op de uitgaven en taken van de decentralisaties, is het is dus zeer essentieel, teneinde financieel gezond te blijven, de komende jaren vast te blijven houden aan een structureel sluitende begroting.

PARAGRAAF 3 – FINANCIERING

In deze financieringsparagraaf wordt ingegaan op de mate waarin de plannen en acties, zoals beschreven in de begroting in 2014, zijn uitgevoerd. Naast enkele onderwerpen die verplicht deel uit maken van de financieringsparagraaf, gaan we ook in op een aantal ontwikkelingen die van belang zijn voor een goede uitvoering van de treasuryfunctie.

Kaders
De bestuurlijke infrastructuur voor de uitvoering van de financieringsfunctie is vastgelegd in het treasurystatuut en de financiële verordening. Kern is de vaststelling van de uitgangspunten, doeleinden, de organisatorische en financiële kaders, de informatievoorziening en de administratieve organisatie. Hierbij is de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) van toepassing. Deze wet schept een bindend kader voor een verantwoorde en professionele inrichting van de treasuryfunctie bij decentrale overheden. Het belangrijkste uitgangspunt daarbij is het beheersen van risico's. Als gevolg van de invoering van het schatkistbankieren en de overgang naar de BAR-organisatie per 1 januari 2014, is er een volledige herziening geweest van het treasurystatuut. Deze is in het eerste kwartaal van 2014 vastgesteld. De kaders zoals vastgesteld in voornoemde documenten zijn door ons in 2014 gehanteerd. In deze paragraaf gaan wij achtereenvolgens in op:

- Rentevisie en financieringsvormen
- Langlopende geldleningen
- Renterisicobeheer: renterisiconorm en kasgeldlimiet
- Liquiditeitsbeheer en financieringsbehoefte
- Rente-omslagpercentage
- Debiteurenbeleid

Rentevisie en financieringsvormen

Renteontwikkelingen op de kapitaalmarkt zijn voor ons belangrijk om op de voet te volgen. Hier kunnen voor ons risico's liggen. Om de renteontwikkelingen nauwlettend te kunnen volgen, maken we gebruik van de infodienst van een aantal banken. Hiermee kunnen we op ieder moment van de dag de ontwikkelingen volgen en worden online op de hoogte gehouden van belangrijke veranderingen. De rentestand voor zowel langlopende als ook de kortlopende financiering is gedurende het hele jaar laag gebleven. De mate en het tempo waarin de rente zich ontwikkelt is moeilijk te voorspellen
In onderstaande tabel geven we u inzicht in het renteverloop in 2014.

	lening 20 jaar	lening 10 jaar	kasgeld 3 mnd
week 04	2,92	1,98	0,4
week 08	2,80	1,87	0,4
week 12	2,72	1,80	0,3
week 16	2,63	1,75	0,33
week 20	2,62	1,74	0,33
week 24	2,48	1,57	0,26
week 28	2,39	1,50	0,2
week 32	2,28	1,45	0,2
week 36	1,99	1,25	0,15
week 40	1,96	1,14	0,05
week 44	1,93	1,14	0,29
week 48	1,76	1,05	0,45
week 52	1,63	0,96	0,05

Bij een liquiditeitstekort kunnen we gebruik maken van de kredietfaciliteit bij onze huisbankier van € 3.5 miljoen op onze rekening courant. Als gevolg van de lage rentestand voor kasgeldleningen was het gedurende het hele jaar gunstiger om een kasgeldlening af te sluiten. Via een Moneybroker hebben we in december zelfs een kasgeldlening kunnen afsluiten tegen een percentage van 0%.

Langlopende geldleningen

Opgenomen leningen
De actuele stand van langlopende geldleningen per 31 december 2014 is € 37,4 miljoen. In 2014 is de laatste Fixe (aflossingsvrij) lening van € 7,5 miljoen afgelost en omgezet in een lineaire lening voor

eenzelfde bedrag. Daarnaast was het nodig om in januari een nieuwe langlopende lening af te sluiten van € 6,5 miljoen. In de begroting 2014 was hier al rekening mee gehouden. Beide leningen hebben een looptijd van 20 jaar. Ultimo 2013 zijn de rentekosten van de langlopende geldleningen uitgekomen op € 1,5 miljoen (begroot €1,7 miljoen).

De leningenportefeuille dient bij voorkeur zodanig samengesteld te zijn dat het totaal van de te betalen aflossingen gelijk is aan het totaal van de afschrijvingen op de vaste activa (ideaalcomplex). Het totale bedrag van afschrijvingen op vaste activa bedroeg in 2014 € 2,1 miljoen (begroot € 2,7 miljoen). Het bedrag aan reguliere aflossingen is uitgekomen op € 9,7 miljoen (begroot € 2,4 miljoen). Het niet synchroon lopen van aflossingen op geldleningen en afschrijvingen op investeringen beïnvloedt de verhoudingen tussen het eigen en het vreemd vermogen en wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de genoemde fixe-leningen. Aangezien nu alle fixe leningen zijn afgelost is het evenwicht tussen aflossingen en afschrijvingen nu hersteld waardoor renterisico's worden verminderd. Omdat er activa zijn met een afwijkend rentepercentage zullen er altijd kleine verschillen blijven bestaan.

Verstrekte leningen

In 2014 is er een lening verstrekt aan de BAR-Organisatie voor de financiering van de materiele vaste activa die betrekking hebben op de bedrijfsvoering, welke zijn overgedragen van de gemeente aan de BAR-Organisatie. Voor het bepalen van de aflossing en rente op deze leningen is aansluiting gezocht bij de bedragen voor afschrijving en rente zoals deze oorspronkelijk in de begroting van de gemeente was opgenomen.

Verstrekte lening aan:	Hoofdsom per 1-1-2014	Aflossing in boekjaar	Restant per 31-12-2014
BAR-Organisatie	€ 1.792.285	€ 464.452	€ 1.327.832

Renterisicobeheer

Renterisiconorm

De renterisico's op de vaste schuld worden ingekaderd door de renterisiconorm. De renterisiconorm bepaalt dat jaarlijks maximaal 20% van het begrotingstotaal onderhevig mag zijn aan renteherziening en herfinanciering. Van renteherziening is sprake, als in de leningsovereenkomst is bepaald dat de rente gedurende de looptijd in een bepaald jaar zal worden aangepast. Herfinanciering bestaat uit het totaal aan aflossingen van langlopende leningen, want het renterisico wordt verkleind door aflossingen in de tijd te spreiden. Voor ons bedraagt de renterisiconorm voor het jaar 2014 € 8,2 miljoen (20% van € 41,038 miljoen)

Het renterisico dat de gemeente in enig jaar loopt, is onder andere afhankelijk van nieuw aan te trekken financiering in de komende jaren. In 2014 zijn er 2 nieuwe langlopende leningen aangetrokken. Het effect hiervan op de renterisiconorm is voor het eerst zichtbaar in 2015.

In het volgende overzicht zijn de feitelijke renterisico's opgenomen voor de vaste schuld, in relatie tot de renterisiconorm. Zoals uit het overzicht blijkt hebben we dit jaar niet voldaan aan de renterisiconorm, dit wordt veroorzaakt door de aflossing van € 7,5 miljoen.

RENTERISICONORM EN RENTERISICO'S VAN DE VASTE SCHULD per 1-1-2014 (Bedragen x EUR 1.000)		
	2014 werkelijk	2014 begroot
Renterisico op vaste schuld		
1. Netto renteherziening op vaste schuld	0	0
2. Betaalde aflossingen	9.720	9.720
3. Renterisico op vaste schuld (1+ 2)	**9.720**	**9.720**
Renterisiconorm		
4a. Begrotingstotaal 2014	41.037	
4b. Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	20%	
4. Renterisiconorm	**8.207**	
Toets Renterisiconorm		
5a Ruimte onder renterisiconorm (4 - 3)	-1.513	

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet geeft het renterisico op de korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar. De belangrijkste vormen hiervan zijn (opgenomen) daggeld- en kasgeldleningen en rekening-courantkrediet. De kasgeldlimiet is vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal. Voor ons was de kasgeldlimiet voor het jaar 2014 € 3,488 miljoen (8,5% van € 41,038 miljoen).
De kasgeldlimiet is de maximale gemiddelde (kortlopende) schuld die we per kwartaal mogen hebben. Wanneer in drie opeenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet wordt overschreden, moet dit gemeld worden bij de toezichthouder.

In het onderstaande overzicht is de toetsing van de kasgeldlimiet voor het jaar 2014 opgenomen. Hieruit blijkt dat we, de 1e helft van het jaar de kasgeldlimiet hebben overschreden. Ook eind 2013 was er al sprake van een overschrijding, er is toen al contact opgenomen met de provincie omdat bekend was deze overschrijding langer dan 3 kwartalen zou duren, de toezichthouder heeft ons ontheffing van de kasgeldlimiet verleend. Inmiddels is er door het aantrekken van een langlopende lening in het derde kwartaal een verbetering gekomen in de verhouding tussen de hoogte van de kortlopende leningen en de toegestane kasgeldlimiet. Helaas is er aan het eind van het 4e kwartaal opnieuw sprake van een kleine overschrijding. In 2015 zal hier onze speciale aandacht naar uitgaan en zullen we er voor zorgdragen dat de limiet niet opnieuw wordt overschreden. We zullen u indien nodig bij de tussenrapportages op de hoogte houden van de ontwikkelingen.

Kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000)				
	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Omvang begroting per 1 januari 2014	41.038	41.038	41.038	41.038
1. Toegestane kasgeldlimiet				
In procenten van de grondslag	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
In bedragen	3.488	3.488	3.488	3.488
2. Omvang vlottende schuld				
Opgenomen gelden < 1 jaar	0	0	0	0
Schulden in rekening courant	6.140	-148	-3.834	388
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	0	0	0	0
Overige geldleningen (geen vaste schuld)	5.000	8.000	4.167	3.500
Totaal	11.140	7.852	332	3.888
3. Vlottende middelen				
Contante gelden in kas				
Tegoeden in rekening courant	437	167	184	330
Overige uitstaanden gelden < 1 jaar	0	0	0	0
Totaal	437	167	184	330
Toets kasgeldlimiet				
Toegestane kasgeldlimiet (1)	3.488	3.488	3.488	3.488
4. Totaal netto vlottende schuld (2-3)	10.704	7.685	148	3.558
Ruimte (+)/Overschrijding (-); (1-4)	-7.215	-4.197	3.340	-69

Liquiditeitsbeheer en financieringsbehoefte

Liquiditeitsplanning
Het tijdig, juist en volledig beschikbaar hebben van financiële informatie is van wezenlijk belang om de treasuryfunctie naar behoren uit te voeren. Een goede liquiditeitsplanning is hiervoor essentieel. Met behulp van een korte termijn liquiditeitsplanning, krijgen we een beter beeld van de te verwachten inkomsten en uitgaven.

In 2014 bleek opnieuw dat de waarde van de korte termijn planning met name afhankelijk is van het inzicht in de uitgaven op de investeringen. Juist op dat gebied blijkt het lastig te zijn om een goede planning te geven van de uitgaven.
Aan het einde van het jaar is opnieuw gebleken dat verwachtingen, voor wat betreft het doen van investeringen, niet altijd zijn uitgekomen. De huidige economische situatie maakte het opstellen van een goede planning ook niet eenvoudig. Projecten werden vertraagd of tot nader order uitgesteld. Ook wat betreft de liquiditeitsbehoefte vanuit de grondexploitaties was deze onzekerheid merkbaar.

Verbetering van de sturing op de uitgaven en inkomsten heeft onze speciale aandacht. We streven ernaar om in 2015 een goede korte termijnplanning te kunnen realiseren. Bij de tussenrapportages houden we u op de hoogte van relevante ontwikkelingen op dit gebied.

Financieringsbehoefte
Zoals uit het overzicht van de kasgeldlimiet al bleek, was er in 2014 bijna het hele jaar sprake van een liquiditeitstekort. Voor de financiering van dit tekort hebben we voornamelijk gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot het afsluiten van kasgeldleningen. Uit de eerder gepresenteerde overzicht met rentestanden is te zien dat de rente voor kasgeldleningen voor ons zeer gunstig was.

Schatkistbankieren
In 2014 hebben we voor het eerst te maken gehad met de nieuwe wet schatkistbankieren. Overtollige middelen moeten dagelijks worden afgeroomd naar een rekening bij de schatkist.
Ook bij de schatkist kunnen deze middelen tijdelijk op deposito worden weggezet. Decentrale overheden krijgen op de deposito's een rente vergoed die gelijk is aan de rentes die de Nederlandse staat betaalt op leningen die ze op de markt aangaat.
In 2014 is er door de ons geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om geld op deposito bij de schatkist weg te zetten.

Drempelbedrag
Door het Ministerie is een drempelbedrag vastgesteld dat op de rekening courant van de eigen bank mag blijven staan. Het drempelbedrag is het maximale bedrag dat een decentrale overheid over een heel kwartaal gezien dagelijks buiten de schatkist mag aanhouden. Door omstandigheden kan het voorkomen dat het drempelbedrag wordt overschreden, maar deze overschrijding moet dan op andere dagen in datzelfde kwartaal gecompenseerd worden door onder het drempelbedrag te blijven. Het drempelbedrag is vast gesteld op 0,75% van het begrotingstotaal. Voor de gemeente Albrandswaard houdt dit in dat wanneer het saldo op de rekening courant hoger is dan € 305.000 dit moet worden afgeroomd naar de schatkist.
Conform de nieuwe regelgeving wordt er bij de toelichting op de balans verantwoording afgelegd over het totaal aan middelen dat per kwartaal buiten de schatkist is gehouden. In dit overzicht is te zien dat er met name in het eerste kwartaal sprake is van een overschrijding van het drempelbedrag. Dit betreft aanloopproblemen, waar we in de rest van het jaar aandacht aan hebben geschonken waardoor we in de andere kwartalen beter binnen het gestelde drempelbedrag gebleven zijn.

PARAGRAAF 4 – ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

De gemeente beheert en onderhoudt de openbare ruimte, waarin veel activiteiten plaats vinden, zoals wonen, werken en recreëren. In deze paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen wordt aangegeven wat de kaders zijn waarbinnen het onderhoud van deze kapitaalgoederen plaats dient te vinden.
De gemeente Albrandswaard beheert binnen de openbare ruimte een groot arsenaal aan kapitaalgoederen, namelijk:

- Verhardingen zoals wegen, straten, paden en pleinen binnen de bebouwde kom;
- Straatmeubilair;
- Openbare verlichting;
- Verkeer- en straatnaamborden;
- Gemeentelijke riolering;
- Waterbodems, beschoeiingen, bruggen en overige kunstwerken;
- Openbaar groen;
- Speelvoorzieningen;
- Gemeentelijke gebouwen.

Het onderhoud van deze kapitaalgoederen en de beschrijving van de kwaliteit zijn o.a. opgenomen in het vastgestelde Beheerkwaliteitsplan (BKP) en beheerplannen. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard de jaarlijkse lasten. In 2014 zijn er structureel besteksschouwen uitgevoerd om de afgesproken kwaliteit te toetsten. Hieruit blijkt dat het gemiddelde beeld voldoet aan de gewenste beeldkwaliteit.

Zorg voor de openbare ruimte

Uitgangspunten binnen het vastgestelde Beheerkwaliteitsplan zijn de beeldnormeringen CROW en de landelijke Standaard 2010. Het Beheerkwaliteitsplan omvat differentiatie op basis van gebiedsindeling en selectief verhogen en verlagen van de kwaliteitsniveaus. Hierbij is het kwaliteitsniveau Basis uitgangspunt. De afgesproken kwaliteit is in 2014 structureel bewaakt door de implementatie van een professioneel monitoringsplan.

In onze beheerplannen zijn projecten en onderhoudsmaatregelen opgenomen om het gewenste kwaliteitsbeeld te borgen.

Doelen:

- Het zorgen voor een comfortabele en leefbare openbare ruimte voor de bewoners van Albrandswaard.
- De afgesproken kwaliteit van de openbare ruimte waarborgen door kwaliteitssturing;
- Het beleid en consequenties hiervan v.w.b. de vastgestelde kwaliteitsniveaus aan alle belanghebbende communiceren, opdat gekozen beleid en daarmee keuzes in de dagelijkse praktijk duidelijk en uitlegbaar zijn;
- Voldoen aan wettelijke normen;
- Budgetbeheersing;
- Integrale afstemming tussen de verschillende beheeractiviteiten;
- Termijnplanning voorhanden;
- Integrale aanpak van de taakvelden om hiermee een efficiëntieslag te behalen.

Het beleid voor het beheer en onderhoud kapitaalgoederen is o.a. opgenomen in: Beheerkwaliteitsplan 2012 (BKP), de beleidsnota's Groenbeleidsplan 2009 - 2019, Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP) 2013 -2017, het Gemeentelijke Verkeer-, en Vervoersplan 2012 (hierin is ook het Wegen categoriseringsplan en beleidsuitgangspunten voor elektrische laadpalen opgenomen), Speelruimtebeleidsplan 2010 - 2020, Afvalbeleidsplan 2011 - 2015, Baggerplan 2010 – 2014 en het programma Duurzaam Veilig. Naast het beleid zijn er operationele beheerplannen voor bovengenoemde kapitaalgoederen. In de nota "Beheerplannen openbare ruimte Planning 2011-2015" is het onderhoud tot en met 2015 vastgelegd.

Beleidskader

Wegen

De onderhoudsverplichting van wegen binnen de bebouwde kom valt onder de Wegenwet. Van de gemeente wordt als wegbeheerder verwacht voldoende te doen aan het onderhoud van de wegen.

Onvoldoende zorg hiervoor leidt tot klachten van gebruikers van de buitenruimte en mogelijk tot schadeclaims. De financiering van het onderhoud van het totale wegenbestand is voor de toekomst inzichtelijker en beheersbaar geworden. De onderhoudstoestand van de wegen in relatie tot het beschikbare budget is hierbij onderbouwd. Bij de opzet van het beheerprogramma is mede gerekend met een gebiedsgerichte inhaalslag binnen 6 jaar van de onderhoudsachterstand. Inmiddels is een groot deel van de achterstand weggewerkt.

Kwaliteit:
Binnen deze discipline zal kwaliteitsniveau Basis (minder kwaliteitsniveau) worden doorgevoerd. Selectief wordt een kwaliteitsniveau Laag gehanteerd bij o.a. de buitengebieden en bedrijventerreinen. Deze kwaliteitsverlaging zal mogelijk binnen de maatschappelijke Albrandswaardse context minder impact hebben. De technische staat van de verharding is goed. Het effect van de verlaagde kwaliteit zal pas na meerdere jaren effect hebben. Op termijn (ca. vijf jaar) is dus wel extra onderhoud noodzakelijk.

Straatreiniging
Voor de straatreiniging is conform landelijk vastgestelde normen beleid vastgesteld. Op basis van deze normen is een beheerplan opgesteld voor het vegen en schoon houden van de openbare ruimte. Het beheerplan werkt met schoonheidsgraden volgens het systeem van Nederland Schoon. Voor het bepalen van de gewenste beeldkwaliteit zijn beleidskeuzes gemaakt en vervolgens uitgewerkt in beheer- en uitvoeringsplannen. Het beheerplan straatreiniging inclusief het te hanteren kwaliteitsniveau is eveneens opnieuw vastgesteld. Binnen het onderdeel ‘schoon houden van de openbare ruimte’ valt ook de onkruidbestrijding op verhardingen, dat zoals eerder aangegeven niet meer, vanwege wettelijke maatregelen, chemisch gebeurt, maar handmatig.

Kwaliteit:
Een schone leefomgeving heeft in onze gemeente een hoge prioriteit. In de dorpscentra (winkelgebieden) wordt kwaliteitsniveau Hoog als norm gehanteerd en voor het overige deel van de openbare ruimte kwaliteitsniveau Basis.

Openbare verlichting
Uitgangspunten bij de Openbare Verlichting zijn:
- Sociale veiligheid;
- Verkeersveiligheid;
- Leefbaarheid en esthetica;
- Landelijke richtlijnen en Europese en NEN normen.

Bij het opzetten van de onderhoudsplanning zijn in eerste instantie de activiteiten bepaald die in de eerste 5 jaar moeten worden uitgevoerd voor het wegwerken van knelpunten en het inlopen van de onderhoudsachterstand. Inmiddels is een deel van de achterstand weggewerkt. Hierbij wordt rekening gehouden met duurzaamheid en innovatie. Denk hierbij aan het toepassen van LED verlichting.

Momenteel is de gehele openbare verlichtingsinstallatie voor het preventieve en correctieve onderhoud uitbesteed aan een daartoe gespecialiseerd bedrijf. Storingen die gerelateerd zijn aan de ondergrondse infrastructuur zijn voor verantwoordelijkheid van netbeheerder Stedin.

Kwaliteit:
De verlichtingskwaliteit is niet via wettelijke of bindende bepalingen geregeld. De Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde (NSVV) heeft wel richtlijnen opgesteld.

De gemeente Albrandswaard volgt hierbij een tweesporen beleid ten aanzien van de te hanteren verlichtingsniveaus:

1. De openbare verlichting ten behoeve van nieuwe infrastructuur bij reconstructies binnen de bebouwde kom dient te voldoen aan de nieuwe Richtlijn Openbare Verlichting 2011 (ROVL);
2. Langs wegen buiten de bebouwde kom zal op beperkte schaal openbare verlichting worden aangebracht, zogenaamde oriëntatie verlichting; indien de verkeersveiligheid daartoe aanleiding geeft zal een hoger verlichtingsniveau gehanteerd worden.

Uitgangspunt van de openbare verlichting is het voldoen aan de minimale verlichtingseisen die bij het zorg dragen voor veiligheid noodzakelijk zijn.

Verkeer- en straatnaamborden

Het beheerplan is in 2014 geactualiseerd en inmiddels operationeel. Jaarlijks wordt het gehele bordenbestand gecontroleerd en onderhouden aan de hand van het beheersysteem. Om de verkeersveiligheid te bevorderen zijn diverse maatregelen in 2014 uitgevoerd. Bij reconstructies in de openbare ruimte wordt de verkeerssituatie indien nodig geoptimaliseerd door o.a. zichtbare verkeersborden en bewegwijzering.

Kwaliteit:
Voor verkeersmiddelen is geen landelijk afgesproken kwaliteitsnormering systeem ontwikkeld.
Bij verkeersmiddelen (verkeers- en straatnaamborden) heeft het begrip kwaliteit betrekking op:

- Veiligheid: het juiste bord op de juiste plaats;
- Zichtbaarheid: technische normen voor reflectie.

Deze onderdelen zijn derhalve in het beheerplan verwerkt.

Riolering

De gemeentelijke taken op het gebied van de riolering zijn gebaseerd op de Wet Milieubeheer.
Bij de uitvoering van deze wettelijke verplichting is gemeentelijke beleidsruimte aanwezig. Voldaan moet worden aan de richtlijnen van de waterkwaliteitsbeheerder (t.w. het Waterschap Hollandse Delta). Onvoldoende zorg voor het gangbaar houden van het rioolstelsel kan leiden tot slechte afvoer van hemel- en afvalwater, overlast van water op straat en schadeclaims.

Afkoppelen van verhard oppervlak van de riolering blijft voorlopig een belangrijke bijdrage leveren aan het verminderen van de vuiluitworp vanuit de riolering naar het oppervlakte water, zeker gezien de verwachte klimaatveranderingen.
Het huidige rioolsysteem is geheel in kaart gebracht. Op basis van de hiermee verkregen informatie is het Basisrioleringsplan (BRP) en het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) opgesteld. Deze plannen vormen de basis voor verder planvorming van rioolwerkzaamheden in de komende jaren. De beschreven acties van BRP en GRP zijn verwerkt in de integrale beheeraanpak. In het beheerplan riolering zijn de uit te voeren werkzaamheden beschreven voor de komende jaren, met de daarbij benodigde investeringskredieten.

Kwaliteit:
Volgens landelijk afgesproken maatstaven wordt ten aanzien van de kwaliteit van rioolstelsels niet gesproken in termen van kwaliteitsnormen zoals bij wegen, groen en straatreiniging maar van schadeklassen. Voorbeeld van deze schadeklassen zijn: scheurvorming in buizen, wortelinggroei, verzakking en zandinloop.
De onderhoudskwaliteit steunt dan ook niet zo zeer op (politiek/bestuurlijke) keuzes over intensief, gewoon of extensief onderhoud. De beslissing tot vervanging of renovatie is gebaseerd op de uitkomsten van een concrete rioolinspectie (met videocamera), waarbij de bevindingen worden uitgedrukt in genoemde schadeklassen. De levensduur van de riolering, die normaliter 40 tot 50 jaar mee moet kunnen gaan, en concrete klachten (bijv. over wegverzakkingen) vormen vaak de aanleiding voor het verrichten van deze inspecties.

Aandachtspunt:
Januari 2012 hebben de portefeuillehouders van Barendrecht, Ridderkerk, Albrandswaard en Waterschap Hollandse Delta de Intentieverklaring Bestuurlijk Overleg Water ondertekend. In februari is een projectgroep met medewerkers van de 4 participerende organisaties geformeerd.
Doel van het project is het onderzoeken van de haalbaarheid van samenwerking in de afvalwaterketen. De drie gemeenten vanuit de verantwoordelijkheid voor het inzamelen en transporteren van stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater. Het waterschap vanuit de verantwoordelijkheid voor het zuiveren van het afvalwater afkomstig van de drie gemeenten. De projectnaam luidt “Samenwerking in de afvalwaterketen.” Op basis van de haalbaarheidsresultaten kan advies worden gegeven over de meest efficiënte samenwerkingsvorm.

Het project is een uitdaging voor de projectdeelnemers en betrokken organisaties omdat organisatie overschrijdend de drie niveaus van samenwerking onderzocht worden. Er is binnen de 4 organisaties veel inhoudelijke kennis aanwezig. Daarvan wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt. Momenteel is een deelprojectgroep de strategie gaan bepalen om onderbouwde scenario’s met doelmatigheidsvoordelen in beeld te brengen. Vanwege de expertise die het waterschap op dit gebied heeft ontwikkeld tijdens eerdere projecten zijn zij de trekker van dit deelproject.

Eind 2012 is tussen de 3 gemeentebesturen en het waterschap een vierpartijendocument ondertekend om te onderzoeken naar mogelijkheden tot een nauwere samenwerking in de afvalwaterketen zoals ook in het landelijk bestuursakkoord water is afgesproken. In 2014 zijn de eerste positieve effecten hiervan in beeld gebracht.

Groen, waterwegen en baggeren
In de gemeente Albrandswaard voldoet het Groen als het gaat om beheer en onderhoud aan het gewenste beeldkwaliteit. De bomen, beplanting en het gras in een gemeente is de aankleding van de openbare buitenruimte en belangrijk voor de beleving van onze buiten ruimte. De uitgangspunten van Groen zijn vastgelegd in het groenbeleidsplan. De gewenste kwaliteit is vastgesteld in het beheerkwaliteitsplan.

Kwaliteit:
In 2014 is wederom gekozen voor een 'integraal beeldbestek'. Het gewenste en gekozen kwaliteitsbeeld is vertaald naar de werkopdrachten door derden (aannemers). Verder is het verbod op het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen van toepassing. Dit brengt met zich mee dat de onkruidbestrijding meer handmatig (schoffelen) zal moeten geschieden. Het niet meer mogen gebruiken van dit bestrijdingsmiddel vergt een extra arbeidsinzet om het gewenste kwaliteitsniveau te waarborgen. Intensief en professionele monitoring heeft geleid tot een consistente beeldkwaliteit.

Aandachtspunt:
In het Bomenstructuurplan staan aanbevelingen genoemd ter versterking van de structuren binnen de gemeente. Hier zal komende periode aandacht aan worden geschonken.

Bruggen
Voor het beheren en onderhouden van de 61 bruggen is een beheerplan opgesteld. Dit plan is door de Raad in december 2007 - vastgesteld.
Ten aanzien van de gemiddelde onderhoudskosten en de levensduur van bruggen zijn geen landelijke normen vastgesteld. Reden hiervoor is dat dit per brug sterk afhankelijk is van de ligging, omgevingsaspecten en de toegepaste constructie. Door het ontbreken van deze normeringen moeten we iedere brug regelmatig inspecteren. N.a.v. van deze inspectie wordt het benodigde onderhoud bepaald.

Kwaliteit:
Bij het opstellen van het beheerplan en het daarin opgenomen vervangingsplan zijn de hierna genoemde aspecten afgewogen:

- Veiligheid;
- Levensduur verlengend;
- Schoonhouden;
- Esthetische aspecten.

Aan de hand van de huidige objectgegevens, uitgevoerde technische inspecties en voorgaande uitgangspunten, is een beheerplan tot stand gekomen. Dit geeft inzicht in de onderhoudsaanpak. Het daarin opgenomen meerjarig vervangingsplan geeft aan wanneer vervanging zal moeten plaatsvinden.

Speelvoorzieningen
Alle speelruimten en speeltoestellen zijn beoordeeld en afgezet tegen de demografische ontwikkelingen binnen de gemeente. Dit is verwoord in het door de raad vastgestelde Speelruimteplan 2008 - 2020. Met het door de raad beschikbaar gestelde budget is een inhaalslag gemaakt met het plaatsen van speeltoestellen en het herinrichten van speellocaties. Inmiddels is een herzien Speelruimteplan 2010 – 2020 opgesteld. Daarnaast zal regulier beheer en onderhoud worden uitgevoerd voor alle huidige speelterreinen.

Kwaliteit:
Door de beschikbaar gestelde budgetten en het planmatige onderhoudsaanpak is de kwaliteit in de der jaren toegenomen.

Gebouwen
Van alle gemeentelijke gebouwen is eind 2014 gestart met het in beeld brengen van de gebouwenvoorraad en het onderhoudsniveau. Met de gegevens uit dit onderzoek wordt een beheerplan

voor de gemeentelijke panden, scholen en de strategische panden opgesteld met de te verwachten onderhoudskosten. Daarnaast zal gekeken worden welke panden voor verkoop in aanmerking komen.

Kwaliteit:
Ten aanzien van de kwaliteitsnorm voor gemeentelijke gebouwen worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Het op planmatige wijze uitvoeren van regulier onderhoud met materialen van gelijkwaardige kwaliteit;
- Het hanteren van instandhouding onderhoud bij passief onderhouden gebouwen.

Budgetten en kredieten onderhoud/vervanging kapitaalgoederen

Omschrijving	Budget / Krediet 2014 na wijziging (excl. kapitaallasten)	Werkelijk besteed 2014 (excl. kapitaallasten)
Budgetten		
Verhardingen	€ 1.000.247	€ 997.863
Riolering	€ 1.042.841	€ 538.011
Verkeersmiddelen	€ 125.582	€ 94.359
Groen, Waterwegen en Baggeren	€ 1.280.857	€ 1.227.605
Spelen	€ 185.891	€ 182.309
Straatreiniging	€ 289.400	€ 307.595
Openbare verlichting	€ 298.955	€ 319.622
Gebouwen	€ 109.645	€ 167.143
TOTAAL	**€ 4.333.418**	**€ 3.834.507**
Investeringskredieten (incl. restant kredieten voorgaande jaren)		
Verhardingen	€ 5.746.846	€ 1.751.433
Riolering	€ 4.455.566	€ 1.063.243
Verkeersmiddelen	€ 868.877	€ 0
Groen, Waterwegen en Baggeren	€ 138.000	€ 138.025
Speelvoorzieningen	€ 68.948	€ 53.420
Openbare verlichting	€ 11.082	€ 0
Gebouwen	€ 2.245.564	€ 76.860
Begraafplaatsen	€ 160.000	€ 60.759
TOTAAL	**€ 13.694.883**	**€ 3.143.739**

PARAGRAAF 5 – BEDRIJFSVOERING

BAR@Work

Huisvesting

Werken volgens de BARcode is een manier om werken effectiever, efficiënter en plezieriger te maken voor zowel de organisatie als de medewerker. De medewerker krijgt ruimte en vrijheid om te bepalen hoe hij werkt, waar hij werkt, wanneer hij werkt en met wie hij werkt. Hierbij zijn te behalen resultaten leidend. Om deze resultaten te behalen wordt optimaal gebruik gemaakt van ieders talenten.

Essentieel onderdeel voor het slagen van het werken volgens de BARcode is de huisvesting. De huisvesting is direct gekoppeld aan de keuzes die gemaakt zijn ten aanzien van de ICT. Ook de huisvesting moet bijdragen aan een efficiënte werkwijze van de BAR-organisatie. Daarom is gekozen voor een financieel sober, doch optimaal creatief scenario die erop gericht is de werkomgeving meer flexibel te maken. Dit is gerealiseerd door een aantal ontmoetingsplaatsen te creëren voor ontmoeting en kennisuitwisseling en de huidige huisvesting meer in te richten met flexibele werkplekken. De benodigde investeringen ten aanzien van de huisvesting zijn gedaan uit bestaande budgetten.

Taskforce

Met de overgang van drie afzonderlijke gemeenten naar één BAR-organisatie was de transitie en de ontwikkelopgave op 1 januari 2014 nog niet gereed. De opgave is om blijvend aan te sluiten bij vraagstukken en behoeften die bestaan en aan de eisen die de samenleving aan ons stelt. Het voortdurend in beweging zijn vraagt veel van de organisatie en van de professionals die er werkzaam zijn: het vermogen om de omgeving open en objectief waar te nemen (objectieve beeldvorming), bij verschillende belevingswerelden aan te sluiten (inlevingsvermogen), om naar zichzelf en het eigen handelen te kijken (zelfreflectie), ondernemend te zijn, oplossingsgericht te werken en om met creativiteit, energie en veerkracht duurzaam te veranderen.
Om professionals te ondersteunen in hun rol, is er geïnvesteerd in de ontwikkeling en kwaliteit van medewerkers. Hier geldt een basisprincipe dat medewerkers worden gefaciliteerd om zich in de nieuwe BAR-organisatie optimaal te ontwikkelen en bewegen als zelfstandige overheidsprofessional. Hiertoe is onder meer een Taskforce ingericht die zich richt op opleiding en ontwikkeling, training en coaching van individuele medewerkers, teams en afdelingen.

Concern Control

Het “in control” zijn betekent dat er grip is op de organisatie, zodat men in staat is om goed te kunnen (bij)sturen, niet voor verrassingen komt te staan en gestelde doelen op efficiënte wijze worden behaald. Kernwoorden hierbij zijn *doelmatigheid (efficiëntie)*, *doeltreffendheid* (*effectiviteit*) en *rechtmatigheid.*
De nieuwe BAR-situatie kenmerkt zich door drie separate gemeentebesturen en één gemeenschappelijke regeling. De drie besturen blijven zelfstandig, met hun eigen collegeprogramma, begroting, doelstellingen en bijbehorende informatiebehoefte en behoefte aan advisering. In de gemeenschappelijke regeling vinden de primaire en ondersteunende processen plaats. Daardoor vinden op vier plekken besturende processen plaats voor het richten, sturen en beheersen. Met name beleidscontrol zal dicht op het bestuur moeten plaatsvinden, terwijl managementcontrol in de gemeenschappelijke organisatie plaatsvindt.

Het volgende organisatiemodel voor control wordt aangehouden:
1. Per gemeente een (regie)controller in het regieteam;
2. In de GR een onafhankelijke afdeling/team control, aangestuurd door een concerncontroller.

Het afgelopen jaar heeft in het teken gestaan van de volgende ontwikkelingen:

- Stevige Control: in 2014 is verder invulling gegeven aan het inrichten van de controlefunctie in BAR-verband;
- Grip op verbonden partijen: gezien het overkoepeld karakter en de bedrijfskundige expertise die gevraagd wordt, is dit belegd bij Concern Control;

- Kwaliteitsverbetering/procesverbetering: als onderdeel om de bezuinigingsdoelstelling te bereiken was en blijft het komend jaar een grotere focus op procesverbetering (LEAN) en het sturen op het realiseren van de bezuinigingen;
- Sturings- en informatiemanagement: de oprichting van de gemeenschappelijke regeling BAR-organisatie maakt het nog belangrijker te beschikken over frequente en juiste (management)informatie, waarmee de organisatie in staat wordt gesteld tijdig bij te sturen indien nodig;
- Efficiency binnen Control: om de ontwikkelopdrachten te realiseren zal Concern Control eerder meer inzet vereisen dan minder. Echter, door efficiënt om te gaan met de taken, zoals interne controles en risicomanagement, wordt verwacht dit kostenneutraal te realiseren.

ICT

Het jaar 2013 heeft in het teken gestaan de basis op orde te brengen, waardoor de medewerkers op 1 januari 2014 hun werk konden uitvoeren. In 2014 is verder gewerkt naar een basis architectuur, waarmee de processen organisatiebreed volgens een organisatiemodel zijn ingericht en de producten en diensten generiek kunnen worden afgehandeld. De procesarchitectuur en de informatiearchitectuur zal verder worden uitgewerkt en kan – net als andere maatregelen – een bijdrage leveren aan de taakstellingen. De afdeling richtte zich in 2014 op het consolideren van een aantal applicaties.

PARAGRAAF 6 – VERBONDEN PARTIJEN

Visie en beleidsvoornemens

Algemeen
Wij hebben bestuurlijke- en financiële belangen in een aantal verbonden partijen. Deze paragraaf geeft daar inzicht in. Een verbonden partij is een privaat- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk- en een financieel belang heeft. Verbonden partijen betreffen (participaties in) bijvoorbeeld gemeenschappelijke regelingen, deelnemingen, stichtingen en verenigingen. Verbonden partijen worden vooral ingezet om maatschappelijk beoogde doelen op een efficiënte manier te realiseren.

Onze visie op de verbonden partijen in relatie tot de te realiseren doelstellingen is opgenomen in de in 2011 door de raad vastgestelde Nota verbonden partijen 2011-2015.

Financieel kader
Elk jaar stuurt het College van B&W van de gemeente Vlaardingen namens onder andere de gemeente Albrandswaard een indexeringsbrief aan de gemeenschappelijke regelingen waaraan (vrijwel) alle gemeenten in de regio Rotterdam-Rijnmond deelnemen. Dit betreffen de volgende gemeenschappelijke regelingen: de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR), de DCMR, het Koepelschap Buitenstedelijk Groen, OGZ-Rotterdam-Rijnmond, HALT en de Stadsregio. Deze brief wordt voorbereid door een werkgroep die is ingesteld door de Kring van Gemeentesecretarissen in deze regio. Voorafgaand aan de verzending worden de raden van de afzonderlijke gemeenten gevraagd met de indexeringsbrief in te stemmen. Op 28 januari 2013 heeft u met de indexeringsbrief 2014 ingestemd. De indexeringsbrief, die een maximum stelt aan de door de gemeenschappelijke regelingen te hanteren prijsindexering, is een belangrijk middel gebleken bij de versterking van de aansturing van de gemeenschappelijke regelingen. De kans op ongecontroleerde kostenstijgingen bij gemeenschappelijke regelingen is door dit systeem aanzienlijk teruggelopen.

In 2013 is een brief gestuurd over de indexering van de inwonerbijdragen 2014 rekening houdende met een herberekening en bijstelling vanaf 2010 van de indexering en de invulling van de eerder afgesproken aanvullende begrotingstaakstelling over 2014 van 1%. Op basis van deze systematiek dienen de inwonerbijdragen 2014 ten opzichte van 2013 met 0,1% te dalen..

De overige gemeenschappelijke regelingen hebben van de gemeente Albrandswaard een overeenkomstige indexeringsbrief ontvangen waarin is uitgegaan van een verlaging van de inwonerbijdrage met 0,1% voor 2014.

Lijst van verbonden partijen

A. Gemeenschappelijke Regeling BAR-organisatie

Openbaar belang
Deze op 2 juli 2013 gesloten gemeenschappelijke regeling heeft tot doel het bewerkstelligen van een kwalitatief hoogwaardige en doelmatige uitvoering door het openbaar lichaam van de door de deelnemende gemeenten opgedragen taken. Hiertoe zijn de ambtelijke organisaties van de gemeenten Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk per 1 januari 2014 geïntegreerd in één ambtelijke organisatie.

Bestuurlijk belang
Het bestuur van het openbaar lichaam bestaat uit het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur. Het Algemeen Bestuur bestaat de drie burgemeesters en alle overige leden van de colleges. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit zes leden, twee van elke deelnemende gemeente, te weten voor Albrandswaard

wethouder M. van Ginkel-van Maaren en burgemeester H. Wagner. Het Dagelijks Bestuur wordt door het Algemeen Bestuur uit haar midden aangewezen.

Financieel belang
De kosten van de gemeenschappelijke regeling worden gedragen door de drie gemeenten gezamenlijk. De begroting van de gemeenschappelijke regeling bevat alleen budgetten voor de bedrijfsvoering. Het uitgangspunt is dat de organisatiekosten bij de start van de gemeenschappelijke regeling niet hoger zijn dan de kosten welke in 2013 in de gemeentelijke begrotingen zijn opgenomen. De opdracht aan de BAR-organisatie is zonder inboeten op de kwaliteit van de dienstverlening een efficiencyslag van 10% te maken op de bedrijfsvoering. Deze besparing komt ten gunste van de deelnemende gemeenten. De bijdrage voor de gemeente Albrandswaard in 2014 is definitief vastgesteld op € 12.824.800.

B. Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR)

Openbaar belang
Het doel van de VRR is:

- Het voorkomen, beperken en bestrijden van brand en brandgevaar;
- Het redden van mens en dier;
- Het organiseren van het vervoer van zieken en slachtoffers van ongevallen;
- Het voorbereiden en bewerkstelligen van een doelmatig georganiseerde en gecoördineerde geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen.

Bestuurlijk belang
De burgemeesters van alle 19 gemeenten van de regio Rotterdam-Rijnmond vormen samen het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio. Iedere gemeentevertegenwoordiger heeft één stem, met uitzondering van de leden die een gemeente vertegenwoordigen met een inwonertal boven de 50.000. Zij brengen voor elk volgend 50.000-tal, of gedeelte daarvan, één stem meer uit tot een maximum van 11 stemmen per gemeente. Acht leden uit het Algemeen Bestuur vormen het dagelijks bestuur. De vergadering is besloten en daarmee zijn ook de agenda, verslagen en vergaderstukken niet openbaar. De Veiligheidsdirectie is het hoogste ambtelijke besluit- en beleidsvormende orgaan op het terrein van risicobeleid, rampenbestrijding, crisisbeheersing en multidisciplinair grootschalig trainen, oefenen en optreden. De Veiligheidsdirectie is het primaire adviesorgaan van het Dagelijks en Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio.

Financieel belang
Voor 2014 is de financiële bijdrage € 1.071.504. Dit bedrag is opgebouwd uit de kosten voor het basiszorgniveau van € 1.058.324 en een individuele bijdrage vanwege overgang gemeentelijke medewerkers naar VRR van € 13.180. Voor Albrandswaard betekent dit dat door de stijging van de jaarlijkse bijdrage (vanwege wijziging peildatum inwoneraantal) aan de VRR in de gemeentelijke begroting 2014 rekening is gehouden met een toename van het budget van ongeveer € 85.000.

Wijzigingen in het gemeentelijk belang
Door samenvoeging van de gemeenten Goedereede, Middelharnis, Oostflakkee en Dirksland in één nieuwe gemeente Goeree-Overflakkee, is de stemverhouding in de VRR veranderd.

Overige informatie
Vestigingsplaats Rotterdam

C. Gemeenschappelijke regeling DCMR Milieudienst Rijnmond (DCMR)

Openbaar belang
De DCMR is de gezamenlijke milieudienst van de provincie Zuid-Holland en 16 gemeenten, waaronder de gemeente Albrandswaard. Het is een regio met veel industrie en een hoge bevolkingsdichtheid. In dit

gebied bewaakt de DCMR de milieukwaliteit in nauwe samenwerking met andere overheidsinstellingen, zoals de politie, brandweer, arbeidsinspectie en GGD. De DCMR werkt in opdracht van lokale en regionale overheden aan een leefbare en veilige regio voor de mensen die er wonen en werken. Dat doen zij door:

- Opleggen en controleren van milieuregels en veiligheidsregels;
- Het maken van vergunningen;
- Het monitoren van milieukwaliteit;
- Adviseren over milieu en veiligheid;
- Optreden bij overlast en incidenten.

Bestuurlijk belang
Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling bestaat uit een algemeen en een Dagelijks Bestuur en de voorzitter. Het lid dat namens de gemeente Albrandswaard in het Algemeen Bestuur zit, heeft vier van de 270 stemmen (provincie Zuid-Holland: 90, Rotterdam: 90, overige (15) gemeenten tezamen: 90). Het Dagelijks Bestuur bestaat uit leden van de provincie, de gemeente Rotterdam en twee vertegenwoordigers van de overige Rijnmondgemeenten. Namens de gemeente Albrandswaard maakt wethouder J. Backbier deel uit van het Algemeen Bestuur.

Financieel belang
De bijdrage 2014 bedraagt op basis van de begroting van de DCMR € 301.140. De begroting voor 2014 is opgesteld op basis van ‘going concern’, waarbij de definitieve werkplannen 2014 als uitgangspunt zijn gehanteerd. Er is daarom geen ruimte begroot voor ‘nieuw beleid’.

Wijzigingen in het gemeentelijk belang
In 2014 hebben zich in het gemeentelijk belang geen veranderingen voorgedaan.

Overige informatie
Vestigingsplaats Schiedam

D. Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie, Heffing en Waardebepaling (SVHW)

Openbaar belang
De SVHW verricht op hoofdlijnen de volgende werkzaamheden:

- de heffing en invordering van de onroerendezaakbelastingen, de hondenbelasting, de afvalstoffenheffing, de rioolheffing;
- de volledige uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken;
- het opstellen van de belastingverordeningen, beleidsregels, leidraad invordering en aanwijzingsbesluiten;
- fiscale advisering;
- het leveren van WOZ-gegevens aan de rijksbelastingdienst.

Bestuurlijk belang
Het SVHW heeft, zoals geregeld in de gemeenschappelijke regeling drie bestuursorganen, te weten: het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de voorzitter. Het Algemeen Bestuur bestaat uit 25 vertegenwoordigers van de deelnemende gemeenten, één vertegenwoordiger van de Regionale Afvalstoffen Dienst Hoeksche Waard en twee vertegenwoordigers van waterschap Hollandse Delta. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en twee leden, te benoemen door en uit het Algemeen Bestuur. Tot de bevoegdheden van het Dagelijks Bestuur behoren onder meer het voorbereiden van besluiten van het Algemeen Bestuur, alsmede het uitoefenen van het Dagelijks Bestuur van het SVHW. Namens de gemeente Albrandswaard maakt Wethouder M. van Ginkel-van Maaren deel uit van het Algemene Bestuur.

Financieel belang
Bijdrage 2014 bedraagt op basis van de begroting van het SVHW € 182.000.

Wijzigingen in het gemeentelijk belang
In 2014 hebben zich geen voor de gemeente Albrandswaard belangrijke veranderingen voorgedaan.

Overige informatie
Vestigingsplaats Klaaswaal

E. Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde (NRIJ)

Openbaar belang
Het schap heeft tot taak in onderlinge samenhang het behartigen van het gemeenschappelijk belang van de deelnemers voor wat betreft de ontsluiting, de ontwikkeling, aanleg en het beheer in het kader van de openluchtrecreatie en waar mogelijk het toerisme en van natuur en landschap in het gebied waarvoor de regeling geldt. Het schap vervult een trekkersrol in het realiseren en beheren van het bestaande en geplande recreatieve aanbod in de groene buitenruimte van IJsselmonde dat in onderlinge samenhang wordt afgestemd op de brede maatschappelijke vraag en mogelijkheden met een marktgerichte oriëntatie.

Bestuurlijk belang
Het Algemeen Bestuur van het schap bestaat uit veertien leden, waarvan twee uit de gemeente Albrandswaard (wethouder J. Backbier en raadslid G. Schuitemaker). Het Dagelijks Bestuur van het schap bestaat uit zeven leden.

Financieel belang
De samenwerking is gebundeld in het Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde, waaraan jaarlijkse bijdragen worden gedaan in de kosten door de provincie Zuid-Holland voor 20%, de gemeente Rotterdam voor 45% en de deelnemende gemeenten voor 35%. De gemeente betaalt een bijdrage per inwoner. Aan het einde van het jaar vindt verevening plaats via het financieel koepelschap IJsselmonde.
De geraamde bijdrage voor 2014 bedraagt op basis van de begroting van het NRIJ
€ 139.745 (begroting 2013 NRIJ € 139.268).

Het NRIJ werkt hiervoor aan de volgende missie/doelstelling:
In onderlinge samenhang het behartigen van het gemeenschappelijke belang van de deelnemers voor wat betreft de ontsluiting, de ontwikkeling, aanleg en beheer in het kader van de openluchtrecreatie en waar mogelijk het toerisme en van natuur en landschap in het gebied waarvoor de regeling geldt.

Wijzigingen in het gemeentelijk belang
In 2014 hebben zich geen voor de gemeente Albrandswaard belangrijke veranderingen voorgedaan.

Overige informatie
Vestigingsplaats Schiedam

F. Koepelschap Buitenstedelijk Groen

Openbaar belang
Het Koepelschap heeft tot doel op basis van een Rijks-, provinciaal en regionaal programma/beleid in onderlinge samenhang een evenwichtige ontwikkeling en instandhouding van het buiten stedelijk groen als geheel in het gebied en in verhouding tot zijn omgeving te bevorderen. Het Koepelschap fungeert als ´koepel´ voor vier recreatieschappen in de regio Groot Rijnmond (Rottemeren, Midden-Delfland, IJsselmonde, Voorne-Putten-Rozenburg).
Jaarlijkse bijdrage bedraagt afgerond € 36.000.

Bestuurlijk belang
Het Algemeen Bestuur van het koepelschap bestaat uit twintig leden, waarvan één van de gemeente Albrandswaard (wethouder J. Backbier), benoemd door de gemeenteraad. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit tien leden door en uit het Algemeen Bestuur aangewezen.

Financieel belang
Deze regeling houdt zich enkel en alleen bezig met het verevenen van de gemeentelijke bijdragen voor buiten stedelijke recreatie. Zij hebben geen eigen/vreemd vermogen, omdat zij verder geen activiteiten ontwikkelen.

Wijzigingen in het gemeentelijk belang
In 2014 hebben zich geen voor de gemeente Albrandswaard belangrijke veranderingen voorgedaan.

Overige informatie
Vestigingsplaats Schiedam

G. Stadsregio Rotterdam

Openbaar belang
De Stadsregio (Wgr+, verplichte gemeenschappelijke regeling) heeft tot taak de bevordering van een evenwichtige ontwikkeling in het gebied. Zij houdt zich daartoe bezig met:

- Het voorbereiden en ontwikkelen van een gezamenlijk regionaal beleid, voorzover het betreft de belangen op de volgende beleidsterreinen:
    - ruimtelijke ordening en grondbeleid;
    - wonen, stedelijke vernieuwing en daaraan gerelateerd sociaal beleid;
    - verkeer en vervoer;
    - economische ontwikkeling;
    - milieu;
    - groen en water;
    - jeugdzorg.

Bestuurlijk belang
Het bestuur van de stadsregio wordt gevormd door de regioraad. Alle gemeenten hebben daarin, naar evenredigheid van het aantal inwoners, vertegenwoordigers afgevaardigd. In de regioraad heeft de gemeente Albrandswaard 4 van de 110 stemmen. Wethouder M.Goedknegt en gemeenteraadslid H.J. van der Graaff (PvdA) maken namens de gemeente Albrandswaard deel uit van de regioraad.

Financieel belang
De inwonerbijdrage voor 2014 is gebaseerd op het aantal inwoners per 1-1-2012 x € 4,65.
Ten opzichte van 2013 is de inwonerbijdrage gedaald met € 0,03 per inwoner.
De bijdrage voor 2014 bedraagt op basis van de begroting van de Stadsregio € 116.166.

Wijzigingen in het gemeentelijk belang
Het jaar 2014 stond in het teken van de afbouw van de Stadsregio. Ondertussen is de ontwikkeling van de Metropoolregio, verder vorm gegeven. Ook is binnen de gemeente Albrandswaard en de regio gekeken naar de overdracht en het beleggen van overige taken vanuit de Stadsregio die niet door de Metropoolregio worden overgenomen.

Overige informatie
Vestigingsplaats Rotterdam

H. Ontwikkelingsmaatschappij Midden-IJsselmonde (OMMIJ)

Openbaar belang
Deze gemeenschappelijke regeling heeft tot doel het realiseren van de Vinex locatie Midden-IJsselmonde en het vervolgens overdragen van gronden ten behoeve van exploitatie en beheer van de openbare ruimte.

Bestuurlijk belang
Het bestuur van het openbaar lichaam bestaat uit het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur. Het Algemeen Bestuur bestaat uit vier leden per gemeente,(Namens Albrandswaard; wethouders Goedknegt en van Wolfswinkel en raadsleden R.A. Steger en B. Euser) de voorzitter inbegrepen, waarbij de Raden van de gemeente ieder twee leden uit hun midden aanwijzen, zijnde geen lid van het college en waarbij de colleges van de gemeenten uit hun midden twee leden aanwijzen. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit vier leden. De leden van het Dagelijks Bestuur zijn de leden van het Algemeen Bestuur welke afkomstig zijn van de colleges van Burgemeester en Wethouders van de gemeenten.

Financieel belang
In samenwerking met de gemeente Barendrecht ontwikkelen van de VINEX-locatie Midden-IJsselmonde. Door samenwerking kosten besparen op het in exploitatie nemen van deze VINEX-locatie, waarvan Plan Carnisselande (circa 75%) ten behoeve van de gemeente Barendrecht en Plan Portland (circa 25%) ten behoeve van de gemeente Albrandswaard.
Ontwikkelingen
Het Dagelijks Bestuur van de OMMIJ heeft ervoor gekozen om de organisatie voort te zetten in afgeslankte vorm tot en met 2015. Wel blijft het zo dat elk jaar de voortgang zal worden geëvalueerd om te zien of eerdere ontmanteling van de gehele OMMIJ organisatie mogelijk is.

Wijzigingen in het gemeentelijk belang
In 2014 hebben zich geen, voor de gemeente Albrandswaard belangrijke, veranderingen voorgedaan.

Overige informatie
Vestigingsplaats Rhoon

J. Openbare Gezondheidszorg Rotterdam-Rijnmond (OGZRR)

Openbaar belang
De OGZRR heeft tot doel:

- het beschermen en bevorderen van de gezondheid van de bevolking of van specifieke groepen daarbinnen, in het rechtsgebied van het lichaam;
- het voorkomen en het vroegtijdig opsporen van ziekten onder de bevolking;
- alles wat met het bovenstaande in de ruimste zin verband houdt.

Bestuurlijk belang
Het openbaar lichaam heeft een Algemeen Bestuur een Dagelijks Bestuur inclusief voorzitter en een secretaris van het bestuur. In het Algemeen Bestuur heeft iedere deelnemer één lid (voor de gemeente Albrandswaard is dit wethouder J. van Wolfswinkel). Het Dagelijks Bestuur bestaat uit de voorzitter van het Algemeen Bestuur en maximaal zes leden, door en uit het Algemeen Bestuur aangewezen.
Het Algemeen Bestuur besluit op voorstel van het Dagelijks Bestuur over de omvang en inhoud van het basistakenpakket en de tarieven die hieraan gekoppeld worden.

Het openbaar lichaam heeft zelf geen personeel in dienst. Om de uitvoering van de Wet publieke gezondheid (waarin de gemeentelijke taken zijn opgenomen) te verzekeren maakt het openbaar lichaam gebruik van de Rotterdamse GGD. De Rotterdamse GGD levert aan alle deelnemende gemeenten producten en diensten op het terrein van de openbare gezondheidszorg in de meest brede zin van het woord.

Financieel belang
(Eigen vermogen, financieel resultaat en solvabiliteit)
Het jaarverslag heeft slechts betrekking op een deel van de activiteiten van de GGD. De gemeenschappelijke regeling is eigenlijk een 'lege regeling'. Het risico ligt geheel bij de gemeente Rotterdam, waardoor er ook nooit een afrekening plaatsvindt van mee- en tegenvallers op de basistaken. Verliezen worden opgehoest door Rotterdam, en meevallers komen eveneens toe aan Rotterdam. Dit is tot nu toe nooit na gecalculeerd. Gezien de uitkomst van de herziening van de regiobegroting wordt er overigens vanuit gegaan dat de gemeente Rotterdam de afgelopen jaren heel wat heeft toegelegd op de gemeenschappelijke regeling, want voor de basistaken werd gerekend met uurtarieven die de integrale kostprijs niet dekten.

Met de provincie Zuid-Holland (toezichthouder van de gemeenschappelijke regeling) is overeengekomen dat de GGD geen jaarrekening indient voor de gemeenschappelijke regeling OGZRR. Er is geen aparte jaarrekening voor de OGZRR, en er is ook geen financieel resultaat, eigen vermogen of solvabiliteit voor dat deel van de GGD RR dat zich bezighoudt met de uitvoering van de gemeenschappelijke regeling. Dat heeft alles te maken met de bijzondere constructie waarvoor indertijd is gekozen: wel een gemeenschappelijke regeling, maar geen aparte financiële entiteit.

Wijzigingen in het gemeentelijk belang
In 2014 hebben zich geen, voor de gemeente Albrandswaard belangrijke, veranderingen voorgedaan.

Daarnaast is de gemeente vertegenwoordigd in de volgende rechtspersonen / vennootschappen:

K. GEM Essendael CV en Essendael Beheer BV

Openbaar belang
GEM Essendael CV is een samenwerking tussen de gemeente Albrandswaard en ontwikkelingsmaatschappij BWB/ZW BV (Bouwfonds) en Essendael Beheer BV met als doel locatieontwikkeling. Essendael Beheer BV is beherend vennoot van GEM Essendael CV.

Wijzigingen in het gemeentelijk belang
In 2014 hebben zich geen, voor de gemeente Albrandswaard belangrijke, veranderingen voorgedaan.

Overige informatie
Vestigingsplaats Rotterdam

L. Stichting CJG Rotterdam-Rijnmond

Openbaar belang
Deze stichting komt voor uit de gemeenschappelijke regeling OGZRR en verricht basistaken op het gebied van de jeugdgezondheidszorg 4-19 jaar (volgens Wet publieke gezondheid).

Bestuurlijk en financieel belang
De stichting CJG Rotterdam-Rijnmond heeft een Raad voor Publiek Belang waarin elke gemeente één afgevaardigde heeft zitten, een lid van het college van B&W. Jaarlijks verstrekt de gemeente voor de bekostiging van de activiteiten van de stichting een budgetsubsidie. Voor 2014 bedroeg deze subsidie € 626.550.

Wijzigingen in het gemeentelijk belang
In 2014 hebben zich geen, voor de gemeente Albrandswaard belangrijke, veranderingen voorgedaan.

Overige informatie
Vestigingsplaats Rotterdam

M. Deelneming ENECO Holding N.V.

Openbaar belang

Eneco heeft tot taak de levering van gas en elektra in het werkgebied. Na invoering van de Splitsingswet mag de gemeente 49% van haar aandelen in het netwerkbedrijf en alle aandelen in het productiebedrijf verkopen. De gemeente heeft 20.830 aandelen in Eneco. Het dividend wordt ingezet als algemeen dekkingsmiddel voor de begroting.

N. Deelneming B.V. Gemeenschappelijk Bezit Evides

Openbaar belang

Deze vennootschap houdt 50% van de aandelen in Evides Holding. Evides levert (drink)water in de provincies Zuid Holland, Zeeland en Noord Brabant. Het dividend wordt ingezet als algemeen dekkingsmiddel voor de begroting.

O. Deelneming N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Openbaar belang

De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen met een maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke dienstverlening voor de burger.

P. Stichting Distripark

Openbaar belang

Deze stichting heeft tot doel de instandhouding van goederendistributiecentrum Distripark.

PARAGRAAF 7 – GRONDBELEID

Algemeen

In de paragraaf grondbeleid komt elk jaar aan bod hoe de gemeente de verschillende instrumenten van het grondbeleid inzet om bestuurlijke doelen te bereiken. De specifieke inzet van de verschillende instrumenten wordt bij elk project afzonderlijk bepaald.
Om inzicht te geven in de ruimtelijke projecten wordt jaarlijks het Meerjaren Perspectief Ontwikkelingsprojecten (MPO) vastgesteld. Het MPO rapporteert over de grondexploitatieprojecten, marktinitiatieven en overige projecten waar vastgoed mee gemoeid is. Kenmerkend voor ontwikkelingsprojecten is dat er een bestemmingsplan-wijzing en/of een grondaankoop of -verkoop door de gemeente nodig is om het project mogelijk te maken. Het MPO verschaft inzicht in het te verwachten resultaat van deze projecten, de daarmee samenhangende financiële risico's en de mate waarin de reserves deze resultaten en risico's op kunnen vangen.

Visie grondbeleid

Ons grondbeleid is onderverdeeld in actief en facilitair grondbeleid. Bij actief grondbeleid exploiteren we zelf de locatie bedrijfsmatig. Wij hebben in deze gevallen de regie volledig in handen. Doel van actief grondbeleid is onder andere het vergroten van de grip en invloed op de ruimtelijke ontwikkeling. Bij facilitair grondbeleid is er sprake van projecten, waarbij we onze medewerking verlenen aan een functiewijziging van een gebied. Wij hebben bij deze projecten in principe geen grondpositie. Zowel binnen het actieve als facilitaire grondbeleid zijn diverse vormen van samenwerking met marktpartijen mogelijk. Binnen de gemeente Albrandswaard wordt niet uitsluitend gekozen voor actief of facilitair grondbeleid. Per project wordt beoordeeld welke (tussen)vorm van grondbeleid of welke samenwerkingsvorm toegepast wordt, mede in verband met de optimale realisatie van het publieke doel.

Uitvoering grondbeleid

- Nota grondbeleid (2008);
- Meerjaren Perspectief Ontwikkelingsprojecten (2014);
- Spelregels reserve Ontwikkelingsprojecten (2012);
- Het volgen van de werkwijze voor ruimtelijke ontwikkelingsprojecten.

Nota grondbeleid

De nota grondbeleid is vastgesteld in 2008. In het afgelopen jaar is de nota kostenverhaal vastgesteld en zijn de verschillende reserves vanuit de nota kostenverhaal benoemd. Daarnaast is op projectniveau bepaald –en vastgelegd in het MPO- hoe omgegaan wordt met het grondbeleid.
Met ook de vaststelling van de structuurvisie is er een goede basis gelegd om actief te kunnen sturen. Door het vaststellen van al deze ingrediënten is een praktische basis gelegd. De wens is om dit jaar alle ingrediënten onder te brengen in een nota grondbeleid.

Meerjaren Perspectief Ontwikkelingsprojecten

In 2014 is het MPO vastgesteld. In het MPO zijn de stand van zaken en het toekomstperspectief van alle ontwikkelingsprojecten weergeven.
Als uitgangspunt voor de ontwikkelingsprojecten geldt, dat elk ruimtelijk ontwikkelingsproject een sluitende grondexploitatie kent. Daarnaast is opgenomen dat uitzonderingen op dit uitgangspunt mogelijk zijn, indien het gewenste ontwikkelingen zijn zonder voldoende opbrengstpotentie. In dat geval dienen de positieve ontwikkelingsprojecten bij te dragen aan de negatieve projecten zodat het geheel sluitend blijft. De reserve ontwikkelingsprojecten is zodoende een zelfvoorzienende reserve.

Spelregels Reserve Ontwikkelingsprojecten

In 2012 is de reserve Ontwikkelingsprojecten vastgesteld waarin de spelregels staan omschreven hoe om te gaan met de Reserve Ontwikkelingsprojecten. Deze spelregels zijn ook in 2014 toegepast op de reserve.

Werkwijze Ruimtelijke Ontwikkelingsprojecten

Het college heeft in 2010 een werkwijze vastgelegd voor ruimtelijke ontwikkelingen. Deze werkwijze bestaat uit het opstellen van een startnotitie voor het aanvragen van een voorbereidingskrediet voor het maken van een projectplan en bij vaststelling van het projectplan een kredietvraag voor de verdere uitwerking van het project.
In de startnotitie wordt kort een omschrijving gegeven van het eventuele project en wordt de besteding van het voorbereidingskrediet toegelicht. Met het voorbereidingskrediet wordt een projectplan opgesteld, waarin het project is omschreven, de haalbaarheid is getoetst, een planning is opgesteld en de organisatie is beschreven. Daarnaast worden nog diverse project specifieke onderdelen aangegeven. Op basis van het projectplan ontstaat een go of no-go moment voor doorgang van het project, welk beslispunt aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.
Een vergelijkbaar traject is vastgesteld voor zogenaamde marktinitiatieven. Bij deze initiatieven wordt het plan vanuit de markt aangeboden. Op basis van de plannen worden opvolgende contracten gesloten met de initiatiefnemers om zo te komen tot een transparant kostenverhaal en een soepele procesgang. De resultaten van de marktinitiatieven zijn opgenomen in het MPO 2015.

Resultaten grondexploitatie

De ontwikkelingsprojecten bestaan uit Bouwgronden In Exploitatie (BIE), Samenwerkingsverbanden, Niet In Exploitatie Genomen Gronden (NIEGG) en Markt Initiatieven (MI).

BIE projecten

DE BIE projecten zijn:

Grondexploitatie	Positief resultaat per 31 dec. 2014	Negatief resultaat per 31 dec. 2014
De Smaak van Poortugaal		555.000
Centrum Ontwikkeling Poortugaal (restant)		727.000
Spui		879.000
Centrum Rhoon Louwerensplein		2.987.000
Hart van Ghijseland	127.000	
Polder Albrandswaard	380.000	
Binnenland	0	
WISH	7.000	
Overhoeken III	237.000	
TOTAAL	**751.000**	**5.148.000**
Af te sluiten:		
Ontwikkeling Zwaluwenlaan 1		143.000

De projecten Binnenland, Overhoeken 3 en Polder Albrandswaard kennen in verband met de programmatische afzet de grootste risico's. Het project Zwaluwenlaan 1 wordt afgesloten.

Samenwerkingsverbanden

Het project Essendael is ondergebracht in de besloten vennootschap Essendael. In deze constructie participeren de gemeente Albrandswaard en Bouwfonds Property Development (voormalig Rabo Bouwfonds Ontwikkeling) voor gelijke delen. De ontwikkeling van de locatie Portland is ondergebracht in een samenwerking met Barendrecht, genaamd OMMIJ.

Niet in exploitatie genomen gronden

Projecten	Boekwaarde 31-12-2014	Boekwaarde m2
Essendael grond	5.574.033	250
Boerderij Slotvalckesteynsedijk 5	450.000	165
BBL gronden Rhoonse baan	231.924	7

De projecten Hart van Ghijseland en Spui zijn dit jaar in exploitatie genomen.

De volgende marktinitiatieven zijn opgenomen in het MPO 2015:
- *Rijsdijk-Achterdijk*
- *Achterdijk 34*
- *Achterweg 11a*
- *Slot Valckensteijnsedijk 40*
- *Slot Valckensteijnsedijk 60*

De volgende marktinitiatieven worden afgesloten:
- *Molendijk Noord*
- *Groene Kruisweg Waterstoftankstation*

In 2014 is geen sprake geweest van tussentijdse winstneming.

Reserves in relatie tot de risico's
In het MPO 2015 zijn de risico's inzichtelijk gemaakt. De benodigde risicoreservering is hieruit € 1.422.000 per 31 december 2014 ten behoeve van de afdekking risico's van de Bouwgronden in Exploitatie, van het waarderingsrisico's over de Niet In Exploitatie Genomen Gronden en het risico van het niet kunnen dekken van de Voorbereidingskredieten. De Reserve Ontwikkelingsprojecten heeft overeenkomstig de benodigde risicoreservering nog een vrije reserve van € 329.000 (zie MPO 2015).

Voorzieningen
Daarnaast zijn er meerdere projecten met een negatief resultaat. De stand van de voorzieningen BIE projecten bedraagt per 31 december 2014 € 5.148.000. Voor een specificatie verwijzen wij u naar bijlage 4.

5 JAARREKENING

1 - GRONDSLAGEN

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

1. De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.
2. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.
3. Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baat genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.
4. Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Hierbij zijn ook opgenomen de ziektekosten die worden gemaakt voor gepensioneerden.
5. Winsten uit grondexploitaties worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.
6. Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Balans

Vaste activa

Vaste activa zijn te onderscheiden in:
a. Immateriële vaste activa;
b. Materiële vaste activa;
c. Financiële vaste activa.

Immateriële vaste activa

De kosten voor immateriële activa zijn te onderscheiden in:

a. Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio- en disagio. Conform de verordening ex art. 212 GW worden deze kosten direct ten laste van de exploitatie gebracht.
b. Kosten van onderzoek en ontwikkeling en bijdragen in activa van derden worden gewaardeerd tegen de uitgavenprijs verminderd met de afschrijvingen, ontvangsten en beschikkingen over de reserves. Conform de verordening ex art. 212 GW is de afschrijvingstermijn van deze kosten gesteld op maximaal 4 jaar waarbij alleen geactiveerd mag worden als voldaan is aan de vier genoemde criteria in artikel 60 van het BBV.

Materiële vaste activa

De kosten voor materiële activa zijn te onderscheiden in:

- Investeringen met een maatschappelijk nut in de openbare ruimte. Deze investeringen worden gewaardeerd op grond van de aanschafwaarde, verminderd met ontvangsten van derden die in een directe relatie met de investering staan en indien van toepassing onttrekkingen aan de daartoe bestemde reserves.
- Onder activa met een meerjarig maatschappelijk nut, zoals bedoeld in art. 35 BBV worden verstaan investeringen in aanleg en onderhoud van: (inrichting) wegen, straten, fietspaden, bruggen, viaducten, tunnels, verkeerslichtinstallaties, openbare verlichting, straatmeubilair, reconstructie openbare ruimte, waterwegen, civiele kunstwerken, parken en overig openbaar groen.
- Investeringen met een economisch nut, welke zijn onder te verdelen in:
  In erfpacht uitgegeven gronden die worden gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (= de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor canonberekening als uitgangspunt is genomen). Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde;

- Overige investeringen met economisch nut, die worden gewaardeerd op grond van de aanschafwaarde verminderd met ontvangsten van derden die in een directe relatie met de investering staan en afschrijvingen.

Afschrijvingen
De afschrijvingen zijn gebaseerd op de verwachte levensduur waarbij geen rekening wordt gehouden met restwaarden. Op grondbezit met economisch nut wordt niet afgeschreven.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

Over het algemeen wordt afgeschreven op basis van de lineaire methode. Investeringen die worden gedaan voor de reiniging, riolering en de CAI worden annuïtair afgeschreven.

De afschrijvingsduur van de diverse soorten activa is conform de voorschriften en de geldende afschrijvingsverordening toegepast.
Conform besluitvorming van 17 december 2007 zijn op de uitgevoerde investeringen tot en met investeringsplan 2007 de toegepaste afschrijvingsmethodieken en termijnen gehandhaafd.

Vaste activa met een economisch nut

Soort	Termijnen
Gronden en terreinen	-
Woonruimten	40-50
Bedrijfsgebouwen (incl. noodgebouwen)	15-50
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	15-50
Vervoersmiddelen	5-15
Machines en installaties	5-25
Overige materiële vaste activa met economisch nut	5-25
Overige materiële vaste activa met maatschap. nut	5-25

Financiële vaste activa
Onder de financiële vaste activa worden opgenomen:

- Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in NV's of BV's gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de actuele waarde structureel daalt tot onder de verkrijgingsprijs zal een afwaardering plaatsvinden. Verder zijn opgenomen kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen of overige verbonden partijen die worden gewaardeerd tegen nominale waarde;
- Verstrekte leningen aan woningbouwcorporaties, gemeenschappelijke regelingen of overige verbonden partijen gewaardeerd tegen de nominale waarde minus de aflossingen.
- Overige uitgezette langlopende geldleningen gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met de aflossingen;
- Overige uitzettingen met renteloopti jd van langer dan één jaar gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met de aflossingen;
- Bijdragen in activa van derden worden tegen het bedrag van de verstrekte bijdrage minus de afschrijvingen.

Vlottende activa
Vlottende activa zijn te onderscheiden in:

a. Voorraden;
b. Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar;
c. Liquide middelen;
d. Overlopende activa.

Voorraden
De voorraden zijn onderverdeeld in:

- Grond- en hulpstoffen die vervolgens weer te splitsen zijn in:
  - De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, dan wel lagere marktwaarde;
  - Overige grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen de verwervingsprijs;

- De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten. Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.
- Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich met name voor indien voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend;
- Vooruitbetalingen worden gewaardeerd tegen de verwervingsprijs.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar
De kortlopende vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, onder vermindering van de voorziening dubieuze debiteuren en zijn onder te verdelen in:

- Vorderingen op openbare lichamen zoals gemeenten, gemeenschappelijke regelingen of het Rijk);
- Verstrekte kasgeldleningen;
- Rekening courantverhoudingen met niet-financiële instellingen zoals SVHW en de exploitatie van het zwembad;
- Overige vorderingen waaronder voornamelijk de nog openstaande debiteuren vallen;
- Overige uitzettingen waaronder beleggingen die anders dan langlopende effecten op korte termijn kunnen worden omgezet in liquide middelen.

De voorziening dubieuze debiteuren wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen
De liquide middelen zijn vrij ter beschikking en hieronder vallen:

- Kassaldi die worden gewaardeerd tegen nominale waarde;
- Bank- en girosaldi, zijnde de creditstanden op de lopende rekening-courantrekeningen.

Overlopende activa
Onder deze post worden opgenomen:

- De nog te ontvangen bedragen voor het jaar 2013 waarbij de definitieve ontvangst in 2014 zal plaatsvinden. De waardering wordt gedaan tegen de nominale waarde;
- De vooruitbetaalde bedragen in boekjaar 2013 die ten laste van het begrotingsjaar 2014 komen;
- De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel.

Vaste passiva
Vaste passiva zijn te onderscheiden in:

a. Eigen vermogen;
b. Voorzieningen;
c. Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar en langer.

Eigen vermogen
Het eigen vermogen wordt gewaardeerd tegen de nominale waarde, waarbij zijn opgenomen:

- Algemene reserve. Dit is de reserve waarvan de gemeenteraad de bestemming nog vrij kan bepalen;
- Bestemmingsreserves. Dit zijn reserves waarvan de gemeenteraad de bestemming reeds heeft bepaald;
- Saldo van rekening van baten en lasten. Dit is het jaarrekeningresultaat van het jaar waarover de jaarrekening is opgemaakt.

Voorzieningen
De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, waar onder zijn opgenomen:

- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's voor zover bij het opmaken van de jaarrekening de omvang hiervan is in te schatten;
- Onderhoudsegalisatievoorzieningen. Met deze voorzieningen worden de onderhoudskosten van bijvoorbeeld gebouwen en wegen gedurende de meerjarenraming geëgaliseerd om schommelingen in de uitgaven te voorkomen. Deze voorzieningen zijn gestoeld op vastgestelde onderhoudsplannen;
- Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting waarvan uitgezonderd voorschotbedragen van de Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren;
- De voorziening voor de pensioenverplichting van wethouders vormt hierop een uitzondering, omdat deze is gewaardeerd tegen de contante waarde van (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar en langer
De vaste langlopende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met de gedane aflossingen. De specificatie van deze post is als volgt:

- Uitgegeven obligatieleningen;
- Onderhandse leningen van voornamelijk binnenlandse banken en overige financiële instellingen of binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen;
- Waarborgsommen voor o.a. fietskluizen en volkstuinen;
- Verplichtingen uit hoofde van Financial lease overeenkomsten.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde en zijn onder te verdelen in:

a. Netto vlottende passiva met een rentetypische looptijd korter dan één jaar;
b. Overlopende passiva.

Netto vlottende passiva met een rentetypische looptijd korter dan één jaar
Deze post kan worden gespecificeerd in;

a. Kasgeldleningen zijn leningen die worden aangetrokken via bijvoorbeeld binnenlandse banken of overige financiële instellingen;
b. Bank- en girosaldi, zijnde de debetstanden op de lopende rekening-courantrekeningen;
c. Overige schulden zijn de nog te betalen posten aan crediteuren.

Overlopende passiva
Onder deze post worden opgenomen:

a. Nog te betalen bedragen voor het jaar 2013 waarbij de definitieve betaling in boekjaar 2014 zal plaatsvinden. De waardering wordt gedaan tegen de nominale waarde;
b. De van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

Gewaarborgde geldleningen
Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de gewaarborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen. De waardering vindt plaats tegen de nominale waarde onder verminderingen van de gedane aflossingen en voor het percentage dat de lening wordt geborgd.

2 – BALANS EN TOELICHTING

In dit hoofdstuk presenteren wij de balanspositie van de gemeente. Per 1 januari 2004 gelden de in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) opgenomen regels voor de opstelling van de balans.

Balans per 31 december 2014	Ultimo 2014		Ultimo 2013	
Bedragen x € 1.000				
Activa				
Vaste activa				
Inmateriële vaste activa		-		-
- Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	-		-	
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling	-		-	
Materiële vaste activa		**47.990**		**50.186**
- Investeringen met een economisch nut				
- gronden uitgegeven in erfpacht	44		44	
- overige Investeringen met een economisch nut zonder tariefheffing	30.959		48.174	
overige investeringen met een economisch nut met tariefheffing	13.206			
- Investeringen met een maatschappelijk nut	3.781		1.967	
Financiële vaste activa		**4.468**		**3.140**
- Kapitaalverstrekking aan:				
- deelneming	1.556		1.556	
- gemeenschappelijke regelingen	105		105	
- overige verbonden partijen	-		-	
- Leningen aan:				
- woningbouwcorperaties	-		-	
- deelnemingen	-		-	
- overige verbonden partijen	1.328		-	
- Overig langlopende leningen u/g	1.480		1.480	
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-		-	
- Bijdrage aan activa in eigendommen van derde	-		-	
Totaal vaste activa		**52.458**		**53.326**
Vlottende activa				
Voorraden		**16.376**		**14.642**
- Grond- en hulpstoffen:				
- niet in exploitatie genomen bouwgronden	7.083		6.757	
- overige grond- en hulpstoffen	375		-	
- Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	8.918		7.885	
- Gereed product en handelsgoederen	-		-	
- Vooruitbetalingen	-		-	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		**6.957**		**5.011**
- Vorderingen op openbare lichamen	-		88	
- Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen				
- Overige verstrekte kasgeldleningen				
- Schatkistbankieren	646		-	
- Rekening-courantverhoudingen met het Rijk				
- Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen	67		161	
- Uitzettingen in vorm van Nederlands schuldpapier met rentetypische looptijd < één jaar				
- Overige vorderingen	6.244		4.761	
- Overige uitzettingen	-		-	
Liquide middelen		**456**		**571**
- Kassaldi	77		6	
- Bank- en girosaldi	379		565	
Overlopende activa		**2.212**		**1.468**
Totaal vlottende activa		**26.001**		**21.693**
Totaal activa		**78.458**		**75.019**

In verband met de oprichting van de Gemeenschappelijke Regeling BAR-organisatie per 1 januari 2014 worden de boekwaarden voor materiële vaste activa, die betrekking hebben op de bedrijfsvoering, overgedragen. Tegelijkertijd wordt hiervoor een lening verstrekt aan de Gemeenschappelijke Regeling BAR-organisatie voor hetzelfde bedrag.

Balans per 31 december 2014 Bedragen x € 1.000 Passiva		Ultimo 2014		Ultimo 2013
Vaste passiva				
Eigen vermogen		**21.076**		**24.275**
- Algemene reserve	9.166		10.527	
- Bestemmingsreserves				
- Grondexploitaties	1.545		1.571	
- Voor egalisatie van tarieven	-		3.173	
- Overige bestemmingsreserves	9.077		9.140	
- Nog te bestemmen resultaat	1.289		136-	
Voorzieningen		**6.361**		**2.916**
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	968		1.113	
- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	213		404	
- Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	5.180		1.399	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		**37.415**		**33.136**
- Obligatieleningen	-		-	
- Onderhandse leningen van:				
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinatellingen	-		-	
- binnenlandse banken en overige financiëlen instellingen	37.406		33.127	
- binnenlandse bedrijven	-		-	
- overige binnenlandse sectoren	-		-	
- buitenl. Instell., fondsen, banken, bedrijven en over.sectoren	-		-	
- Waarborgsommen	9		9	
- Verplichtingen uit hoofde van financiel-lease overeenkomsten	-		-	
Totaal vaste passiva		**64.853**		**60.327**
Vlottende passiva				
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar		**11.021**		**12.004**
- Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen				
- Overige kasgeldleningen	5.000		6.000	
- Bank - en girosaldi	-		2.764	
- Overige schulden	6.021		3.240	
Overlopende passiva		**2.584**		**2.688**
- Voorschotten van derden verkregen middelen	380		300	
- Nog te betalen bedragen	2.204		2.388	
Totaal vlottende passiva		**13.605**		**14.692**
Totaal passiva		**78.458**		**75.019**

Gewaarborgde geldleningen	**98.311**	**109.611**
Garantstellingen	**1.982**	**2.424**

TOELICHTING OP DE BALANS

In onderstaande balansspecificaties wordt een vergelijking gemaakt met de balanspositie per 31 december 2013.

Activa

(bedragen x € 1.000)

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Het BBV laat slechts beperkte ruimte voor opname van immateriële vast activa op de balans. Onze gemeente bezit deze activa niet meer.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde 31-12-2014	Boekwaarde 31-12-2013
In erfpacht uitgegeven gronden	44	44
Overige investeringen met een economisch nut	44.165	48.174
Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	3.781	1.967
Totaal	**47.990**	**50.186**

Ad. 1. De boekwaarde van de erfpachtgronden is in het boekjaar 2014 niet gemuteerd.

Ad. 2: Het onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut weer:

	Boekwaarde 31-12-2013	Investeringen	Desinvestering	Overdracht naar BAR	Afschrijvingen	Corr.naar MN	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2014
Gronden en terreinen	5.637	-	-	-	-	-	375	5.262
Woonruimten	107	-	-	-	7	-	-	100
Bedrijfsgebouwen	17.497	61	-	198	912			16.448
Grond-,weg- waterbouwk.werk	19.577	761	700	-	723	203		18.711
Vervoermiddelen	605	-	-	605	-	-	-	-
Machines,apparaten installaties	2.746	398	293	851	111			1.889
Overige materiële vaste activa	2.005	29	2	139	140			1.754
Totaal	**48.174**	**1.249**	**995**	**1.793**	**1.892**	**203**	**375**	**44.165**

De investeringen met economisch nut kunnen nog verder worden onderverdeeld naar investeringen met en zonder tariefheffing:

	Boekwaarde 31-12-2013	Investeringen	Desinvestering	Overdracht naar BAR	Afschrijvingen	Corr.naar MN	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2014
Materieel economisch nut zonder tariefheffing	34.637	191	-	1.793	1.498	203	375	30.959
Materieel economisch nut met tariefheffing	13.537	1.058	995		394			13.206
	48.174	**1.249**	**995**	**1.793**	**1.892**	**203**	**375**	**44.165**

Ad. 3: De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut had het volgende verloop:

	Boekwaarde 31 dec 2013	Investering-en	Desinves-teringen	Afschrijvingen	Corr. van Ec.nut	Afwaar-deringen	Boekwaarde 31 dec 2014
Gronden en terreinen	-	-	-	-	-	-	-
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	-	1.816	91	36	203	-	1.892
Machines, apparaten en installaties	-	79	5	0	-	-	74
Overige materiële vaste activa	1.967	-	-	152	-	-	1.815
Totaal	**1.967**	**1.895**	**96**	**189**	**203**	**-**	**3.781**

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2014 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	Boekwaarde 31 dec 2013	Investeringen	Desinves-teringen	Afschrijvingen /aflossingen	Afwaar-deringen	Boekwaarde 31 dec 2014
Kapitaalverstrekkingen aan:						
- deelnemingen	1.556	-	-	-	-	1.556
- gemeenschappelijke regelingen	105	-	-	-	-	105
Leningen aan:						
- BAR organisatie	-	1.792	-	464	-	1.328
Overige langlopende leningen	1.480		-	-	-	1.480
Totaal	**3.140**	**1.792**	-	**464**	-	**4.468**

Vlottende activa

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de categorieën niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG) en gronden in exploitatie.
Een toelichting op de grondexploitaties en het daaraan gekoppelde beleid is opgenomen in de **paragraaf Grondbeleid**.

Van de niet in exploitatie genomen bouwgronden is het verloop in 2014 als volgt:

Voorraad gronden niet in exploitatie	Boekwaarde 31-12-2013	Investeringen	Des-investeringen	Van/naar gronden in exploitatie	Verlies/winst neming	Boekwaarde 31-12-2014	Boekwaarde per m2 (NIEGG bekend)
Essendael	5.319.859	254.174				5.574.033	250
Centrum Rhoon Restgebied	-	775.265				775.265	
Voormalig terrein Ringelberg plan Spui	1.479.196	119.759		1.598.955-		-	
Ontwikkeling Hart van Ghijseland	41.416	98.496		139.912-		-	
Ontwikkeling Poortugaal West nabij A4	30.841	650				31.492	
Slotvalckensteinsedijk 5	432.278	65.131			47.409-	450.000	165
Rand van Rhoon/BBL	221.402	10.522				231.924	7
Restauratie boerderij Verhoeff	4.901	14.465				19.366	
Totaal	7.529.893	1.338.462	-	1.738.867-	47.409-	7.082.080	
Voorziening grond niet in exploitatie	773.000-			773.000		-	
Totaal inclusief getroffen voorziening	**6.756.893**	**1.338.462**	-	**965.867-**	**47.409-**	**7.082.080**	

Het verloop in de boekwaarde van de lopende bouwgrondexploitaties is als volgt:

Grondexploitatie	Boekwaarde 31-12-2013	Investering/ desinvestering	Inkomsten	Van/naar gronden niet in exploitatie	Verlies/winst neming	Balanswaarde 31-12-2014
Overhoeken III	3.654.621	932.121-				2.722.499
Centrum Poortugaal	2.616.609	702.324-				1.914.285
Smaak van Poortugaal		961.000				961.000
Centrum Rhoon AH Louwerensplein	2.295.012	960.084				3.255.095
Polder Albrandswaard	1.965.229	293.035				2.258.263
Ontwikkeling 6ha Portland/Binnenland	1.391.611	126.596-				1.265.014
Ontwikkeling Klepperwei/Zwaluwenlaan 1	128.173				128.173-	-
Wish Albrandswaardsedijk 43	150.539-	101.790				48.749-
Voormalig terrein Ringelberg plan Spui				1.598.955		1.598.955
Ontwikkeling Hart van Ghijseland				139.912		139.912
Totaal	11.900.714	554.867	-	1.738.867	128.173-	14.066.275
Voorziening diverse grondexploitaties	4.015.393-			773.000-	359.607-	5.148.000-
Totaal inclusief getroffen voorziening	**7.885.321**	**554.867**	-	**965.867**	**487.780-**	**8.918.275**

Voor een specificatie van de voorziening voor de grondexploitatie wordt verwezen naar bijlage 4.

In 2014 heeft een overheveling plaatsgevonden van de investering Hofhoek 1 naar de voorraad overige grond- en hulpstoffen met als doel om dit object te kunnen verkopen.

Overige grond- en hulpstoffen	Boekwaarde 31-12-2013	Investeringen	Des-investeringen	Van/naar gronden in exploitatie	Verlies/winst neming	Boekwaarde 31-12-2014
Hofhoek 1		375.000				375.000

Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder is als volgt gespecificeerd:

	Boekwaarde 31-12-2014	Boekwaarde 31-12-2013
Vorderingen op openbare lichamen	-	88
Schatkistbankieren	646	-
Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	67	161
Overige vorderingen	7.041	5.515
Voorziening oninbaarheid	797-	754-
Totaal	**6.957**	**5.011**

De saldi van de voorzieningen voor dubieuze debiteuren en dubieuze debiteuren SVHW en sociale zaken in mindering gebracht op de kortlopende vorderingen.

Drempelbedrag schatkistbankieren	
Begrotingstotaal 2014	41.038.000
Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	0,75%
Drempelbedrag	**307.785**
Afwijking t.o.v. drempelbedrag *)	
1e kwartaal	101.016
2e kwartaal	39.403
3e kwartaal	57.352
4e kwartaal	-58.314

*) Een positief bedrag betekent dat het gemiddelde saldo op de rekening courant hoger was dan het drempelbedrag. Bij een negatief bedrag zijn we onder het drempelbedrag gebleven.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	Boekwaarde 31-12-2014	Boekwaarde 31-12-2013
Kassaldi	77	6
Bank- en Girosaldi	379	565
Totaal	**456**	**571**

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

	Boekwaarde 31-12-2014	Boekwaarde 31-12-2013
Vooruitbetaalde bedragen	700	527
Nog te ontvangen bedragen	1.512	941
Totaal	**2.212**	**1.468**

In de post Nog te ontvangen bedragen is rekening gehouden met een bedrag van € 17.000 betreffende een subsidie t.b.v. de geluidssanering Groene Kruisweg.

Passiva

(bedragen x € 1.000)

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten en het verloop is in onderstaand overzicht per soort reserve weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2013	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2014
Algemene reserve	10.527	194	1.419	136-		9.166
Bestemmingsreserves						
- reserves grondexploitaties	1.571	1.096	1.123-			1.545
- voor egalisatie van tarieven	3.173	1.608	4.781-			-
- overige bestemmingsreserves	9.140	1.093	1.156-		-	9.077
Resultaat na bestemming	136-					1.288
Totaal	**24.275**	**3.992**	**5.641-**	**136-**	**-**	**21.075**

Voor een cijfermatig overzicht van het verloop van de reserves in 2014 is in bijlage 4 de staat van reserves 2014 opgenomen.

De mutaties in de reserves zijn als volgt gespecificeerd:

Omschrijving reserves	omschrijving	Begroot	Werkelijk toevoeging	Begroot	Werkelijk onttrekking	toelichting
AW Mutatie reserve wethouderspensioenen	overheveling van voorzien.	323.124	342.494			cf. begroting 2014
AW Mutatie algemene reserve	KCC			-68.842	-59.542	cf. begroting 2014
AW Mutatie reserve wethouderspensioenen	uitbetalen pensioenen			-28.983	-35.272	cf. begroting 2014
Totaal Programma 2		**323.124**	**342.494**	**-97.825**	**-94.814**	
AW Mutatie algemene reserve	wijziging bibliotheek	44.358	44.348			cf. begroting 2014
AW Mutatie OH reserve bbs Julianaschool	voor kosten buitenonderh.	5.218	5.218			cf. begroting 2014
AW Mutatie OH reserve bbs de Wegwijzer Rhoon	voor kosten buitenonderh.	5.218	5.218			cf. begroting 2014
AW Mutatie OH reserve bbs Don Bosco	voor kosten buitenonderh.	5.218	5.218			cf. begroting 2014
AW Mutatie OH reserve bbs de Parel Poortugaal	voor kosten buitenonderh.	5.218	5.218			cf. begroting 2014
AW Mutatie algemene reserve	kwartiermaker/rest AWBZ			-127.795	-117.795	cf. begroting 2014
AW Mutatie reserve egalisatie WMO gelden	voor egalisatie resultaat			-109.596	-	besluit bij bestemming result
AW Mutatie reserve nieuwbouw school Don Bosco	dekking afschrijvingen			-9.206	-9.206	cf. begroting 2014
AW Mutatie reserve nieuwbouw sportzaal Portland	dekking afschrijvingen			-36.075	-36.075	cf. begroting 2014
AW Mutatie reserve nieuwbouw school Valckesteijn	dekking afschrijvingen			-7.462	-7.462	cf. begroting 2014
Totaal Programma 3		**65.230**	**65.220**	**-290.134**	**-170.538**	
AW Mutatie reserves grondexploitaties	diverse mutaties cf. MPO		965.084		1.009.802-	cf. vaststellen MPO
AW Mutatie reserve voorbereidingskredieten	diverse mutaties cf. MPO		27.500		98.803-	cf. vaststellen MPO
AW Mutatie reserve strategisch verbinden	Achterdijk34/Achterweg 11a		9.600			cf. vaststellen MPO
AW Mutatie Vitaal Albrandswaard	Achterdijk34/Achterweg 11a		2.856			cf. vaststellen MPO
AW Mutatie Ondernemend Albrandswaard	Groene Kruisweg tankstation		77.403			cf. vaststellen MPO
AW Mutatie algemene reserve	budgetoverheveling 2013				526.726-	cf. jaarrekening 2013
Totaal Programma 4			**1.082.442**		**-1.635.330**	
AW Mutatie egal.reserve reiniging	voor egalisatie resultaat	537.559	791.274			in lijn met begroting
AW Mutatie egal.reserve riolering	voor egalisatie resultaat	319.290	816.970			in lijn met begroting
AW Mutatie algemene reserve	wegen,groen vd Kolklaan			-195.000	-195.000	cf. begroting 2014
AW Mutatie OH reserve bbs Don Bosco	onderhoud			-	-6.050	cf. begroting 2014
AW Mutatie reserve speelruimteplan	geraamd tekort			-27.366	-	in werk.geen tekort
AW Mutatie reserve zwembad Albrandswaard	resultaat zwembad			-90.000	-129.192	in lijn met begroting
AW Mutatie egal.reserve reiniging	voor egalisatie resultaat			-334.637	-	bij rek.geen onttrekking
AW Mutatie egal.reserve riolering	voor egalisatie resultaat			-156.595	-	bij rek.geen onttrekking
AW Mutatie reserve ruimen begraafplaats Poortugaal	dekking afschrijvingen			-7.485	-7.485	cf. begroting 2014
AW Mutatie reserve ruimen begraafplaats Rhoon	dekking afschrijvingen			-11.750	-11.750	cf. begroting 2014
Totaal Programma 5		**856.849**	**1.608.244**	**-822.833**	**-349.477**	

Omschrijving reserves	omschrijving	Begroot	Werkelijk toevoeging	Begroot	Werkelijk onttrekking	toelichting
AW Mutatie algemene reserve	voor ombuigingen '15/'16	150.000	150.000			cf. begroting 2014
AW Mutatie algemene reserve	overheveling naar res.grex.				-520.000	cf. MOP 2014
AW Mutatie egalisatiereserve reinigingstarieven	vanwege BBV voorschriften				-3.532.551	
AW Mutatie egalisatiereserve riolering	vanwege BBV voorschriften				-1.248.774	
AW Mutatie reserve groot onderhoud gebouwen	voor egalisatie onderhoud	10.828	10.828			cf. begroting 2014
AW Mutatie algemene reserve	voor afwikkeling BTW			-700.000	-	nog niet gerealiseerd
AW Mutatie reserve herbestrating	voor egalisatie resultaat			-15.000	-	uit 1e Turap 2013
AW Mutatie reserve dekking BTW oude activa	structurele mutatie			-102.624	-102.624	cf. begroting 2014
AW Mutatie reserve CAI	vrijval tbv.degeneratie			-50.000	-50.000	cf. begroting 2014
AW Mutatie reserve nieuwbouw buitendienst	dekking afschrijvingen			-42.389	-42.389	cf. begroting 2014
Totaal Programma 6		**160.828**	**160.828**	**-910.013**	**-5.496.338**	

De reserves die een structurele storting of onttrekking kennen zijn:

Naam Reserve	Stortingen	Onttrekkingen
Onderhoudsreserve BBS Julianaschool	5.218	
Onderhoudsreserve BBS De Wegwijzer Rhoon	5.218	
Onderhoudsreserve BBS Don Bosco	5.218	
Onderhoudsreserve BBS De Parel Portugaal	5.218	
Reserve dekking BTW oude activa		102.624-
Reserve Grootonderhoud gebouwen	10.828	-
Reserve nieuwbouw school Don Bosco	-	9.206-
Reserve nieuwbouw Sportzaal Portland	-	36.075-
Reserve nieuwbouw buitendienst	-	42.389-
Reserve nieuwbouw school Valckesteyn	-	7.462-
Reserve ruiming begraafplaats Poortugaal	-	7.485-
Reserve ruiming begraafplaats Rhoon	-	11.750-
Totaal	**31.700**	**216.991-**

Voorzieningen
Het verloop van de voorzieningen in 2014 is in onderstaand overzicht weergegeven.

Naam Voorziening	Saldo 31dec2013	Stortingen	Onttrekkingen	Saldo 31dec2014
Voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's:				
Wethouderspensioenen	1.112.716	197.322	342.494-	967.544
Voorzieningen onderhoud egalisatie:				-
Voorziening scholen Portland	210.210	21.000	231.210-	-
Onderhoud Sporthal Portland	194.090	19.406	-	213.496
Totaal Voorziening onderhoud egalisatie	**404.300**	**40.406**	**231.210-**	**213.496**
Vz middelen 3den met bestedingsverplichting:				
Reinigingstarieven	-	3.532.551	-	3.532.551
Riolering	1.398.974	1.248.774	1.000.234-	1.647.514
Totaal Voorzieningen	**2.915.990**	**5.019.053**	**1.573.938-**	**6.361.105**

De storting in de voorzieningen riolering en reinigingstarieven betreft een balansmutatie vanuit de reserve riolering en de reserve reinigingstarieven vanwege vernieuwde BBV voorschriften. Dit houdt in dat deze voorzieningen beklemde voorzieningen zijn en deze middelen alleen mag worden ingezet ten behoeve van riolering en reiniging.
De voorziening scholen is vrijgevallen vanwege nieuwe wet- en regelgeving. Zie de toelichting bij programma Kennis en Welzijn.

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

	Saldo 31-12-2013	Vermeer-deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2014
Onderhandse leningen	33.127	14.000	9.720	37.406
Waarborgsommen				
borgsommen volkstuinen	2	-	-	2
waarborgsommen fietskluizen	7	-	-	7
Totaal	**33.136**	**14.000**	**9.720**	**37.415**

De rentelasten 2014 bedragen € 1.526.500.

Vlottende Passiva

Kortlopende schulden

De specificatie van kortlopende schulden is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2014	Boekwaarde 31-12-2013
Kasgeldleningen	5.000	6.000
Bank- en girosaldi	-	2.764
Overige schulden	6.021	3.240
Totaal	**11.021**	**12.004**

Overlopende passiva

De specificatie van de overlopende passiva is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2014	Boekwaarde 31-12-2013
Vooruitontvangen bedragen/subsidies	380	300
Nog te betalen bedragen	2.204	2.388
Totaal	**2.584**	**2.688**

Specificatie subsidies overlopende passiva

Omschrijving	Saldo 31-12-2013	Verminderingen	Vermeerderingen	Saldo 31-12-2014
Stimulering woningbouw	41	9	-	32
Onderwijs achterstand beleid	40	40	-	-
Conventantgelden jeugdwerkloosheid	74	12	-	62
Wet Sociale Werkvoorziening	120	-	159	279
Sanering verkeerslawaai	25	25	-	-
Milieu B-lijst	-	-	8	8
Totaal	**300**	**86**	**166**	**380**

Gewaarborgde geldleningen
Als gevolg van ontwikkelingen in de woningbouwmarkt en het beroep dat binnen afgesloten overeenkomsten (Waarborgfonds Sociale Woningbouw) door woningbouwcorporaties en/of particulieren wordt gedaan op de gemeente ten behoeve van borgstellingen bedraagt het totale saldo aan gewaarborgde geldleningen per ultimo 2014 € 103.046.200.

Het overzicht van de gewaarborgde geldleningen Verenigingen en Stichtingen en het overzicht van gewaarborgde geldleningen Particulieren is als **bijlage 2 en 3** opgenomen.

3 – PROGRAMMAREKENING

Overzicht van baten en lasten

Lasten	rekening 2013	begroting 2014	begroting na wijziging	rekening 2014	saldo	
Programma 1 Openbare Orde en Veiligheid	1.448.100	1.446.500	1.236.800	1.192.700	44.100	V
Programma 2 Burgers en Bestuur	6.438.000	4.962.600	2.495.000	2.480.500	14.500	V
Programma 3 Kennis en Welzijn	16.358.900	15.405.800	14.365.700	13.605.400	760.300	V
Programma 4 Ruimtelijke Ordening en Wonen	12.068.600	5.062.900	3.726.800	8.502.800	-4.776.000	N
Programma 5 Buurt en Buitenruimte	13.791.800	12.142.500	9.171.600	8.042.700	1.128.900	V
Programma 6 Middelen en Economie	693.800	2.017.300	12.206.300	13.580.300	-1.374.000	N
TOTAAL	**50.799.200**	**41.037.600**	**43.202.200**	**47.404.400**	**-4.202.200**	**N**

Baten	rekening 2013	begroting 2014	begroting na wijziging	rekening 2014	saldo	
Programma 1 Openbare Orde en Veiligheid	-56.400	-66.100	-66.100	-59.700	-6.400	N
Programma 2 Burgers en Bestuur	-972.100	-886.300	-886.300	-866.900	-19.400	N
Programma 3 Kennis en Welzijn	-6.486.300	-5.880.100	-6.215.800	-6.785.700	569.900	V
Programma 4 Ruimtelijke Ordening en Wonen	-8.336.100	-3.570.100	-3.571.000	-7.902.900	4.331.900	V
Programma 5 Buurt en Buitenruimte	-6.545.400	-5.938.200	-5.857.500	-6.199.700	342.200	V
Programma 6 Middelen en Economie	-25.974.300	-25.573.700	-25.890.800	-27.061.700	1.170.900	V
TOTAAL	**-48.370.600**	**-41.914.500**	**-42.487.500**	**-48.876.600**	**6.389.100**	**V**
Saldo van baten en lasten	2.428.600	-876.900	714.700	-1.472.200	2.186.900	V

Mutatie in reserves	rekening 2013	begroting 2014	begroting na wijziging	rekening 2014	saldo	
Programma 1 Openbare Orde en Veiligheid	-	-	-	-	-	N
Programma 2 Burgers en Bestuur	233.600	284.800	225.300	247.700	-22.400	N
Programma 3 Kennis en Welzijn	-135.200	-141.400	-224.900	-105.300	-119.600	N
Programma 4 Ruimtelijke Ordening en Wonen	-1.712.000	-	-	-1.183.600	1.183.600	V
Programma 5 Buurt en Buitenruimte	421.000	239.000	34.000	1.258.800	-1.224.800	N
Programma 6 Middelen en Economie	-1.100.500	494.400	-749.200	-34.200	-715.000	N
TOTAAL	**-2.293.100**	**876.900**	**-714.700**	**183.400**	**-898.200**	**N**
Gerealiseerde resultaat	**135.500**	-	-	**-1.288.800**	**1.288.800**	**V**

De specificatie van de Algemene Dekkingsmiddelen is als volgt:

SPECIFICATIE ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	rekening 2013	begroting 2014	begroting na wijziging	rekening 2014	saldo	
Lokale heffingen en invordering	158.100	166.700	166.700	166.100	600	V
Algemene Uitkering	3.400	-	-	-	-	N
Dividend	5.900	332.100	-618.300	-	-618.300	N
Financieringsfunctie, treasury en geldleningen	56.300	-703.700	-703.700	55.500	-759.200	N
Overige baten en lasten	432.800	2.618.600	13.909.100	13.358.700	550.400	V
Resultaat kostenplaatsen	37.200	-332.300	-618.300	-	-618.300	N
Onvoorzien	-	-64.100	70.800	-	70.800	V
TOTAAL LASTEN	**693.700**	**2.017.300**	**12.206.300**	**13.580.300**	**-1.374.000**	N
Lokale heffingen en invordering	-5.680.800	-5.960.000	-5.780.000	-5.796.000	16.000	V
Algemene Uitkering	-18.315.000	-18.319.000	-18.785.800	-18.855.600	69.800	V
Dividend	-1.097.600	-754.500	-754.500	-750.200	-4.300	N
Financieringsfunctie, treasury en geldleningen	-746.600	-544.900	-544.900	-1.196.200	651.300	V
Overige baten en lasten	-111.900	309.800	279.500	-463.700	743.200	V
Resultaat kostenplaatsen	-22.300	-305.100	-305.100		-305.100	N
Onvoorzien	-	-	-	-	-	N
TOTAAL BATEN	**-25.974.200**	**-25.573.700**	**-25.890.800**	**-27.061.700**	**1.170.900**	V
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	**-25.280.500**	**-23.556.400**	**-13.684.500**	**-13.481.400**	**-203.100**	N

Overzicht incidentele baten en lasten

		Lasten		Baten	
Programma	Omschrijving	Begroot	Werkelijk	Begroot	Werkelijk
Burger & Bestuur	Onttrekking uit voorziening wethouders			323.100	342.500
Kennis & Welzijn	Bibliotheekaanbod anders organiseren	185.200	-		
Kennis & Welzijn	Implementatie gewijzigde wet inburgering	73.000	-		
Kennis & Welzijn	Decentralisaties	51.900	-		
Kennis & Welzijn	Harmonisering kinderopvang	80.000	-		
Kennis & Welzijn	Sociale Werkgelegenheid	76.900	146.600	76.900	146.600
RO & Wonen	Leges bouw- en omgevingsvergunningen			-90.500	-214.100
Buurt & Buitenruimte	Zwembad Albrandswaard	90.000	129.200		
Buurt & Buitenruimte	speelvoorzieningen	44.500	-		
Middelen en Economie	algemene dekkingsmiddelen			1.105.300	1.196.000
div.programma's	mutaties in reserves	1.361.700	2.176.800	1.233.500	1.336.600

Structurele stortingen en onttrekkingen reserves

Voor een overzicht van structurele stortingen en onttrekkingen in de reserves wordt verwezen naar het overzicht op pagina 104.

Bezoldiging topfunctionarissen

Op grond van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) moet in de jaarrekening verslag gedaan worden van de bezoldiging van (gewezen) topfunctionarissen en van eenieder van wie de bezoldiging van zijn functie of functies de maximale bezoldiging te boven is gegaan. De maximale bezoldiging bestaat uit € 187.340 aan beloning, vermeerderd met de sociale verzekeringspremies, € 8.069 wegens belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen en € 33.190 wegens de voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn.

Voor de gemeente Albrandswaard gaat het alleen om de bezoldiging van de gemeentesecretaris en de griffier.

bedragen x € 1	**R. van der Tempel**	**J.C.M. Cats**
Functie(s)	Griffier	Secretaris
Duur dienstverband in 2014	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging		
Beloning	77.150,96	104.043,-
Belastbare onkostenvergoedingen	1.219,58	256,20
Beloningen betaalbaar op termijn	17.446,08	24.425,52
Totaal bezoldiging	**95.806,62**	**128.724,72**
Toepasselijk WNT-maximum	230.474	230.474
Motivering indien overschrijding	n.v.t.	n.v.t.

4 – RECHTMATIGHEID

Als blijkt dat gerealiseerde lasten, zoals weergegeven in de jaarrekening hoger zijn dan de geraamde bedragen met inbegrip van de laatste begrotingswijziging, is - voor zover het begrotingsoverschrijdingen betreft - mogelijk sprake van onrechtmatige uitgaven.

Bij de toetsing van de begrotingsafwijkingen kunnen de volgende soorten begrotingsafwijkingen worden onderkend (gebaseerd op de Kadernota Rechtmatigheid 2013 van de commissie BBV).
Conform het controleprotocol lichten wij de verschillen op de interne baten en lasten niet toe (dit betreffen de doorbelastingen van de kostenplaatsen, mutaties in reserves en voorzieningen en de kapitaallasten).Dit betreft immers slechts verschuivingen van baten en lasten tussen de diverse producten. Deze afwijkingen zijn rechtmatig.

Cat	Omschrijving	A	B
1.	Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor geen voorstel tot begrotingswijziging is ingediend.		x
2.	Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar die ten onrechte niet tijdig aan de raad zijn voorgelegd. Bijvoorbeeld, de overschrijding was bij de 2e tussenrapportage al bekend, maar ten onrechte niet opgenomen in de begrotingswijziging.		x
3.	Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid welke niet tijdig konden worden gesignaleerd dan wel niet hoefden te worden gesignaleerd, waardoor deze niet opgenomen zijn in een begrotingswijziging. Hieronder vallen ook de afwijkingen op productniveau tot € 30.000 welke conform het controleprotocol als rechtmatig worden beschouwd.	x	
4.	Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet, dan wel passen binnen het betreffende begrotingsprogramma.	x	
5.	Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen.	x	
6.	Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn. Over de aanwending van deze extra inkomsten heeft de raad nog geen besluit genomen.		x
7.	Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt. Afhankelijk van het tijdstip van constatering hebben deze overschrijdingen gevolgen voor de rechtmatigheid: - geconstateerd tijdens verantwoordingsjaar - geconstateerd na verantwoordingsjaar	 x	 x

A: De overschrijding is onrechtmatig, maar deze telt niet mee in het rechtmatigheidsoordeel.
B: De overschrijding is onrechtmatig, en telt mee voor in het rechtmatigheidsoordeel.

In de volgende tabel zijn de lasten van 2014 opgenomen en vergeleken met de begroting na wijziging.

Lasten	begroting 2014	rekening 2014	saldo	
Programma 1 Openbare Orde en Veiligheid	1.236.800	1.192.700	44.100	V
Programma 2 Burgers en Bestuur	2.495.000	2.480.500	14.500	V
Programma 3 Kennis en Welzijn	14.365.700	13.605.400	760.300	V
Programma 4 Ruimtelijke Ordening en Wonen	3.726.800	8.502.800	-4.776.000	N
Programma 5 Buurt en Buitenruimte	9.171.600	8.042.700	1.128.900	V
Programma 6 Middelen en Economie	12.206.300	13.580.300	-1.374.000	N
TOTAAL	**43.202.200**	**47.404.400**	**-4.202.200**	**N**

Het totaal van de baten en lasten is echter lager dan de begroting na wijziging. Hierdoor is er op begrotingstotaalniveau geen sprake van een onrechtmatigheid. Wanneer we inzoomen op de totalen van baten en lasten per programma zijn er wel afwijkingen ten opzichte van de begroting na wijziging. De toets op de begrotingsrechtmatigheid houdt in dat een overschrijding wordt gerapporteerd indien de afwijking groter is dan € 30.000.

Uit deze tabel blijkt dat de programma's 1 tot en met 3 en 5 geen onderschrijdingen laten zien. De uitgaven zijn daarmee rechtmatig.

De overschrijding op programma 4 bedraagt € 4.776.000. Dit wordt voor € 4.333.900 gecompenseerd door inkomsten die met name betrekking hebben op grondexploitaties en projecten.
Per saldo sluit dit programma met een nadelig resultaat van € 444.100. Dit nadelige resultaat is veroorzaakt door:
- het ophogen van de voorziening voor grondexploitaties van € 359.600 (nadeel). Deze afwijking valt onder categorie 7a;
- ontvangen afkoopsom Groene verbinding van € 979.200 (voordeel). Deze afwijking valt onder categorie 4;
- Achterblijvende opbrengsten Wabo-vergunningen van € 180.300 (nadeel). Deze afwijking valt onder categorie 3.
- Kapitaallasten gronden en landerijen € 79.400 (voordeel). Deze afwijking valt onder categorie 3;
- Onterechte BTW claim inzake woningsanering Groene Kruisweg van € 93.200 (nadeel). Deze afwijking valt onder categorie 7a;
- Diverse kleine afwijkingen van posten kleiner dan € 30.000 voor totaal € 18.500 (nadelig).

Op basis van deze toelichting wordt de conclusie getrokken dat de overschrijding van € 444.100 op het programma Ruimtelijke Ordening en Wonen niet onrechtmatig is.

Tegenover de overschrijding op programma 6 Middelen en Economie staat een hogere inkomst van € 1.170.900. Per saldo sluit dit programma met een overschrijding van € 210.300.
Dit is veroorzaakt door:
- de ophoging van de voorziening dubieuze debiteuren van € 86.900. In deze voorziening zijn alle debiteuren opgenomen die per balansdatum 31 december 2014 langer dan 1 jaar openstaan en waarvoor geen betalingsregeling is getroffen. Deze afwijking valt onder categorie 7a;
- diverse afwikkelingskosten bedrijfsvoering oude jaren van € 67.600. Dit heeft voor € 47.000 te maken met de doorbetaling van tijdelijke contracten per 31 december 2013 in 2014. De lasten hiervan blijven bij de gemeente. Deze afwijking valt onder categorie 3;
- De kapitaallasten van gronden en landerijen van € 79.400 zijn op dit programma verantwoord. De kosten waren echter geraamd op programma RO & Wonen. Deze afwijking valt onder categorie 3;
- Diverse kleine afwijkingen van posten kleiner dan € 30.000 voor totaal € 3.000 (voordelig).

Op basis van deze toelichting wordt de conclusie getrokken dat de overschrijding van € 210.300 op het programma Middelen en Economie niet onrechtmatig is.

De gedetailleerde toelichting op de afwijkingen van de reservemutaties is nader toegelicht bij de verschillende programma's.

In de bijlage 4 "staat van kredieten" zijn alle beschikbaar gestelde kredieten opgenomen. Uit dit overzicht blijkt dat een aantal kredieten worden afgesloten.
Van deze afgesloten kredieten worden een aantal afgesloten waarbij de uitgaven het beschikbaar gestelde krediet overschrijdt.
Voor al deze kredieten geldt dat de uitgaven in 2014 worden onttrokken uit de voorziening riolering. Het totaal van de werkelijke uitgaven die mogen worden onttrokken uit de voorziening riolering is in werkelijkheid lager uitgekomen dan oorspronkelijk geraamd. Hieruit blijkt dat er geen onrechtmatigheid is te rapporteren.

5 – SISA-VERANTWOORDING

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2014 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 2 januari 2015

I&M	E3	**Subsidieregeling sanering verkeerslawaai (inclusief bestrijding spoorweglawaai)** **Subsidieregeling sanering verkeerslawaai** **Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)**	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: E3 / 01*	Besteding (jaar T) ten laste van rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicatornummer: E3 / 02*	Overige bestedingen (jaar T) *Aard controle R* *Indicatornummer: E3 / 03*	Eindverantwoording Ja/Nee *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: E3 / 04*	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicatornummer: E3 / 05*	
		1	**IenM/BSK-2014/109648**	**€ 238.804**	**€ 69.214**	**Ja**	**€ 0**	
		2						
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: E3 / 06*	Cumulatieve bestedingen ten laste van rijksmiddelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: E3 / 07*	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: E3 / 08*	Cumulatieve Kosten ProRail tot en met (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: E3 / 09*	
		1	IenM/BSK-2014/109648	€ 238.804	€ 69.214	€ 0		
		2						
		100						
SZW	G1	**Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_gemeente 2014** **Wet sociale werkvoorziening (Wsw)** **Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of er in (jaar T) geen, enkele of alle inwoners**	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners van uw gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (jaar T) *Aard controle R* *Indicatornummer: G1 / 01*	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G1 / 02*				
			39,03	**Ja**				
SZW	G1A	**Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_totaal 2013** **Wet sociale werkvoorziening (Wsw)** **Alle gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G1B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G1C-1) na**	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G1A / 01*	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicatornummer: G1A / 02*	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicatornummer: G1A / 03*			
		1	60613 Albrandswaard	**41,84**	**5,55**			
		2						
		3						
		4						
		5						
		100						
SZW	G2	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB_gemeente 2014** **Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.**	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Wet werk en bijstand (WWB) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Wet werk en bijstand (WWB) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 02*	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 03*	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 04*	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 05*	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 06*
			€ 3.718.049	**€ 39.515**	**€ 258.620**	**€ 0**	**€ 20.989**	**€ 904**
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 07*	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 08*	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 09*	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2 / 10*		
			€ 46.589	**€ 0**	**€ 0**	**Ja**		
SZW	G3	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeente 2014** **Besluit**	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 01*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 02*	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 03*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 04*	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 05*	Besteding (jaar T) Bob *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 06*
			€ 17.184	**€ 0**	**€ 2.150**	**€ 8.083**	**€ 9.291**	**€ 0**
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 07*	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 08*	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G3 / 09*			
			€ 0	**€ 0**	**Ja**			
SZW	G5	**Wet participatiebudget (WPB)_gemeente 2014** **Wet participatiebudget (WPB)** **Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.**	Het aantal in (jaar T) bij een ROC ingekochte contacturen Let op: Dit is de enige gelegenheid om verantwoording af te leggen over deze taakuitvoering Let op: Deze verantwoording kan niet door een gemeenschappelijke regeling worden uitgevoerd, ongeacht de keuze van de gemeente bij indicator G5/07 *Aard controle D1* *Indicatornummer: G5 / 01*					
			300					
			Besteding (jaar T) participatiebudget *Aard controle R* *Indicatornummer: G5 / 02*	Waarvan besteding (jaar T) van educatie bij roc's *Aard controle R* *Indicatornummer: G5 / 03*	Baten (jaar T) (niet-Rijk) participatiebudget *Aard controle R* *Indicatornummer: G5 / 04*	Waarvan baten (jaar T) van educatie bij roc's *Aard controle R* *Indicatornummer: G5 / 05*	Reservering besteding van educatie bij roc's in jaar T voor volgend kalenderjaar (jaar T+1) *Aard controle R* *Indicatornummer: G5 / 06*	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee De zelfstandige uitvoering betreft de indicatoren G5/02 tot en met G5/06 *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G5 / 07*
			€ 359.753	**€ 48.000**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**Ja**

BIJLAGEN

BIJLAGE 1 - STAAT VAN DE GEMEENTE

Financiën	Rood/Oranje/Groen	TOELICHTING
De begroting 2015 is in evenwicht	Groen	In de door de raad op 10 november 2014 vastgestelde Begroting 2015 zijn de geraamde structurele lasten en baten (materieel) in evenwicht. In ons overleg met de provincie is dit bevestigd. Wel is onze begroting maar net materieel sluitend.
De meerjarenbegroting 2016 - 2018 is in evenwicht	Groen	In de door de raad op 10 november 2014 vastgestelde Begroting 2015 zijn de geraamde structurele lasten en baten (materieel) in evenwicht. In ons overleg met de provincie is dit bevestigd. Wel is onze begroting maar net meerjarig in evenwicht.
Is er reden voor extra aandacht?	Waakzaamheid blijft geboden vanwege de maar net sluitende begroting en de onzekerheden over aanvullende rijksbezuinigingen op het Gemeentefonds, uitwerking van de decentralisaties en de vooralsnog onzekere economische ontwikkelingen (vastgoedmarkt etc.).	

Ruimtelijke ordening	Rood/Oranje/Groen	TOELICHTING
De provinciale ruimtelijke belangen zijn opgenomen in de gemeentelijke ruimtelijke plannen	Groen	De gemeente heeft de intentie om bij vaststelling bestemmingsplannen de provinciale ruimtelijke belangen op te nemen. De provincie wordt bij afwijkingen betrokken bij de belangenafwegingen.
Is er reden voor extra aandacht?	Er is geen reden voor extra aandacht. De afstemming met de provincie verloopt goed.	

Omgevingsrecht ***(Toezicht, handhaving en vergunningverlening milieu, bouwen en wonen)***	Rood/Oranje/Groen	TOELICHTING
Er is een door de gemeenteraad vastgestelde zelfevaluatie.	Groen	De zelfevaluatie is in 2014 vastgesteld.
Er is een door de gemeenteraad vastgesteld verbeterplan.	Groen	Het verbeterplan is in 2014 vastgesteld. In de tweede helft van 2014 is aangevangen met de opleidingen van de medewerkers conform de kwaliteitseisen. De inspanningen hebben zich vooral gericht op de verbreding van de kennis (basisopleidingen). Er is een werkgroep opgericht die een vergunningenbeleidsplan en een vergunningenuitvoeringsprogramma gaat opstellen. In deze stukken worden de diverse aspecten rond de kwaliteitseisen meegenomen. Voor toezicht & handhaving zijn deze stukken al gereed. Binnen de afdeling Vergunningen zijn in de tweede helft van 2014 de procesbeschrijvingen met hulp van specialisten opnieuw opgesteld en geoptimaliseerd. Er vindt oriëntatie plaats op verdere digitalisering van de processen.
Vanaf 1-1-2015: er is een door de gemeenteraad vastgestelde eindmeting.	**N.v.t.**	Deze indicator komt te vervallen, aangezien het landelijk traject is afgesloten en er geen eindmeting wordt gefaciliteerd.
Is er reden voor extra aandacht?	Nee	

Provinciale Risicokaart	Rood/Oranje/Groen	TOELICHTING
De gemeente levert actuele en volledige informatie voor de provinciale risicokaart	Groen	Gemeenten zijn verplicht om burgers te informeren over de risico's in hun woon-/leefomgeving. Dit doen gemeenten met een risicokaart. Deze kaart geeft aan of er risicovolle bedrijven in de gemeenten gevestigd zijn of er transportroutes voor gevaarlijke stoffen door de woonomgeving lopen etc. De door de gemeente Albrandswaard aangeleverde informatie van de kwetsbare objecten zijn actueel en geactualiseerd.
Is er reden voor extra aandacht?	Nee	

Archief- en informatiebeheer	Rood/Oranje/Groen	TOELICHTING
Het archief- en informatiebeheer zijn op orde	Oranje	In het eerste kwartaal 2015 komt er een archiefinspectie (Stadsarchief Rotterdam). De rapportage die hieruit volgt wordt gebruikt voor de website "Waar staat je gemeente". Tevens wordt het verslag gestuurd naar de Raad. Hierna wordt het doorgestuurd naar de provincie. Naar aanleiding van dit verslag wordt een plan van aanpak opgesteld. Dat in 2015 wordt opgepakt door de BAR-organisatie voor de drie gemeenten.
Is er reden voor extra aandacht?	Ja, het plan van aanpak dat voortkomt uit de rapportage moet opgepakt worden. Hier moet tijd en budget voor vrij gemaakt worden.	

Huisvesting Verblijfsgerechtigden/ Vergunninghouders	Rood/Oranje/Groen	TOELICHTING
Er is volledig voldaan aan de halfjaartaakstelling en er is geen achterstand	Groen	Er is een achterstand van 11. Dat is redelijk veel, voor een kleinere gemeente als Albrandswaard. Er zijn in 2014 te weinig statushouders in Albrandswaard geplaatst. Stand op 1 januari 2014 2 Taakstelling 1e helft 2014 10 Realisatie 1e helft 2014 5 Stand op 1 juli 2014 7 Taakstelling 2e helft 2014 14 Taakstelling 2e helft 2014 (incl. achter/voor) 21 Realisatie december 2014 10 Achter/voor realisatie 2014 11
Er is tijdig voldaan aan de halfjaartaakstelling en er is geen achterstand	**N.v.t.**	Het COA registreert op dit moment nog niet het gemiddeld aantal weken waarbinnen een verblijfsgerechtigde / vergunninghouder wordt gehuisvest. Dit betekent dat er geen informatie is ten aanzien van het tijdig voldoen aan de halfjaartaakstelling.
Is er reden voor extra aandacht?	Ja, de taakstelling in 2015 is verdubbeld t.o.v. die van 2014.	

BIJLAGE 2 - GEWAARBORGDE GELDLENINGEN

Volg nr.	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Naam van de geldgever	Doel van de geldlening of leningnummer	Naam van de geldnemer	Namen van deandere borgen	Door de gemeente gewaar-borgde deel	Rente %	Restantbedrag vande geldlening aan het begin van het dienstjaar 2014	Waarvan door de gemeente gewaarborgd	Restantbedrag van de geldlening aan het einde van het dienstjaar 2014	Waarvan door de gemeente gewaarborgd	Aflosvorm F= fixe L= Lineair A= annuiteit
1	2.268.901,08	BNG	40.087.586	WBV Poortugaal	WSW	50%	5,87%	2.268.901	1.134.451	2.268.901	1.134.451	F
2	2.042.010,97	BNG	40.088.960	WBV Poortugaal	WSW	50%	4,55%	813.410	406.705	692.463	346.232	A
3	1.361.340,65	BNG	40.091.014	WBV Poortugaal	WSW	50%	5,03%	876.605	438.302	821.627	410.814	A
4	952.938,45	NWB	10.010.242	WBV Poortugaal	WSW	50%	4,43%	739.185	369.592	722.439	361.220	A
5	1.800.000,00	BNG	40.101.061	WBV Poortugaal	WSW	50%	3,73%	1.800.000	900.000	1.800.000	900.000	F
6	1.800.000,00	BNG	40.101.565	WBV Poortugaal	WSW	50%	4,34%	1.800.000	900.000	1.800.000	900.000	F
7	1.800.000,00	BNG	40.101.566	WBV Poortugaal	WSW	50%	4,35%	1.800.000	900.000	1.800.000	900.000	F
8	2.600.000,00	BNG	40.103.164	WBV Poortugaal	WSW	50%	4,79%	2.600.000	1.300.000	2.600.000	1.300.000	F
9	2.500.000,00	BNG	40.103.834	WBV Poortugaal	WSW	50%	5,06%	2.345.942	1.172.971	2.263.018	1.131.509	A
10	18.000.000,00	BNG	40.103.839	WBV Poortugaal	WSW	50%	4,96%	16.493.489	8.246.744	16.042.587	8.021.294	A
11	2.700.000,00	BNG	40.106.852	WBV Poortugaal	WSW	50%	4,22%	2.565.000	1.282.500	2.430.000	1.215.000	L
12	3.400.000,00	BNG	40.106.853	WBV Poortugaal	WSW	50%	4,62%	3.400.000	1.700.000	3.230.000	1.615.000	L
13	215.545,61	BNG	4.073.980 Nw kantoorgeb.	OBD of CED Rijnmond Zd.		100%	5,00%	172.437	172.437	161.660	161.660	L
14	1.429.407,68	BNG	Woningbouw 4.068.390	Woonvisie (vh WBV Volksbel.)	WSW	50%	3,55%	1.025.061	512.531	986.358	493.179	A
15	1.588.230,76	BNG	Woningbouw 406.839.101	Woonvisie (vh WBV Volksbel.)	WSW	50%	3,56%	1.187.297	593.649	1.150.322	575.161	A
16	2.042.010,97	BNG	Woningbouw 4.088.208	Woonvisie (vh WBV Volksbel.)	WSW	50%	4,87%	1.832.433	916.216	1.811.592	905.796	A
17	2.268.901,00	BNG	Woningbouw 40103551	Woonvisie (vh WBV Volksbel.)	WSW	50%	4,47%	2.268.901	1.134.451	2.268.901	1.134.451	F
18	4.750.000,00	BNG	40059 40.103.574	Woonvisie (vh WBV Volksbel.)	WSW	50%	4,69%	4.386.827	2.193.413	4.295.069	2.147.535	A
19	8.000.000,00	BNG	(Her)financiering 40.104.025	Woonvisie (vh WBV Volksbel.)	WSW	50%	5,25%	7.737.116	3.868.558	7.662.156	3.831.078	A
20	1.815.000,00	BNG	4014464	Woonvisie (vh WBV Volksbel.)	WSW	50%	4,03%	1.815.000	907.500	1.815.000	907.500	F
21	3.342.000,00	NWB	10022961 30.541.002	St. Woonzorg Ned.	WSW	50%	4,80%	2.212.742	1.106.371	2.055.314	1.027.657	A
22	3.301.000,00	ING	677.191.944	St. Woonzorg Ned.	WSW	50%	3,10%	3.301.298	1.650.649	-	-	F
23	16.784.000,00	BNG	37.401	St. Woonzorg Ned.	WSW	50%	4,00%	16.784.000	8.392.000	16.784.000	8.392.000	F
24	2.138.000,00	BNG	40.104.833	St. Woonzorg Ned.	WSW	50%	4,72%	1.809.077	904.538	1.726.846	863.423	L
25	11.068.000,00	FMS Wert-man. AöR	38.429	St. Woonzorg Ned.	WSW	50%	4,60%	11.068.000	5.534.000	11.068.000	5.534.000	F
26	20.085.000,00	BNG	40.105.938	St. Woonzorg Ned.	WSW	50%	3,98%	18.746.000	9.373.000	18.076.500	9.038.250	L
27	453.780,22	Fortis ASR	Bw verzorgingsteh 405.100.519	St. Argos Zorggroep		100%	7,25%	204.150	204.150	184.430	184.430	A
28	262.384,54	BNG	Financiering 400.071.394	St. Argos Zorggroep		100%	5,99%	96.310	96.310	79.221	79.221	A
29	1.030.000,00	BNG	onroerend goed div.40,102,477	St. Eerstelijns vz Portland		100%	4,36%	1.030.000	1.030.000	1.030.000	1.030.000	F
30	2.770.000,00	BNG	onroerend goed div.40,102,478	St. Eerstelijns vz Portland		100%	4,46%	2.770.000	2.770.000	2.770.000	2.770.000	F
31	2.000.000,00	ING	onroerend goed div.38,766	Wooncompas	WSW	50%	3,43%	2.000.000	1.000.000	2.000.000	1.000.000	F
32	20.000.000,00	NWB	Financiering	Stichting Havensteder	WSW	50%	3,31%	20.000.000	10.000.000	20.000.000	10.000.000	F
33	20.000.000,00	BNG	40.104.684	Stichting Havensteder	WSW	50%	3,94%	20.000.000	10.000.000	20.000.000	10.000.000	F
34	20.000.000,00	NWB	NWB 10026847	Stichting Havensteder	WSW	50%	2,99%	20.000.000	10.000.000	20.000.000	20.000.000	F
	186.568.451,93						**TOTAAL**	**177.949.180**	**91.111.038**	**172.396.406**	**98.310.859**	

BIJLAGE 3 – GEGARANDEERDE GELDLENINGEN

Volg nr.	Oorspronk. bedrag van geldlening	Naam van de geldgever	Bedrag van aflossing	Restant einde dienstjaar	Bedrag opgebouwde waarden		Gewaarborgd einde jaar
1	140.672	Reaal verzekeringen		63.529	47.130	Spaarbedragen	16.400
2	697.778	Nationale Nederlanden		429.594	246.811	afkoopwaarde	182.783
3		STATER Nederland		500.882	376.218		124.664
4	59.808	AEGON	1.160	41.203	24.275	poliswaarde levenspolissen	16.928
5	76.196	Syntrus Achmea Vastgoed		76.196	54.839	spaarsaldo	21.356
6	275.000	ING (ex Postbank)		924.745	526.018		398.726
7	51.825	SNS / Regio Bank	4.527	4.030	-	afkoopwaarde	4.030
8		Florius		641.079	396.813	kapitaal	244.266
9	304.487	ASR		284.814	40.761		244.053
10		ABN AMRO		322.588	105.720	kapitaal	216.868
11	80.319	Westland Utrecht hyp.bank		32.340	-	afkoopwaarde	32.340
12		Rabobank		209.631	-		209.631
13		Obvion		231.250	-		231.250
14		Direktbank		82.361	44.061		38.300
	1.686.085	**Totaal**	**5.687**	**3.844.241**	**1.862.646**		**1.981.595**

BIJLAGE 4 – OVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN

Naam Reserve	Saldo 31dec2013	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31dec2014
Algemene Reserve	10.526.546	194.348	1.554.623-	9.166.271
Bedrijfsreserve	24.693	-	-	24.693
Reserves Grondbedrijf:				
Reserve ontwikkelingsprojecten	1.096.300	965.084	1.009.802-	1.051.582
Reserve Ontwikkelingsproj.voorbereidingskredieten	460.694	27.500	98.803-	389.391
Bovenwijkse voorzieningen	13.936	-	13.936-	-
Reserve Strategisch verbinden	-	23.536	-	23.536
Reserve Vitaal Albrandswaard	-	2.856	-	2.856
Reserve Ondernemend Albrandswaard	-	77.403	-	77.403
Totaal reserves grondbedrijf:	**1.570.930**	**1.096.378**	**1.122.541-**	**1.544.767**
Overige bestemmingsreserves				
Reserve Herbestrating	429.910	-	-	429.910
Onderhoudsreserve BBS Julianaschool)*	46.962	5.218	-	52.180
Onderhoudsreserve BBS De Wegwijzer Rhoon)*	43.230	5.218	-	48.448
Onderhoudsreserve BBS Don Bosco)*	46.962	5.218	6.050-	46.130
Onderhoudsreserve BBS De Parel Portugaal)*	46.167	5.218	-	51.385
Reserve vestiging VO definitief	144.065	-	-	144.065
Reserve Speelruimteplan	322.687	-	-	322.687
Reserve WWB-inkomensdeel	608.785	-	608.785-	-
Reserve Ruimtelijke visie	24.050	-	-	24.050
Reserve Egalisatie WMO gelden	109.596	-	109.596-	-
Reserve Sociaal Deelfonds	-	718.381	-	718.381
Reserve dekking BTW oude activa	501.348	-	102.624-	398.724
Reserve Informatie beleidsplan (andere overheid))*	492.923	-	-	492.923
Reserve Baggeren	378.886	-	-	378.886
Reserve Grootonderhoud gebouwen	1.087.512	10.828	-	1.098.340
Bestemmingsreserve CAI	80.000	-	50.000-	30.000
Bestemmingsreserve Wethouderspensioenen	250.441	342.494	35.272-	557.663
Reserve zwembad Albrandswaard	322.845	-	129.192-	193.653
Totaal overige bestemmingsreserves	**4.936.369**	**1.092.575**	**1.041.519-**	**4.987.425**
Overige bestemmingsreserves tariefegalisatie				
Egalisatiereserve Reinigingstarieven	2.741.277	791.274	3.532.551-	-
Egalisatiereserve riolering	431.804	816.970	1.248.774-	-
Totaal overige bestemmingsreserves tariefegalisatie	**3.173.081**	**1.608.244**	**4.781.325-**	-
Overige bestemmingsreserves kapitaallasten				
Reserve nieuwbouw school Don Bosco	285.390	-	9.206-	276.184
Reserve nieuwbouw Sportzaal Portland	1.459.263	-	36.075-	1.423.188
Reserve nieuwbouw buitendienst	1.314.087	-	42.389-	1.271.698
Reserve nieuwbouw school Valckesteyn	232.484	-	7.462-	225.022
Reserve ruiming begraafplaats Poortugaal	134.723	-	7.485-	127.238
Reserve ruiming begraafplaats Rhoon	387.750	-	11.750-	376.000
Reserve jeugdhonk Valckesteijn)*	365.390	-	-	365.390
Totaal overige bestemmingsreserves kapitaallasten	**4.179.087**	-	**114.367-**	**4.064.720**
Totaal Reserves	**24.410.706**	**3.991.545**	**8.614.374-**	**19.787.877**

)* voorgesteld wordt om het saldo van deze reserves over te hevelen naar de Algemene Reserve.

Naam Voorziening	Saldo 31dec2013	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31dec2014
Voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's:				
Wethouderspensioenen	1.112.716	197.322	342.494-	967.544
Voorzieningen onderhoud egalisatie:				-
Voorziening scholen Portland	210.210	21.000	231.210-	-
Onderhoud Sporthal Portland	194.090	19.406	-	213.496
Totaal Voorziening onderhoud egalisatie	**404.300**	**40.406**	**231.210-**	**213.496**
Vz middelen 3den met bestedingsverplichting:				
Reinigingstarieven	-	3.532.551	-	3.532.551
Riolering	1.398.974	1.248.774	1.000.234-	1.647.514
Totaal Voorzieningen	**2.915.990**	**5.019.053**	**1.573.938-**	**6.361.105**

Naam Voorziening (in mindering op vorderingen)	Saldo 31dec2013	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31dec2014
Dubieuze debiteuren	256.058	86.907	43.111-	299.854
Dubieuze debiteuren sociale zaken	497.591	-	-	497.591
Totaal Voorzieningen	**753.649**	**86.907**	**43.111-**	**797.445**

Naam Voorziening (in mindering op grondexploitatie)	Saldo 31dec2013	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31dec2014
Centrum Poortugaal	1.050.314		323.314-	727.000
Smaak van Poortugaal	-	555.000		555.000
Centrum Rhoon AH Louwerensplein	2.843.309	143.691		2.987.000
Wish Albrandswaardsedijk 43	11.044		11.044-	-
Ontwikkeling Klepperwei/Zwaluwenlaan 1	110.726		110.726-	-
Voormalig terrein Ringelberg plan Spui	773.000	106.000		879.000
Totaal Vz verliesgevende grondexploitaties	**4.788.393**	**804.691**	**445.084-**	**5.148.000**

Totaal Voorzieningen	**8.458.032**	**5.910.651**	**2.062.133-**	**12.306.550**

BIJLAGE 5 – STAAT VAN KREDIETEN

Nr.	Omschrijving	Krediet 01/01/14	2e turap	beschikbaar krediet	uitgaven'14	inkomst'14	correcties	Restant	toelichting	uit vrz.	naar 2015
72103009	Viaductweg verhardingen	167.767		167.767	67.072		-100.695	-	afsluiten		
72103012	Prj Oversteek P landsebaan vanuit wijkpark	27.798		27.798	22.089			5.709	afsluiten		
72103014	Project Breebaartlaan e.o. verharding	-		-	35.065		35.065	-	afsluiten		
72103023	Reconstructies verhardingen	1.580.000	-325.000	1.255.000	-		1.654.271	2.909.271			2.909.271
72103024	Vervangen en ond Bruggen Rhoon /Ptg 2014	38.552		38.552	36.779			1.773	afsluiten		
72103025	Vervangen straatmeubilair	20.000		20.000	-			20.000	afsluiten		
72103026	Voorbereidingskrediet Schutskooiwijk	20.000	60.000	80.000	476.502		456.502	60.000	deel afsluiten		60.000
72103121	Herinr Dorpsdijk (Rijsdijk-Tijsjesdijk)	100.708		100.708	2.378			98.330	afsluiten		
72103122	Aanleg fietspaden Dorpsdijk	51.783		51.783	-			51.783	afsluiten		
72103135	Aanleg en renovatie wegen	78.142		78.142	-		-78.142	-	afsluiten		
72103136	Koninginnebuurt Rhoon verhardingen	320.262		320.262	172.255	90.798		238.804			238.804
72103140	Mj onderhoudsplan Openbare Verlichting	11.082		11.082	-			11.082			11.082
72103148	IP Julianadriehoek 3e/Rijsdijk	1.216.000		1.216.000	-		-1.216.000	-	afsluiten		
72103150	IP verhardingen	1.238.000	-487.000	751.000	-		-751.000	-	afsluiten		
72103151	Project Breebaartlaan verhardingen	140.284		140.284	73.754			66.530	afsluiten		
72103152	Project Overhoeken 1 &2 verhardingen	98.981	487.000	585.981	491.549			94.432	afsluiten		
72103153	Project Dorpsdijk Molen 't Hert verharding	11.885		11.885	2.133		12.500	22.252			22.252
72103154	Project park Rhoon fase 1 verhardingen	218.810		218.810	155.637			63.173	afsluiten		
72103156	Project park Rhoon fase 2 verhardingen	98.600		98.600	26.513			72.087			72.087
72103157	Project Wijkdeel Korhoenlaan, Lijsterkaan	100.000		100.000	63.424			36.576			36.576
72103158	Project Wiel – Watering verhardingen	158.072		158.072	112.554			45.518	afsluiten		
72103160	Project Stationsstraat verhardingen	-	312.500	312.500	13.729			298.771			298.771
72103161	Project Dorpsdijk/Oud-Rhoonsedijk verharding	-	12.500	12.500	-		-12.500	-	afsluiten		
72103250	Uitbreid.fietsenstalling Rhoon+Poortugaal (bate)	-60.000		-60.000	-			-60.000			-60.000
72103250	Uitbreid.fietsenstalling Rhoon+Poortugaal	15.713		15.713	-			15.713			15.713
72113002	Vervangen VRI Gr. Kruisweg-Dorpsdijk	1.202		1.202	-			1.202			1.202
72113003	Verkeersinst. Gr Kruisweg-Kerkachterweg	219.958		219.958	-			219.958			219.958
72113004	Verkeersinst Gr-Kruisweg- Poets Clementlaan	335.894		335.894	-			335.894			335.894
72113005	Herinrichting GR Kruisweg-Rivierweg	94.958		94.958	-			94.958			94.958
72113006	Verkeersinst GR Kruislaan-Sch vd Kloklaan	218.067		218.067	-			218.067			218.067
72403005	Vervangen beschoeiingen	138.000		138.000	138.025			-25	afsluiten		
74203123	School Portland zie 74213001	-384.310		-384.310	32.576			-416.886	afsluiten		
74233110	Onderw leerpakket 1e inr. Het Lichtpunt	14.562		14.562	-			14.562			14.562
74803001	Aanschaf onderwijsleerpakk.en 1e inrichting	42.000		42.000	-			42.000			42.000
75303001	Gymzaal P'gaal Valckesteyn	1.000.000		1.000.000	-			1.000.000			1.000.000
75303004	Gymlokaal Rhoon	780.000		780.000	-			780.000			780.000
75303206	Gymzaal Poortugaal Valckestein	504.723		504.723	-			504.723			504.723
75303211	Sporthal Rhoon renovatie	84.763		84.763	-			84.763			84.763
75303217	Realisatie Trefpunt	155.000		155.000	-			155.000			155.000
75403100	Duurzaamheidsmaatregelen Omloopseweg 6G RTV Abr	25.000		25.000	15.376			9.624	afsluiten		
75803002	Uitvoering Speelruimteplan	9.948		9.948	13.323		3.375	-	afsluiten		
75803004	Speelvoorziening	59.000		59.000	40.097		-3.375	15.528			15.528
76203112	Dorpsdyk renovatie buitenkant Boerderijtje	44.863		44.863	73			44.791			44.791
77213001	Ondergr inzamelen gestapelde bouw Poortugaal	57.296		57.296	-			57.296			57.296
77213004	Ondergr aanleg kunststof containers	56.340		56.340	24.525			31.815	afsluiten		
77213005	Aankoop minicontainers Portland Fase 4	26.452		26.452	6.738			19.715	afsluiten		
77213006	Vervanging Zuilen en vloeren milieuparkjes	25.025		25.025	18.119			6.906			6.906
77213007	Aankoop Minicontainers Uitbr Essendael	1.004		1.004	-		-1.004	-	afsluiten		
77213010	Aanschaf ondergrondse containers Esendael	91.220		91.220	-		1.004	92.224	afsluiten		
77213011	Vervanging ond cont zuilen+electronica	9.066		9.066	6.879			2.187			2.187
77213016	Ondergr aanleg kunststof containers	196.000		196.000	-			196.000			196.000
77213119	Ondergronds inzamelen gest.bouw Rhoon	39.156		39.156	6.749			32.407	afsluiten		
77223001	Rioolvervanging volgens beheerplan (uit vrz)	44.421		44.421	30.736			13.685	afsluiten	30.736	
77223004	Vervanging Investeringsplan 2013 (uit vrz)	416.788	-65.000	351.788	159.269			192.519	afsluiten	159.269	
77223005	Viaductweg riolering	-		-	431			-431	afsluiten	431	
77223007	Vervangen gemalen+randvoorzieningen (uit vrz)	33.680		33.680	5.075			28.606	afsluiten	5.075	
77223010	Vervangen gem en randvoorz cf GRP bouwkundig (uit vrz)	20.000		20.000	366			19.635	afsluiten	366	
77223011	Project Breebaartlaan e.o. Riolering (uit vrz)	-		-	1.838			-1.838	afsluiten	1.838	
77223012	Project Park Rhoon riolering (uit vrz)	68.549		68.549	143.580			-75.031	afsluiten	143.580	
77223013	Prj het Wiel Watering Poortugaal riolering (uit vrz)	108.504		108.504	71.725			36.779	afsluiten	71.725	
77223015	Vrijverval riolering (GRP 2013-2018) (uit vrz)	-143.706		-143.706	-			-143.706			-143.706
77223015	Vrijverval riolering (GRP 2013-2018)	1.603.704	-25.000	1.578.704	-			1.578.704	€ 1mln afsluit.		578.704
77223016	Gemalen	24.070		24.070	-			24.070	afsluiten		
77223017	Variabel Groot onderhoud GRP (uit vrz)	328.700		328.700	-			328.700	afsluiten	-	
77223018	Diverse vervangingen GRP 2009 (uit vrz)	188.924		188.924	31.500			157.424	afsluiten	31.500	
77223019	GRP 2007-2011 boeken op projecten	380.185		380.185	-			380.185	afsluiten		
77223020	Verv. gemalen + Randvoorzieningen Electro	42.537		42.537	-			42.537	afsluiten		
77223147	Vervangen gemalen + randvoorzieningen 2012 (uit vrz)	278.423		278.423	278.423			-	afsluiten	278.423	
77223150	Inrichting Julianastraat (H) 1e deel riolering	22.277		22.277	-		-22.277	-	afsluiten		
77223152	Project Overhoeken 1 &2 riolering (uit vrz)	-		-	16.616			-16.616	afsluiten	16.616	
77223153	Inrichting Julianastraat (H) 2e deel riolering (uit vrz)	25.696		25.696			22.277	47.973			47.973
77223154	Project park Rhoon fase 1 riolering (uit vrz)	-		-	115.951			-115.951	afsluiten	115.951	
77223155	Inrichting Werkersdijk-Dorpsdijk (K+L) riolering (uit vrz)	77.239		77.239	-		-77.239	-	afsluiten		-
77223156	Project park Rhoon fase 2 riolering (uit vrz)	-		-	10.660		77.239	77.239		10.660	66.579
77223157	Vervangen minigemalen (uit vrz)	114.016		114.016	116.179			-2.163	afsluiten	116.179	
77223158	Vervangen gem. randvoorz. Elektro (uit vrz)	170.000		170.000	9.440			160.560	afsluiten	9.440	
77223159	Vervangen minigemalen (uit vrz)	150.000		150.000	-			150.000		-	150.000
77223160	Project stationsstraat riolering (uit vrz)	-	77.500	77.500	5.461			72.039		5.461	72.039
77223161	Project Dorpsdijk/Oud-Rhoonsedijk riolering (uit vrz)	-	12.500	12.500	2.984			9.516		2.984	9.516
77243107	Ruimen begraafplaats Poortugaal	160.000		160.000	60.759			99.241			99.241
79703010	Kantoor meubilair	23.250		23.250	28.836			-5.586	afsluiten		
	TOTAAL	**13.634.883**	**60.000**	**13.694.883**	**3.143.739**	**90.798**	**-**	**10.652.602**	**-**	**1.000.234**	**8.258.737**